



PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

dotycząca Planu Ogólnego
Gminy Suchy Las



PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
dotycząca
PLANU OGÓLNEGO GMINY SUCHY LAS

Autorka opracowania:

Maria Dobroń

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Maria Dobroń', with a stylized flourish at the end.

Leszno, 2 lutego 2026 r.

SPIS TREŚCI

I. DANE OGÓLNE	4
1. Informacja o zawartości, głównych celach projektu planu ogólnego oraz powiązanie z innymi dokumentami	4
1.1. Opis ustaleń planu ogólnego	4
1.2. Powiązanie z innymi dokumentami	10
2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	13
3. Metoda sporządzenia prognozy	15
II. STAN ORAZ FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	17
1. Położenie, rzeźba terenu	17
2. Budowa geologiczna	19
3. Kopaliny	20
4. Gleby	22
5. Środowisko wodne	24
5.1. Wody powierzchniowe	24
5.2. Wody podziemne	27
5.3. Zagrożenie powodzią	29
6. Środowisko biotyczne	31
7. Przyrodnicze obszary i obiekty chronione, system powiązań przyrodniczych	33
7.1. Obszary Natura 2000	33
7.2. Rezerваты przyrody	37
7.3. Obszary chronionego krajobrazu	37
7.4. Pomniki przyrody	40
7.5. Powiązania przyrodnicze	40
8. Krajobraz	42
8.1. Krajobraz priorytetowy „Gołęczewo”	44
8.2. Krajobraz priorytetowy „Dolina Warty: Rogalinek – Oborniki”	45
8.3. Rezerwat przyrody „Gogulec”	45
8.4. Obszar Chronionego Krajobrazu „Biedrusko”	45
8.5. Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Samicy Kierskiej”	46
9. Zasoby środowiska kulturowego	46
10. Powietrze	48
11. Klimat	48
12. Klimat akustyczny	49
13. Odnawialne źródła energii	63
14. Elektroenergetyka	63
15. Gazociągi	64
16. Rurociągi naftowe, światłowod	64
17. Telekomunikacja	64
18. Drogi	65
19. Położenie względem lotniska oraz lotniczych urządzeń naziemnych	67
20. Cmentarze	68
21. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków	69
22. Gospodarka odpadami	70
23. Wojskowe tereny zamknięte	70
24. Główne problemy ochrony środowiska	70
25. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji Planu ogólnego gminy Suchy Las	72
III. IDENTYFIKACJA I OCENA ODDZIAŁYWAŃ ŚRODOWISKOWYCH	73
1. Ochrona powierzchni ziemi i kopaliny	77
2. Krajobraz	79
3. Ochrona środowiska wodnego	83
4. Wpływ na jakość powietrza	85
5. Klimat	87
6. Wpływ na różnorodność biologiczną, przyrodnicze obszary chronione	89
7. Ochrona przed hałasem	94
8. Ochrona przed powodzią	96
9. Infrastruktura - obiekty liniowe	97
10. Wpływ na zasoby naturalne	99
11. Wpływ na zabytki i dobra materialne	99
12. Wpływ na warunki życia i zdrowie ludzi	99
13. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	101
14. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	101
15. Alternatywne rozwiązania	101
16. Metody analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu	102
STRESZCZENIE	103
MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	107
Oświadczenie o spełnieniu wymagań upoważniających do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko	109

I. DANE OGÓLNE

Według art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2025 r. poz. 1112 ze zm.), projekt planu ogólnego gminy wyznaczający ramy późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Zgodnie z Art. 51 wiąże się to z obowiązkiem sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko, której zakres i stopień szczegółowości wymaga uzgodnienia z właściwymi organami tj. regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym. Zgodnie z art. 53 zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu (znak sprawy: NS.9022.1474.2024 z dnia 14 listopada 2024 r.) oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismo: WOO.411.399.2024.PW.1 z dnia 13 listopada 2024).

1. Informacja o zawartości, głównych celach projektu planu ogólnego oraz powiązanie z innymi dokumentami

W dniu 25 września 2024 r. Rada Gminy Suchy Las podjęła uchwałę nr V/44/24 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Suchy Las. Plan ogólny pozwoli określić strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy przez wydzielenie stref planistycznych, w których będą mogły być realizowane zdefiniowane wcześniej funkcje terenów. Dla stref planistycznych zostały określone podstawowe parametry zabudowy i zagospodarowania.

Zgodnie art. 13a Ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, plan ogólny jest aktem prawa miejscowego, którego ustalenia są wiążące dla sporządzanych projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy. Plan ogólny opracowuje się dla całego obszaru gminy, z wyłączeniem terenów zamkniętych innych niż ustalane przez ministra właściwego do spraw transportu.

1.1. Opis ustaleń planu ogólnego

W planie ogólnym gminy Suchy Las, strefy planistyczne wyznaczono w oparciu o analizę: istniejącego zagospodarowania terenu, zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, projektów planów miejscowych, które wejdą w życie przed uchwaleniem planu ogólnego, obszarów uzupełnienia zabudowy w ramach istniejącej zabudowy oraz w oparciu o uwzględnione wnioski i potrzeby rozwojowe gminy.

Głównym założeniem przy delimitacji stref planistycznych było zachowanie ustaleń miejscowych planów, których ustalenia zostały wypracowane na podstawie kompromisów i jako obowiązujące akty planowania przestrzennego, stanowią podstawę do ich przeniesienia do ustaleń planu ogólnego.

Na terenach, które nie są objęte miejscowymi planami, strefy wraz z parametrami zostały dobrane na podstawie inwentaryzacji urbanistyczno-architektonicznej oraz przebiegu obszarów uzupełnienia zabudowy.

W planie ogólnym gminy Suchy Las wyznaczono 12 stref. Dla każdej strefy planistycznej odgórnie przypisywane są funkcje profilu podstawowego, które nie podlegają modyfikacjom. Każdą ze stref można uzupełnić o indywidualnie dobrane funkcje, umieszczone w dodatkowym profilu funkcjonalnym, które wybierane są z wyselekcjonowanego katalogu określonego dla każdej ze stref.¹ Wyznaczono następujące strefy planistyczne:

SW - strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni rządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej). Strefy SW zostały wyznaczone w miejscowości Suchy Las, Biedrusko oraz Złotnikach. Strefą została objęta istniejąca zabudowa oraz tereny przeznaczone w planach pod realizację zabudowy wielorodzinnej. W ramach obszaru uzupełnienia zabudowy, tereny przy ul. 1Maja w Biedrusku nieobjęte do tej pory miejscowym planem, zostały przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, zgodnie z złożonymi wnioskami oraz wydaną decyzją o warunkach zabudowy. Dopuszcza się tam realizację 4-kondygnacyjnych bloków o max. wysokości 18 m. W strefach SW, w planie ogólnym określono wartości parametrów:

- maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy: 0,6-3,2;
- maksymalnej wysokości zabudowy: 8-18;
- maksymalnego udziału powierzchni zabudowy: 20-80;
- minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej: 20 - 40 (parametry niespełniające wytycznych w zakresie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej zostały przyjęte z obecnie obowiązujących planów).

SJ – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej). Strefy SJ stanowią zdecydowaną większość terenów zainwestowanych w gminie. W granicach całej gminy są to głównie budynki mieszkaniowe bądź mieszkaniowo-usługowe, 1- lub 2-kondygnacyjne. Budynki 3-kondygnacyjne w zabudowie jednorodzinnej występują w granicach miejscowości Suchy Las oraz sporadycznie w pozostałych wsiach (Biedrusko, Złotniki, Chłudowo). W granicach gminy można wyznaczyć trzy charakterystyczne strefy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W zależności od lokalizacji, zabudowa przyjmuje charakterystyczne cechy dla danego obszaru. Pierwszą strefę tworzą miejscowości: Suchy Las, Jelonek, Złotkowo oraz Złotniki,

¹ Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wrysów (Dz. U. 2023 poz. 2758 ze zm.)

w których z uwagi na bliską lokalizację miasta Poznania i intensywne procesy suburbanizacji, występuje duże przemieszanie funkcji, a zabudowa przybiera zintensyfikowany charakter. Drugą strefę stanowią wsie Zielątkowo, Chludowo i Gołęczewo, które znajdują się w północnej części gminy. Z uwagi na większą odległość od Poznania, nie występuje tu tak duża intensyfikacja procesów inwestycyjnych, a zabudowa mieszkaniowa miesza się z istniejącą zabudową zagrodową. Trzecią strefę stanowi Biedrusko, które z uwagi na lokalizację poligonu wojskowego i lasy, jest odseparowane od pozostałej części gminy. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna występująca na tym terenie to głównie zabudowa szeregowa. W strefach SJ, w planie ogólnym określono wartości parametrów:

- maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy: 0,2-1,5;
- maksymalnej wysokości zabudowy: 6-18;
- maksymalnego udziału powierzchni zabudowy: 10-50;
- minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej: 15-60 (parametry niespełniające wytycznych w zakresie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej zostały przyjęte z obecnie obowiązujących planów).

SZ – strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową (teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej). Strefy te zostały wyznaczone głównie w północnej części gminy, we wsiach Zielątkowo i Chludowo oraz fragmentarycznie zgodnie z występowaniem istniejącej zabudowy zagrodowej w miejscowościach Gołęczewo i Złotkowo oraz Biedrusko (leśniczówka). W strefach SZ, w planie ogólnym określono wartości parametrów:

- maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy: 0,5-1,0;
- maksymalnej wysokości zabudowy: 8-15;
- maksymalnego udziału powierzchni zabudowy: 30-50;
- minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej: 20-60 (parametry niespełniające wytycznych w zakresie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej zostały przyjęte z obecnie obowiązujących planów).

SU – strefy usługowe (teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej). Strefy zlokalizowane są głównie w miejscowości Suchy Las i Jelonek oraz wzdłuż ul. Obornickiej i wzdłuż torów kolejowych w Złotnikach. W pozostałym zakresie, są one rozmieszczone punktowo. Strefa usługowa obejmuje tereny prywatne, na których realizowane są usługi komercyjne, ale również tereny szkół, przedszkoli, świetlic wiejskich i inne budynki użyteczności publicznej. Na terenie 40SU,

53SU, 55SU, 57SU, 64SU, 65SU, 66SU i 110SU dopuszczono możliwość realizacji terenu elektrowni słonecznej. W strefach SU, w planie ogólnym określono wartości parametrów:

- maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy: 0,2-1,6;
- maksymalnej wysokości zabudowy: 4-25;
- maksymalnego udziału powierzchni zabudowy: 15-60;
- minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej: 5-65 (parametry niespełniające wytycznych w zakresie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej zostały przyjęte z obecnie obowiązujących planów).

SH – strefy handlu wielkopowierzchniowego (teren usług, teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód). Strefy zlokalizowane są punktowo, wzdłuż ul. Obornickiej, w przemieszaniu ze strefą usługową i gospodarczą. W większości stanowią one tereny już zainwestowane. W strefie SH znalazły się obiekty takie jak: Galeria Sucholeska, sklepy dyskontowe, hipermarkety budowlano-dekoracyjne. W strefach SH, w planie ogólnym określono wartości parametrów:

- maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy: 0,9-1,5;
- maksymalnej wysokości zabudowy: 12-17;
- maksymalnego udziału powierzchni zabudowy: 45-50;
- minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej: 10-15 (parametry niespełniające wytycznych w zakresie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej zostały przyjęte z obecnie obowiązujących planów).

SP – strefy gospodarcze (teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej). Strefy obejmują tereny zabudowy przemysłowej położone w południowej części gminy wzdłuż linii kolejowej relacji Poznań Główny – Piła Główna oraz ul. Obornickiej. Tereny te w większości są już zainwestowane. Strefę gospodarczą wyznaczono dla terenów znajdujących się przy węźle S11 „Poznań Północ” oraz między linią kolejową, a ul. Szosą Poznańską, dla których opracowane są miejscowe plany, gdzie przewidziana jest realizacja zabudowy przemysłowej. W planie ogólnym wyznacza się nowe tereny pod aktywizację gospodarczą, w północnej części gminy, wzdłuż planowanego przebiegu drogi S11. W strefach SP, w planie ogólnym określono wartości parametrów:

- maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy: 0,4-1,7;
- maksymalnej wysokości zabudowy: 6-70;
- maksymalnego udziału powierzchni zabudowy: 30-65;
- minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej: 15-35 (parametry niespełniające wytycznych w zakresie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej zostały przyjęte z obecnie obowiązujących planów).

SR – strefa produkcji rolniczej (teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej). Strefy te w planie ogólnym, zostały zlokalizowane w miejscowości Chludowo, bez obejmowania ich obszarem uzupełnienia zabudowy. Daje to możliwość dalszego rozwoju istniejących gospodarstw rolniczych, jednak w oparciu o procedurę sporządzania miejscowego planu, umożliwiającą udział społeczeństwa pozwalający na zajęcie stanowiska w sprawie planowanych inwestycji. Na terenie 3SR i 5SR dopuszczono możliwość realizacji terenu elektrowni słonecznej. W strefach SR, w planie ogólnym określono wartości parametrów:

- maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy: 0,7-0,8;
 - maksymalnej wysokości zabudowy: 12;
 - maksymalnego udziału powierzchni zabudowy: 35-40;
 - minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej: 30-50.
- **SI – strefa infrastrukturalna** (teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych). Do strefy tej włączono m.in. tereny Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Poznaniu znajdujące się w okolicy ul. Krakowiaków i Górali, w obrębie Biedrusko oraz teren PSZOK w Chludowie. Do momentu wydania decyzji ZRID, północny przebieg odcinka drogi S-11 oznaczono strefą SI. Pozostałe tereny objęte strefą SI stanowią tereny parkingów, dróg niższych kategorii, terenów infrastruktury, stacji benzynowych itp. W zakresie parametrów zabudowy dla strefy SI, obligatoryjnie określa się jedynie minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, wskazanie pozostałych parametrów ma charakter fakultatywny. Parametry zabudowy dla strefy SI, zostały określone zgodnie z zapisami obecnie obowiązujących miejscowych planów oraz wskazane dla terenów, dla których w profilu funkcjonalnym dodatkowym umożliwia się realizację terenów usług bądź produkcji. W strefach SI, w planie ogólnym określono wartości parametrów:
- maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy: 0-1;
 - maksymalnej wysokości zabudowy: 3,5-45;
 - maksymalnego udziału powierzchni zabudowy: 0-80;
 - minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej: 5-80 (parametry niespełniające wytycznych w zakresie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej zostały przyjęte z obecnie obowiązujących planów).
- **SN – strefa zieleni i rekreacji** (teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej). Strefą SN na terenie gminy objęto m.in. tereny ogródków działkowych, zieleni urządzonej, tereny sportu i rekreacji, tereny dawnych cmentarzy, na których nie prowadzi się już pochówków zmarłych, tereny dawnego cmentarza garnizonowego w Biedrusku, (66SN), cmentarza

w Gołęczewie (61SN), Złotnikach (65SN) i Glinienku (67SN). W zakresie parametrów zabudowy dla strefy SN obligatoryjne jest wskazanie tylko minimalnej powierzchni terenu biologicznie czynnego. Minimalny i maksymalny zakres wartości parametrów w strefach SN na terenie gminy wynosi dla:

- maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy: 0-1,1;
- maksymalnej wysokości zabudowy: 3,5-42;
- maksymalnego udziału powierzchni zabudowy: 0-55;
- minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej: 20-80; (parametry niespełniające wytycznych w zakresie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, tj. o wartości mniejszej niż 50% zostały przyjęte na podstawie obecnie obowiązujących planów).

SC – strefa cmentarzy (teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej). Strefą objęto tereny istniejących cmentarzy wraz z planowanymi poszerzeniami w miejscowościach Chłudowo i Biedrusko. W zakresie parametrów zabudowy dla strefy SN obligatoryjne jest wskazanie tylko minimalnej powierzchni terenu biologicznie czynnego. W strefach SC, w planie ogólnym określono wartości parametrów:

- maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy: 0,1;
 - maksymalnej wysokości zabudowy: 6 – 12;
 - maksymalnego udziału powierzchni zabudowy: 5 - 10;
 - minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej: 30 – 50.
- **SO – strefa otwarta** (teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej). Strefą SO objęto grunty leśne i rolne niezabudowane, ustalając parametry zakazujące lokalizacji zabudowy na tych terenach. Z drugiej strony strefą objęto tereny, gdzie dopuszcza się realizację inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii - tereny elektrowni słonecznej (56SO, 57SO, 59SO, 61SO, 71SO). Dla strefy SO, nie ma obowiązku ustalania parametrów zabudowy. W celu zabezpieczenia większych obszarów obejmujących tereny rolne oraz lasów przed lokalizacją niepożądaną zabudowy, w planie ogólnym ustalono dla tych terenów powierzchnię zabudowy – 0. oraz intensywność zabudowy - 0. Dla terenów SO zlokalizowanych wśród zabudowy mieszkaniowej, stanowiącej w większości tereny zieleni urządzonej, nieurządzonej bądź wód powierzchniowych śródlądowych nie określano parametrów. Dla pozostałych terenów, które umożliwiają lokalizację m.in. urządzeń fotowoltaicznych, zostały wskazane parametry:

- maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy: 0-0,1;

- maksymalnej wysokości zabudowy: 12;
 - maksymalnego udziału powierzchni zabudowy: 0-10;
 - minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej: 30-90.
- **SK – strefa komunikacyjna** (teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej). Zgodnie z rozporządzeniem w strefie komunikacji (SK), znalazły się obiekty, które posiadają uregulowane linie rozgraniczające. W strefie SK, w planie ogólnym znalazły się m.in. drogi klasy głównej i zbiorczej oraz linia kolejowa. Dla strefy komunikacji, nie ma obowiązku określania żadnych parametrów.

Wskazanie poszczególnych funkcji w profilu funkcjonalnym podstawowym i dodatkowym danej strefy planistycznej determinuje maksymalny katalog dopuszczalnych przeznaczeń terenu, które w danej strefie mogą być zastosowane przy opracowaniu aktu planowania przestrzennego lub wydawaniu warunków zabudowy. Dotyczy to również parametrów zabudowy. Parametry zabudowy podane w planie ogólnym mają charakter graniczny (maksymalny bądź minimalny w zależności od wybranego wskaźnika).

1.2. Powiązanie z innymi dokumentami

W planie ogólnym uwzględniono zadania o znaczeniu ponadlokalnym, zlokalizowane na terenie gminy, wynikające z planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego oraz planu zagospodarowania przestrzennego Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego.

Według Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego, uchwalonego przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwałą nr V/70/19 z dnia 25 marca 2019 r. Gmina Suchy Las znalazła się w granicach miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego – Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego, stanowiącego jednocześnie obszar funkcjonalny o znaczeniu ponadregionalnym. W Planie POM wskazano rekomendacje dla gminy Suchy Las.

Polityka przestrzenna sformułowana w Planie zagospodarowania przestrzennego Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego odnosi się do obszaru metropolitalnego jako całości. Powodzenie realizacji przyjętych w Planie założeń rozwojowych zależy od uwzględnienia przyjętych celów polityki przestrzennej przez samorządy lokalne zawarte w granicach POM.

W celu zwiększenia efektywności wdrażania ustaleń Planu za niezbędne uznano sformułowanie rekomendacji adresowanych dla poszczególnych miast i gmin, które w bezpośredni sposób powinny być stosowane w polityce przestrzennej na poziomie lokalnym. Zostały one ujęte w formie tabeli składającej się z 7 działów, odpowiadających przyjętym w Planie celom polityki przestrzennej.

REKOMENRACJE DLA GMINY SUCHY LAS	
I Rozwój funkcji metropolitalnych	1. Obszar o wysokich predyspozycjach dla rozwoju funkcji: • wiedzy, • sportu i turystyki, • biznesu – tereny zlokalizowane w okolicach węzła przy drodze S11.
II Kształtowanie zielonego pierścienia metropolii	1. Struktura zielonego pierścienia: • torfowiskowy rezerwat przyrody Gogulec, • obszar chronionego krajobrazu w obrębie Biedruska, • obszar chronionego krajobrazu Dolina Samicy Kierskiej w gminie Suchy Las, • obszary Natura 2000: PLB300013 Dolina Samicy i PLH300001 Biedrusko, • tereny otwarte - rolnicza przestrzeń produkcyjna, • tereny łąk i pastwisk, • kompleksy leśne i wyspy leśne, • tereny osadnicze.
III Kształtowanie Spójnego systemu przyrodniczego	1. Kluczowe elementy systemu przyrodniczego: • obszary węzłowe to obszary o randze europejskiej i krajowej: obszary Natura 2000: PLB300013 Dolina Samicy i PLH300001 Biedrusko, obszar chronionego krajobrazu Biedrusko i fragment obszaru chronionego krajobrazu Dolina Samicy Kierskiej, rezerwat przyrody torfowiskowy Gogulec • korytarze ekologiczne dolin rzecznych: krajowy korytarz Warta, regionalny korytarz Samica Kierska, lokalny korytarz Kanał Chłudowski.
IV Rozwój efektywnego systemu komunikacyjnego	1. Sieć powiązań komunikacyjnych typu głównego: • odcinek drogi S11 klasy S, • zewnętrzny pierścień drogowy bliskiego zasięgu – drogi klasy GP, • linia kolejowa nr 354, • linia kolejowa nr 359, • droga wodna Warta – fragment drogi wodnej E70. 2. Sieć powiązań komunikacyjnych typu uzupełniającego: • planowany odcinek drogi klasy G (Obwodnica Suchego Lasu i Złotnik), 3. Sieć powiązań komunikacyjnych typu podstawowego: • odcinek drogi nr 2406P klasy Z, • obwodnica miejscowości Biedrusko.
V Rozwój zintegrowanego systemu transportu zbiorowego	1. Strefy funkcjonowania transportu zbiorowego: • strefa II obsługi kolejną o częstotliwości połączeń co 30 minut. 2. Węzły przesiadkowe: • węzły: Złotniki, Suchy Las Os. Grzybowe. 3. Stacje i przystanki: • istniejące: Chłudowo, Gołęczewo, Złotowo, Złotniki (dwie stacje), • planowane: Suchy Las.

VI Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego	1. Strefy ochrony bezpośredniej ujęć wody: • 4 ujęcia Biedrusko, • 1 ujęcie Chludowo, • 1 ujęcie Zielątkowo. 2. Elementy systemu infrastruktury technicznej: • ropociąg tranzytowy „Przyjaźń”, • linia elektroenergetyczna 220 kV Plewiska – Czerwonak, • linia elektroenergetyczna 110 kV Rokietnica – Piątkowo, • GPZ, • gazociągi wysokiego ciśnienia DN 350, DN 800, • SRP I^o, • linia sieci teleradiowych Poznań – Wągrowiec-Chojna, • linia sieci teleradiowych Poznań – Szamotuły. 3. Obiekty i kompleksy wojskowe: • Poligon wojskowy Biedrusko, • Kompleks wojskowy Biedrusko K-8637.
VII Efektywna struktura osadnicza	1. Strefy Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego: • rdzeń - strefa procesów metropolizacji (południowa i zachodnia część gminy), • zielony pierścień metropolii (północna, centralna, wschodnia część gminy).

Plan ogólny jest spójny ze „Strategią rozwoju gminy Suchy Las na lata 2022 – 2030” przyjętą uchwałą nr XLXX/561/22 Rady Gminy Suchy Las z dnia 29 września 2022 r. Zakłada się ochronę terenów otwartych, gruntów rolnych i obszarów leśnych. Mając na względzie ochronę powietrza będą wprowadzane alternatywne źródła energii a przede wszystkim źródła odnawialne. Zakłada się rozbudowę infrastruktury wodno – ściekowej oraz odpadowej.

Ustalenia planu ogólnego gminy podporządkowano ograniczeniom wynikającym z form ochrony przyrody, ograniczeniom wynikającym z położenia terenów w granicach obszarów zagrożenia powodziowego, uwzględniono strefy ochronne ujęć wody w tym teren ochrony pośredniej ujęcia Biedrusko. Uwzględniono również zabytki objęte formami ochrony lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji. Rada Gminy Suchy Las dnia 26 października 2017 r. uchwałą nr XXXVII/419/17 przyjęła Gminny Program rewitalizacji gminy Suchy Las na lata 2017-2025 (zmieniony uchwałą nr XLII/476/18 Rady Gminy Suchy Las z dnia 28 lutego 2018 r.). W ramach terenów zdegradowanych wyznaczono obszar rewitalizacji obejmujący pięć podobszarów – części miejscowości Biedrusko, Chludowo, Gołęczewo, Suchy Las oraz Złotniki. Zakres czasowy dokumentu obejmował okres do 2025 roku. Obecnie gmina nie prowadzi prac nad sporządzeniem nowego programu rewitalizacji.

Na terenie gminy Suchy Las znaczącą część zajmują wojskowe tereny zamknięte a także tereny kolei. Tereny te zgodnie z art. 13a Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zostały wyłączone z granic opracowania. Dla części istniejącego kompleksu wojskowego resortu obrony narodowej zlokalizowanego w obrębie Biedrusko, ustanowiona została strefa ochronna. Ustalono ją w związku z koniecznością uregulowania

przechowywania środków bojowych, w tym określenia zasięgów stref zagrożeń, w których obowiązują zakazy lokalizacji i organizacji obiektów budowlanych i miejsc zgromadzeń.

Planowane przeznaczenie terenów uzależniono od klasy użytków rolnych tj. gruntów klas I-III oraz gruntów leśnych. Rozmieszczenia istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej dokonano z uwzględnieniem ograniczeń wynikających istniejących uwarunkowań. Możliwość realizacji infrastruktury technicznej jest dopuszczona w podstawowym profilu funkcjonalnym każdej ze stref planistycznych i może być realizowana na terenie całej gminy.

W planie ogólnym uwzględniono rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym przyjętym uchwałą nr LI/1000/23 z dnia 27 marca 2023 r. Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Ustalenia planu ogólnego uwzględniają wnioski i rekomendacje „Opracowania ekofizjograficznego podstawowego” w zakresie uwarunkowań przyrodniczych dla zagospodarowania przestrzennego stanowiących ofertę środowiska dla rozwoju różnych funkcji z uwzględnieniem stosownych ograniczeń.

2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Oceniając wpływ ustaleń planu ogólnego na poszczególne komponenty środowiska, należy odnieść się do celów i kierunków działań określonych w politykach, które odwołują się do zasady zrównoważonego rozwoju, rozumianej jako zachowanie równowagi pomiędzy celami gospodarczymi, społecznymi i wymogami środowiskowymi we wszystkich podejmowanych działaniach i przedsięwzięciach. Zasadę zrównoważonego rozwoju należy traktować jako nadrzędną, z której wynikają główne cele ochrony środowiska, zarówno związane z jego ochroną bezpośrednio, jak również w powiązaniu z aspektami społeczno-gospodarczymi.

Wśród dokumentów międzynarodowych istotnych z punktu widzenia projektu planu ogólnego wymienić należy Konwencję Genewską (1979) w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza dotyczącą ochrony środowiska oraz zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza, oraz Ramową Konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu w skali globalnej (1992).

Na poziomie wspólnotowym istotne znaczenie ma Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy zmierzająca do ograniczenia zanieczyszczenia do poziomów, które w stopniu minimalnym szkodzą ludzkiemu zdrowiu i środowisku, a także w celu lepszego poinformowania społeczeństwa o możliwych zagrożeniach. Według Krajowego Programu Ochrony powietrza do roku 2020 z perspektywą do 2030 istotnym zadaniem jest osiągnięcie

w pierwszej kolejności poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM₁₀ i PM_{2,5} oraz poziomów docelowych dla B(a)P, a także niektórych innych substancji takich jak NO₂ oraz O₃.

Istotnym dokumentem jest „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskie w zakresie pyłu PM₁₀, PM_{2,5} oraz B(a)P” przyjęty uchwałą nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 roku (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 20 lipca 2020 r., poz. 5954), który zakłada między innymi wdrożenie działań ograniczających emisję zanieczyszczeń do powietrza. Określa również kierunki działań planowania przestrzennego dotyczącego jednostek samorządu terytorialnego.

Stan jakości powietrza ma wpływ na zmiany klimatyczne. Temat ten podejmuje Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych. Głównym celem konwencji jest doprowadzenie do ustabilizowania koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który zapobiegłby niebezpiecznej, antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny. Podobne cele zawiera Strategia Zrównoważonego Rozwoju UE COM(2001)264 oraz Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020. Jednym z istotnych celów jest ograniczenie zmian klimatycznych oraz wzrostu zużycia czystej energii oraz usprawnienie systemu transportowego i zagospodarowania przestrzennego.

W projekcie planu ogólnego mając na uwadze stan powietrza oraz tendencje zmian klimatycznych tworzy się warunki lokalizacji urządzeń wytwarzających energię pochodzącą ze źródeł odnawialnych, a także umożliwia się tworzenie terenów zieleni.

Wśród dokumentów wspólnotowych należy wymienić tu Dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, która jest aktem prawa europejskiego, a jej nadrzędnym celem jest zachowanie i poprawa stanu wód powierzchniowych i podziemnych, zarówno pod względem jakościowym jak i ilościowym. Ramowa Dyrektywa Wodna jest wdrażana w Polsce, przede wszystkim, w postaci przeglądu i aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy.

Podstawowym dokumentem planistycznym w tym zakresie jest Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz.U. z dnia 23 lutego 2023, poz. 335). Podstawowym elementem w gospodarowaniu wodami są jednolite części wód powierzchniowych oraz podziemnych.

Gmina Suchy Las leży w granicach trzech JCWP, które scharakteryzowano na podstawie „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” przyjętego Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz.U. z dnia 23 lutego 2023 r. poz. 335). Według „Oceny stanu jednolitej części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2019-2024 na podstawie monitoringu” stan ogólny wód wszystkich ww. JCWP cechuje zły stan.

Plan ogólny zakłada ochronę wód przed zanieczyszczeniem poprzez umożliwienie realizacji infrastruktury technicznej związanej z odprowadzaniem ścieków. W celu stworzenia

korzystnych warunków retencji umożliwia się wprowadzanie zieleni we wszystkich strefach planistycznych. Zieleń wpływa korzystnie na retencję wód.

Istotnym dokumentem dotyczącym ochrony krajobrazu jest Europejska Konwencja Krajobrazowa sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz.U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98), która stwierdza, że krajobraz jest ważną częścią jakości życia ludzi i wskazuje na konieczność osiągnięcia trwałego i zrównoważonego rozwoju opartego na harmonijnych relacjach pomiędzy potrzebami społecznymi, działalnością gospodarczą i środowiskiem.

W zakresie ochrony krajobrazu plan ogólny porządkuje przestrzeń wyznaczając strefy planistyczne w sposób zapewniający równowagę pomiędzy potrzebami rozwoju gminy a koniecznością zachowania walorów estetycznych i kulturowych.

Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwalił Audyt krajobrazowy województwa wielkopolskiego. Na terenie gminy Suchy Las wyodrębniono granice dwóch krajobrazów priorytetowych „Gołęczewo” i „Dolina Warty Rogalinek – Oborniki”. Planowany sposób zagospodarowania terenu zapewnia zachowanie właściwych proporcji pomiędzy komponentami środowiska a realizacją potrzeb społecznych.

Część gminy Suchy Las leży w granicach przyrodniczych obszarów chronionych, w tym Natura 2000. Ważnymi instrumentami służącymi ochronie przyrody i bioróżnorodności w Unii Europejskiej są: Dyrektywa 2009/147/WE z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (dyrektywa ptasia) oraz Dyrektywa 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (dyrektywa siedliskowa, habitatowa). Obie dyrektywy stanowią podstawę europejskiego systemu ochrony przyrody Natura 2000. Ustalenia planu ogólnego nie ingerują znacząco w obszary objęte ochroną prawną na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

3. Metoda sporządzenia prognozy

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, w jaki sposób realizacja ustaleń planu ogólnego przekształci środowisko. Zmiany cech środowiska spowodowane przez różnorodne sposoby użytkowania przestrzeni, zależą od rodzaju zagospodarowania oraz cech środowiska danego terenu, w związku z czym, prognozę podzielono na dwa etapy:

Etap I to analiza stanu oraz funkcjonowania środowiska przyrodniczego, która pozwoliła na określenie zasobów i walorów przyrodniczych oraz istniejących problemów. Dokonując oceny stanu i funkcjonowania środowiska uwzględniono szersze tło przyrodnicze, biorąc pod uwagę powiązania przyrodnicze, a w szczególności: powiązania hydrograficzne i hydrogeologiczne oraz system obszarów chronionych, oceniając zagrożenia w zasięgu tych powiązań.

Etap II prognozy, to ocena przewidywanych skutków oddziaływań na środowisko w granicach potencjalnych wpływów oraz sposoby łagodzące potencjalne, negatywne oddziaływania. Ocenę oparto na następujących założeniach:

- jako niekorzystne oddziaływanie na środowisko przyjęto odstępstwa od prawidłowej na danym terenie gospodarki jego zasobami i zasadami ochrony z uwzględnieniem przepisów, norm, specyfiki środowiska oraz powiązań z obszarami otaczającymi, funkcji terenów oraz potrzeb i aspiracji mieszkańców;
- mimo, że wszystkie zachodzące w środowisku procesy są ze sobą powiązane, ze względów metodycznych zostały rozpatrzone osobno, a oddziaływanie na warunki życia potraktowano jako syntezę oddziaływań na poszczególne elementy środowiska;
- planem ogólnym nie są objęte tereny zamknięte, które obejmują ponad połowę powierzchni gminy, jednak w prognozie będą brane pod uwagę jako tereny powiązane przyrodniczo z pozostałą częścią gminy.

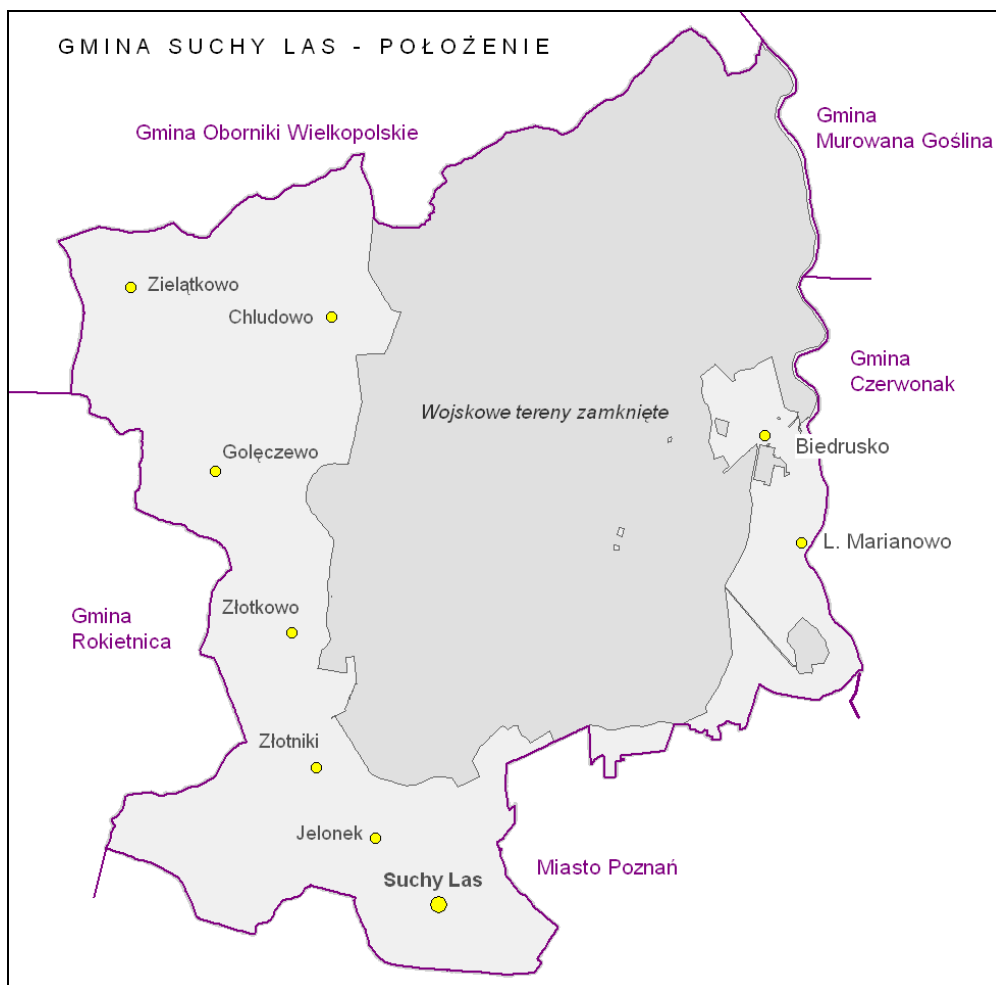
Oceniając wpływ ustaleń zmiany projektu planu ogólnego na poszczególne komponenty środowiska oparto się na oczywistych zależnościach pomiędzy poszczególnymi jego elementami, przedstawiając prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu ogólnego na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, a także na ludzi i dobra materialne oraz dobra kultury. Do analiz przestrzennych wykorzystano system GIS – MapInfo Professional.

II. STAN ORAZ FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

W rozdziale tym zawarto informacje dotyczące charakterystyki poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego. Biorąc pod uwagę szersze tło przyrodnicze wskazano powiązania obszaru opracowania z otoczeniem, a w szczególności: położenie na tle przyrodniczych obszarów chronionych, w układzie zlewni hydrograficznych oraz struktur hydrogeologicznych.

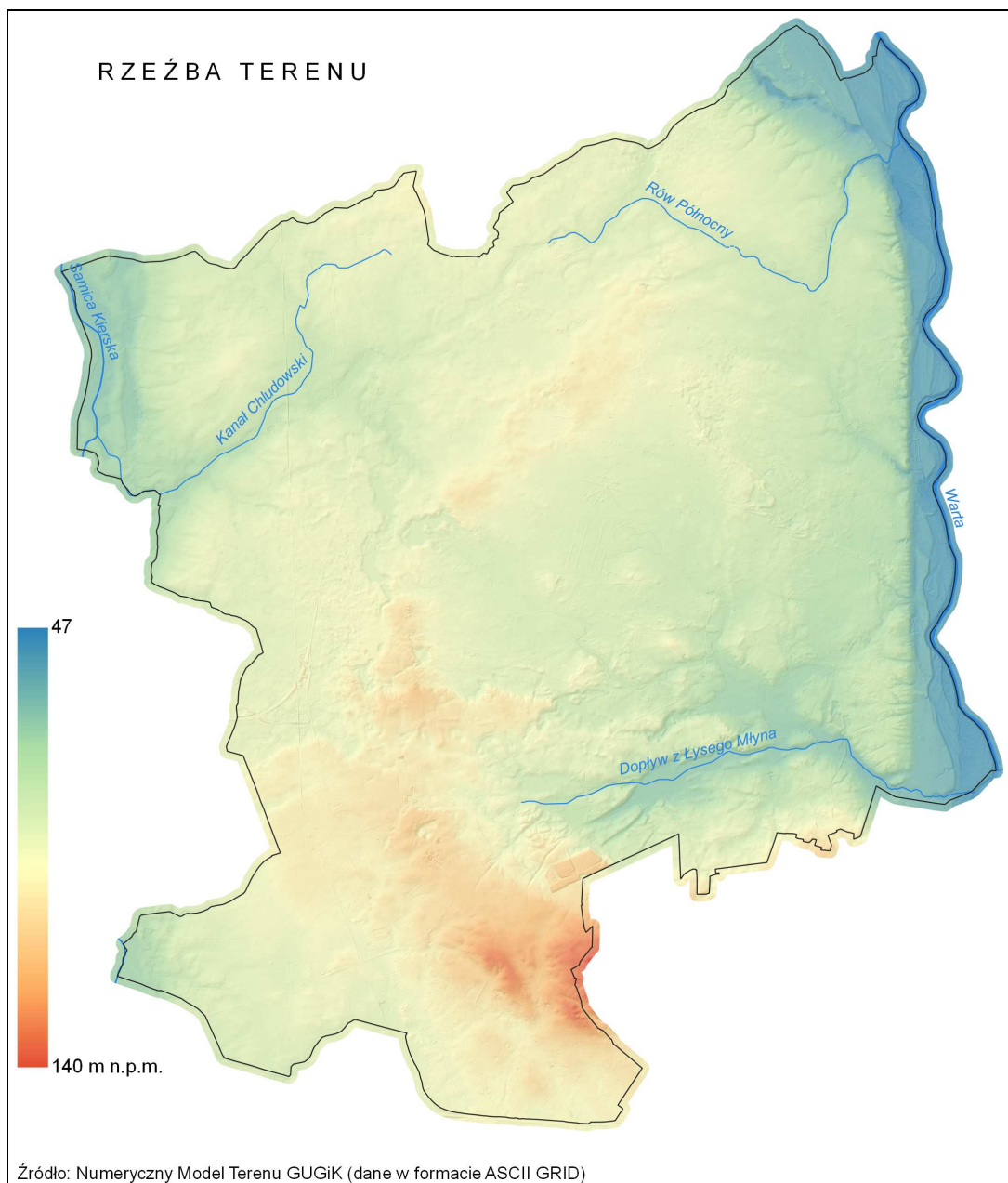
1. Położenie, rzeźba terenu

Gmina Suchy Las leży w centralnej części województwa wielkopolskiego, w powiecie poznańskim. Graniczy od zachodu z gminą Rokietnica, od północy z gminą Oborniki, od wschodu z gminą Murowana Goślina i gminą Czerwonak, od południa z miastem Poznań. Gmina zajmuje obszar o powierzchni 11 606 ha. Według danych GUS (2024 r.) liczba ludności wynosiła 21021 mieszkańców. Na terenie gminy znajduje się 8 miejscowości podstawowych. Są to: Biedrusko, Chludowo, Gołęczewo, Jelonek, Suchy Las, Zielątkowo, Złotkowo, Złotniki. Znaczną część terenu zajmują wojskowe tereny zamknięte.



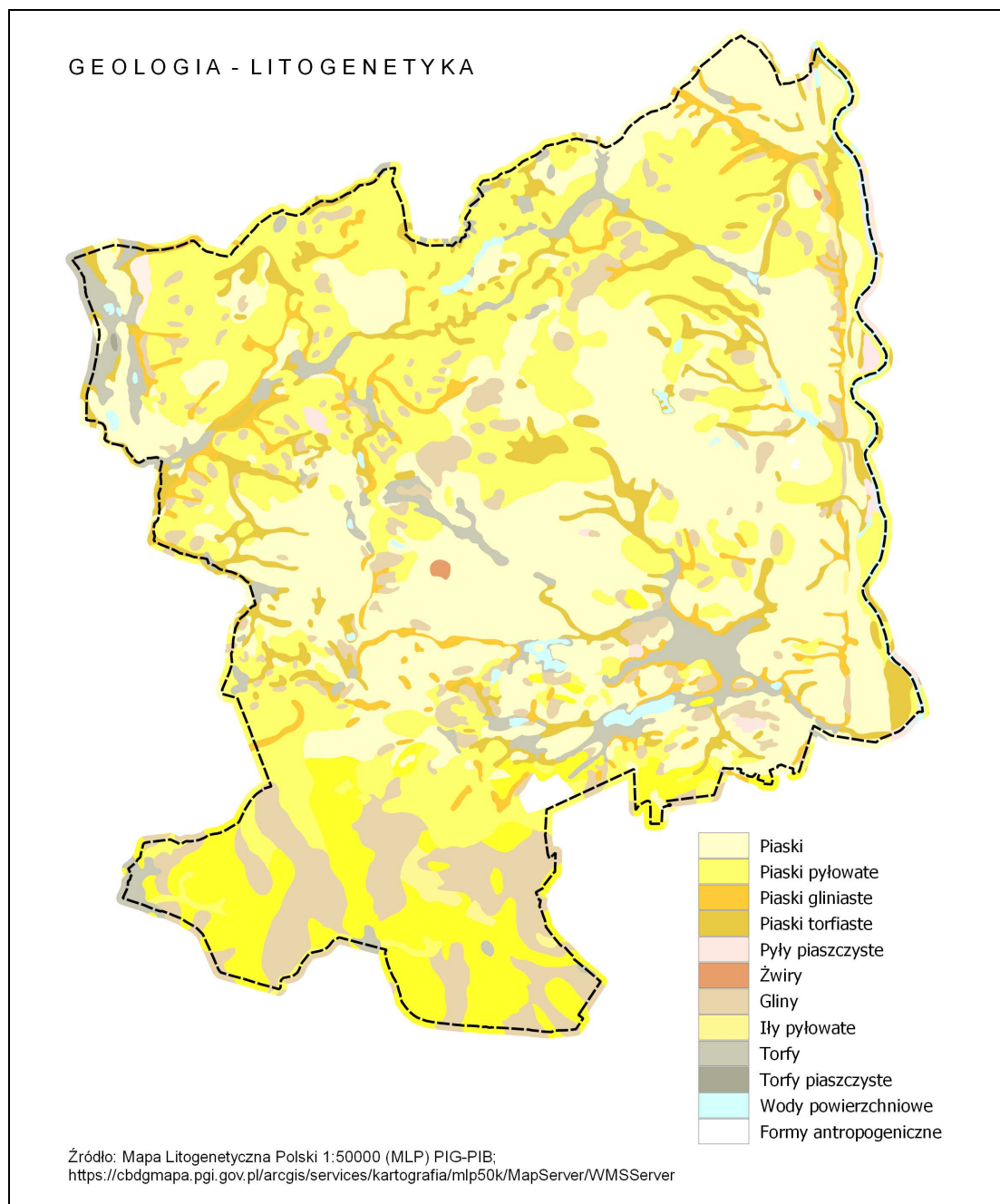
Według podziału na jednostki fizyczno - geograficzne J. Kondrackiego obszar gminy Suchy Las leży w dwóch mezoregionach. Zachodnia i środkowa część gminy leży w mezoregionie Pojezierze Poznańskie, a wschodnia część to Poznański Przełom Warty.

W dolinie Warty wyróżnia się wąska terasa zalewowa, oraz terasa środkowa. Od terenów wysoczyznowych dolinę oddziela stroma skarpa. Pozostały teren gminy to w większości wysoczyzna morenowa falista, w części południowej gminy – wysoczyzna pagórkowata, przedzielona równiną sandrową. Wysoczyznę morenową pagórkowatą urozmaicają pagórki moreny czołowej oraz ozy. W części zachodniej znajduje się fragment doliny Samicy Kierskiej w postaci terasy zalewowej i środkowej.



2. Budowa geologiczna

Na terenie gminy w bezpośrednim podłożu osadów czwartorzędowych występują osady neogenu (plioceńskie i miocenne). Miąższość utworów czwartorzędowych przeważnie wynosi 30 - 40 m, głębiej w rynnę Samicy Kierskiej.



W południowej części gminy dominują pagórki morenowe, zbudowane głównie z piasków i żwirów pochodzenia wodnolodowcowego oraz glin. Środkowy, największy obszar, to wysoczyzna morenowa falista i pagórkowata, z przewagą piasków, glin zwałowych i iłów pyłowych. W lokalnych obniżeniach dolinnych cieków i zbiorników wodnych występują torfy, a w dolinie Samicy Kierskiej również torfy piaszczyste. W dolinach cieków występują także piaski gliniaste i piaski torfiaste. Część wschodnia gminy to Poznański Przełom Warty -

południkowy odcinek doliny rzecznej powstały przez przekształcenie rynny polodowcowej. Dno doliny pokryte jest holocenijskimi utworami aluwialnymi, zaś wyższe terasy charakteryzują się budową piaszczysto-żwirową.

Poza terenami zamkniętymi na przeważającej części gminy występują grunty o korzystnych warunkach dla budownictwa. Rejony o warunkach utrudniających budownictwo związane są dolinami cieków i zagłębień bezodpływowych. Są to grunty organiczne, grunty spoiste plastyczne i miękkoplastyczne oraz grunty sypkie luźne.

Zgodnie z art. 110a ustawy Prawo ochrony środowiska starosta prowadzi obserwację terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także rejestr zawierający informacje o tych terenach.

Starosta Poznański poinformował, że teren gminy Suchy Las nie jest zagrożony ruchami masowymi ziemi, natomiast znajduje się jeden teren zagrożony, który został wprowadzony przez PIG do bazy SOPO (System Oslony Przeciwośuwiskowej) pod nr 11203. Teren ten o powierzchni 2,4 ha znajduje się na obszarze leśnym w obrębie Biedrusko.

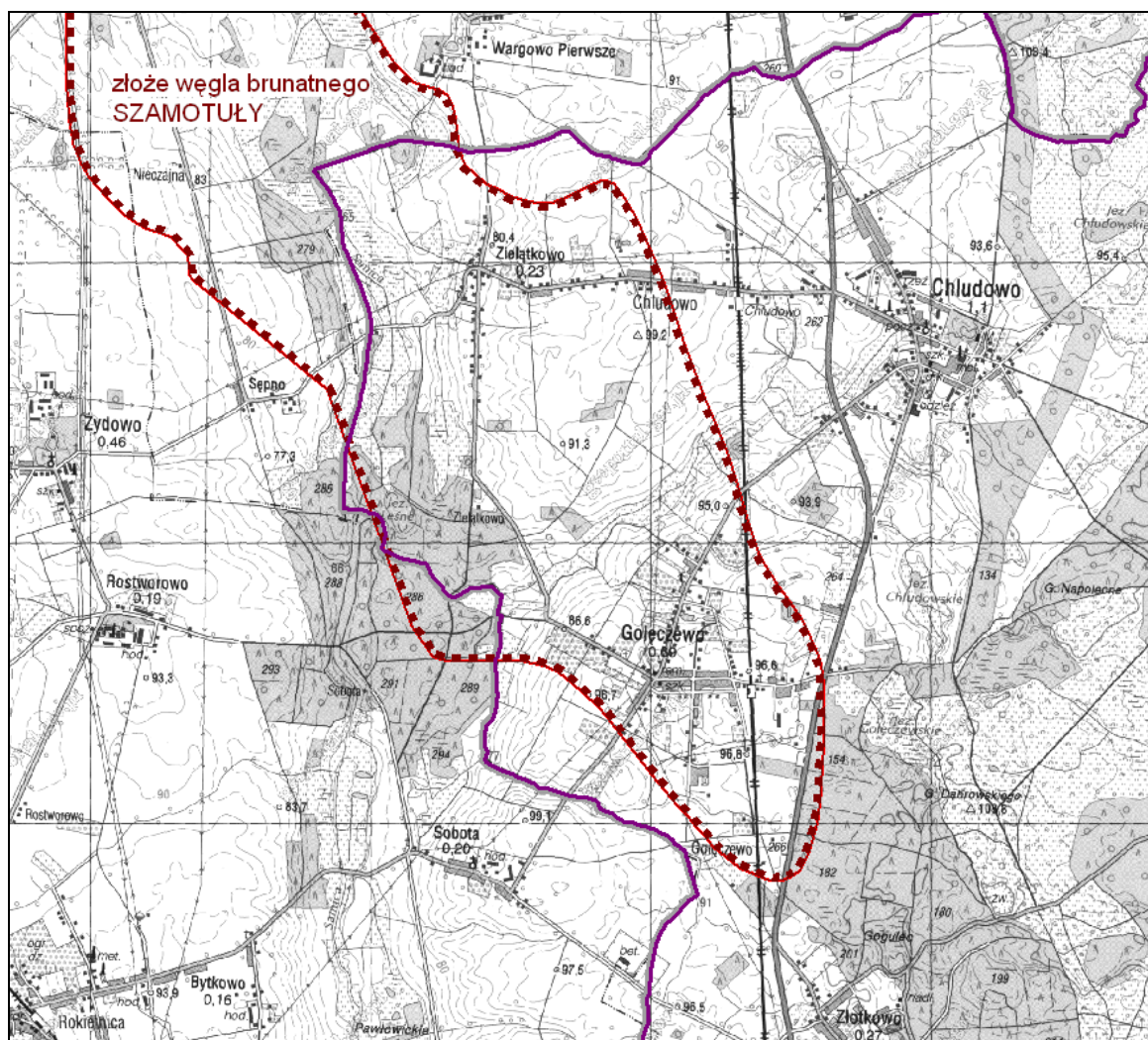


3. Kopaliny

Na terenie gminy znajduje część udokumentowanych złóż węgla brunatnego „Szamotuły” nr 767. Jest to złożo rozpoznane wstępnie.

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, jest to złożo objęte własnością górniczą. Prawo własności górniczej przysługuje Skarbowi Państwa. Miąższość złoża określono na 23,1 m, a zasoby geologiczne bilansowe wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. wynoszą 746 326 tys. ton.²

Teren gminy Suchy Las jest objęty koncesją nr 3/2019/Ł z dnia 12 kwietnia 2019 r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż „Szamotuły – Poznań Północ” udzielona na rzecz PGNiG S.A. w Warszawie przez Ministra Środowiska – ważną do dnia 12 kwietnia 2029 r.



Źródło: Źródło: Baza CBDG – dostęp 12.12.2024 r.

² Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce. PIG PIB. Warszawa 2024 r.

4. Gleby

Użytki rolne stanowią 28,23% powierzchni gminy, w tym nieużytki 7,48%; grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione, to 31,96%, tereny zabudowane i zurbanizowane – 7,99%, grunty pod wodami – 0,83%. Znaczna część powierzchni gminy tj. 3598 ha stanowią tereny różne (31%). Są to między innymi tereny zamknięte poligonu wojskowego Biedrusko. Ogólna powierzchnia terenów zamkniętych stanowi 55,56% powierzchni gminy.

Wśród użytków rolnych 79,46% stanowią grunty orne w tym 19,57% to gleby o dużej przydatności rolniczej (do III klasy). Użytki zielone stanowią 7,72% użytków rolnych.

W odróżnieniu od klas bonitacyjnych, które w przybliżeniu oddają ogólną wartość produkcyjną gleb w naturalnych warunkach gospodarowania, pełną rolniczą ich przydatność określają kompleksy rolniczej przydatności. Kompleksy rolniczej przydatności obejmują takie zespoły różnych i różnie położonych gleb, które wykazują zbliżone właściwości rolnicze i mogą być podobnie użytkowane. Stanowią niejako typy siedliskowe rolniczej przestrzeni produkcyjnej, które winny determinować dobór roślin uprawnych. Nazwy kompleksów pochodzą od nazw zbóż, uznanych w naszych warunkach za najbardziej właściwe rośliny wskaźnikowe.

Poniżej przedstawiono krótką charakterystykę występujących na terenie gminy kompleksów glebowych, ich udział w ogólnej powierzchni użytków rolnych, a ich rozmieszczenie przestrzenne zawiera zamieszczona mapka glebowo – rolnicza.

Zamieszczona mapka glebowo – rolnicza nie obejmuje klasyfikacji gleb w granicach wojskowego terenu zamkniętego.

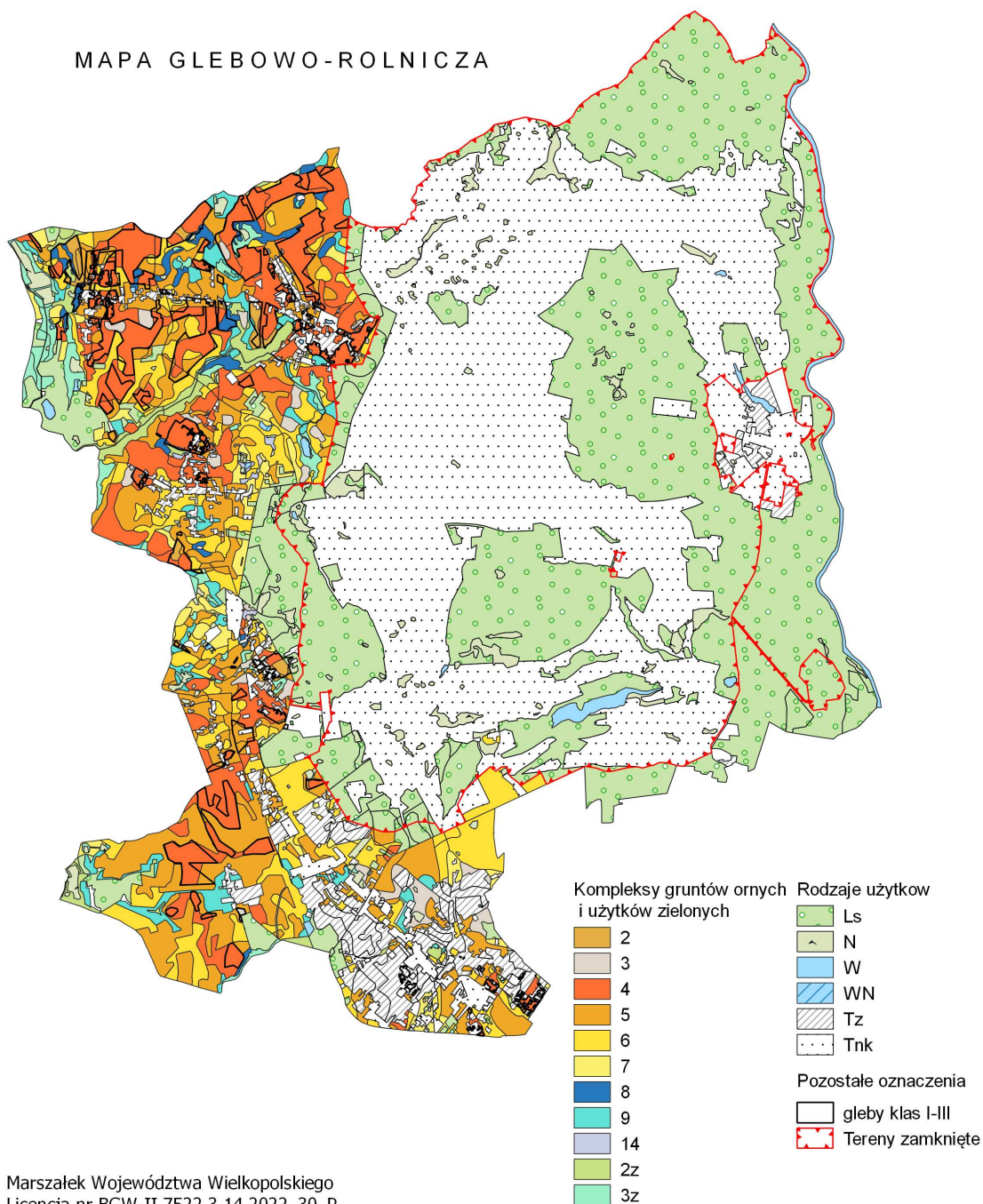
Określając stopień funkcjonalnej przydatności gleb gruntów ornych to:

- kompleksy glebowe od 2-5 zaliczyć można do terenów korzystnych dla produkcji rolnej (stanowią 59,96 %),
- od 6 - 7 mało przydatne dla produkcji rolnej, natomiast korzystne dla rozwoju funkcji pozarolniczych (24,88 %),
- kompleksy glebowe 8 i 9 przydatne dla produkcji rolnej lecz wymagające regulacji stosunków wodnych (7,68 %).

Monitoring chemizmu gleb ornych w Polsce jest realizowany w pięcioletnich odstępach czasowych. Na terenie województwa wielkopolskiego zlokalizowano 17 punktów pomiarowo – kontrolnych; na terenie gminy Suchy Las nie wyznaczono punktu pomiarowego.³

³Raport z III etapu realizacji zamówienia „Monitoring chemizmu gleb ornych w Polsce w latach 2020-2022..

MAPA GLEBOWO-ROLNICZA



Kompleksy przydatności rolniczej gleb:

- 2 - Kompleks pszenney dobry
- 3 - Kompleks pszenney wadliwy
- 4 - Kompleks żytni bardzo dobry
- 5 - Kompleks żytni dobry
- 6 - Kompleks żytni słaby
- 7 - Kompleks żytni bardzo słaby
- 8 - Kompleks zbożowo-pastewny mocny
- 9 - Kompleks zbożowo-pastewny słaby
- 14 - Gleby orne przeznaczone pod użytki zielone
- 2z - Kompleks użytków zielonych średnich
- 3z - Kompleks użytków zielonych bardzo słabych i słabych

Rodzaje użytku:

- | | |
|-----|---------------------------|
| Ls | - lasy |
| N | - nieużytki |
| W | - wody |
| NW | - wody nieużytki |
| Tz | - tereny zabudowane |
| Tnk | - tereny nieklasyfikowane |

Niewłaściwy sposób użytkowania może prowadzić do degradacji gleb. Potencjalny wpływ na degradację gleb mogą mieć następujące czynniki: rodzaj skały macierzystej, konfiguracja terenu, intensywne użytkowanie rolnicze, niewłaściwy dobór roślin uprawnych, niewłaściwy sposób nawożenia. Na terenie gminy Suchy Las mogą mieć miejsce następujące rodzaje degradacji gleb:

- degradacja fizyczna spowodowana erozją wodną lub wietrzną, która dotyczy terenów bezleśnych użytkowanych rolniczo, szczególnie na terenach o większych spadkach;
- degradacja geomechaniczna dotycząca terenów zabudowanych, wyrobisk poeksploatacyjnych, składowiska odpadów komunalnych;
- degradacja biologiczna spowodowana wprowadzaniem do gleby obornika, gnojowicy, osadów ściekowych, składowaniem odpadów komunalnych;
- degradacja chemiczna polegająca na zanieczyszczeniu gleb przez alkalizację lub zakwaszanie, zanieczyszczenie substancjami toksycznymi i metalami ciężkimi (tereny wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu); za gleby zdegradowane uznaje się gleby silnie zakwaszone i o bardzo niskiej zawartości przyswajalnych składników.

5. Środowisko wodne

W niniejszym rozdziale przedstawiono charakterystykę wód powierzchniowych i podziemnych, a w szczególności sieć hydrograficzną, głębokość zalegania wód podziemnych oraz wyniki monitoringu wód.

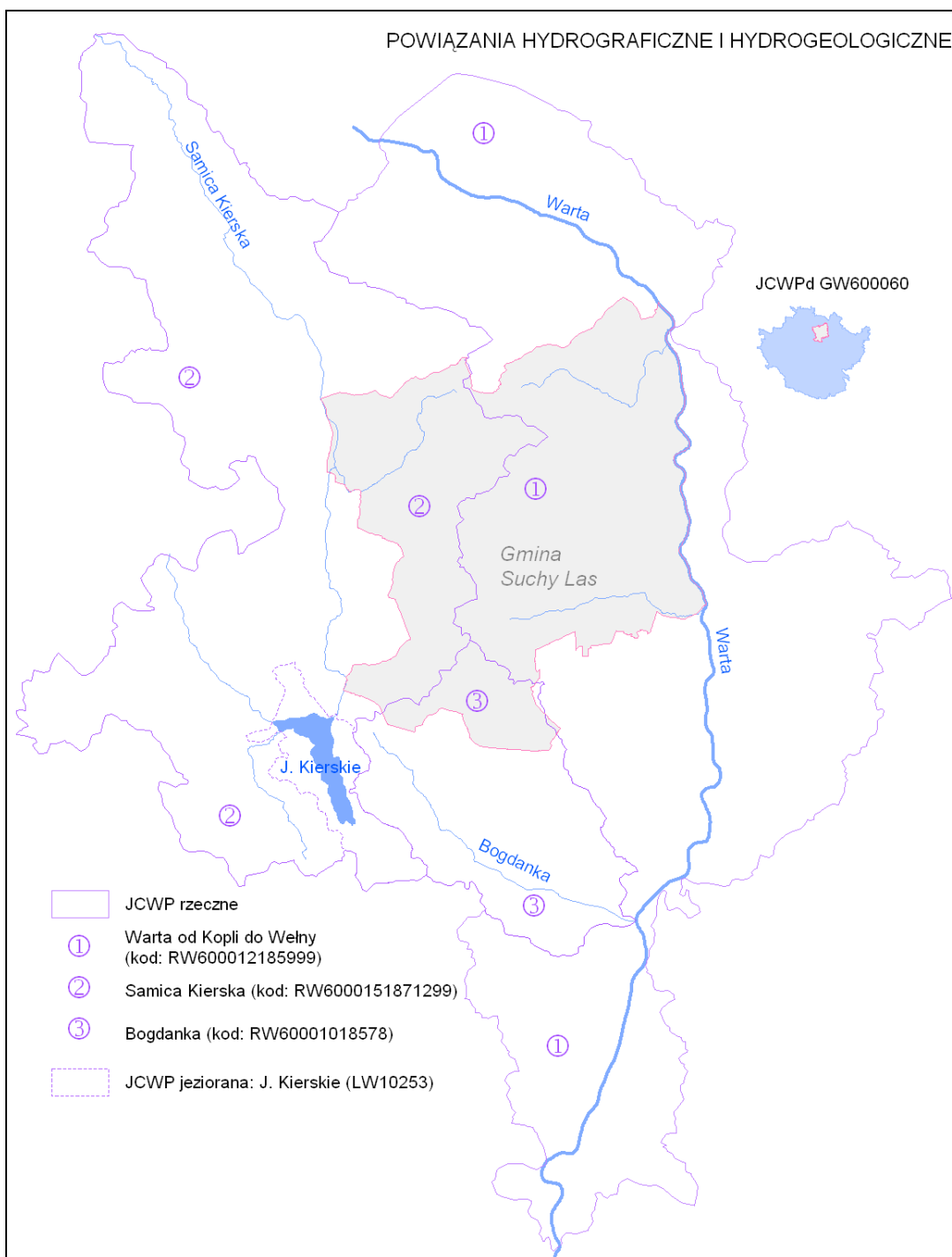
5.1. Wody powierzchniowe

Gmina Suchy Las leży w dorzeczu Warty. Sieć hydrograficzną tworzy Warta i jej lewobrzeżne dopływy: Rów Północny, Dopływ z Łysego Młyna, Samica Kierska z Dopływem Chludowskim.

Podstawowym elementem w gospodarowaniu wodami jest jednolita część wód powierzchniowych (JCWP). Jednolite części wód powierzchniowych definiuje się jako oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, między innymi taki jak: struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części. Jednolite części wód dzielimy na naturalne oraz silnie zmienione, których charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka lub sztuczne, powstałe w wyniku działalności człowieka. Ww. podział znajduje swoje odzwierciedlenie w klasyfikacji jakości wód – dla naturalnych jednolitych części wód określa się ich stan ekologiczny, podczas, gdy dla silnie zmienionych i sztucznych – potencjał ekologiczny.

Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się przez nadanie jednolitej części wód jednej z pięciu klas jakości wód: I – bardzo dobry, II – dobry, III – umiarkowany, IV – słaby, V – zły. Potencjał ekologiczny jednolitych części wód

powierzchniowych klasyfikuje się przez nadanie jednolitej części wód jednej z pięciu klas jakości wód: I – maksymalny, II – dobry, III – umiarkowany, IV – słaby, V – zły. Stan jednolitych części wód ocenia się poprzez porównanie wyników klasyfikacji potencjału/stanu ekologicznego i stanu chemicznego. Jednolita część wód może być oceniona jako będąca w „dobrym stanie”, jeśli jednocześnie jej potencjał/stan ekologiczny jest sklasyfikowany przynajmniej jako dobry, a stan chemiczny sklasyfikowany jest jako „dobry”. W pozostałych przypadkach, jednolitą część wód ocenia się jako będącą w stanie złym.



Źródło: opracowanie własne na podstawie geobazy IIaPGW - PGW Wody Polskie KZGW

Nr	Charakterystyka JCWP
1	Warta od Kopli do Wełny (RW600012185999) • silnie zmieniona, • słaby potencjał ekologiczny, • stan chemiczny – brak danych, • stan ogólny – zły stan wód, • zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, • cele środowiskowe to: dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Warta w obrębie JCWP (dla jesiotra); zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Warta w obrębie JCWP (dla troci wędrownej oraz węgorza europejskiego) i dobry stan chemiczny; • dla JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej – przewidziany program działań daje wysoki stopień pewności na osiągnięcie celów środowiskowych do 2027 r.
2	Samica Kierska (RW6000151871299) • silnie zmieniona, • umiarkowany potencjał ekologiczny, • stan chemiczny poniżej dobrego, • stan ogólny – zły stan wód, • zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, • cele środowiskowe to: - dobry potencjał ekologiczny, - stan chemiczny poniżej stanu dobrego dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylen(w), związki tributyllocyny(w)]; - stan chemiczny dobry dla pozostałych wskaźników; • dla JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej – przewidziany program działań daje wysoki stopień pewności na osiągnięcie celów środowiskowych do 2027 r. J. Kierskie (LW10253) - jednolita część wód powierzchniowych jeziornych • silnie zmieniona, • umiarkowany potencjał ekologiczny, • stan chemiczny poniżej dobrego, • stan ogólny – zły stan wód, • zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, • cele środowiskowe to: dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny, • dla JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej - przewidziany program działań daje wysoki stopień pewności na osiągnięcie celów środowiskowych do 2027 r. a w przypadku: azotu og, fosforu og, przewodności, PMPL; Kadmu (w) Ołowiu(w) - do 2027 r.
3	Bogdanka (RW60001018578) • silnie zmieniona, • umiarkowany potencjał ekologiczny, • stan chemiczny poniżej dobrego, • stan ogólny – zły stan wód, • zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, • cele środowiskowe to: - umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; - stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(b)fluoranten(w), benzo(g,h,i)perylen(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry • dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy z uwagi na ustalenie mniej rygorystycznego celu środowiskowego w zakresie wskaźników: przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, benzo(a)piren (występowanie w wodzie), benzo(b)fluoranten (występowanie w wodzie), benzo(g,h,i)perylen (występowanie w wodzie).

Gmina Suchy Las leży w granicach trzech JCWP, które scharakteryzowano na podstawie „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” przyjętego Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz.U. z dnia 23 lutego 2023 r. poz. 335). Podstawę klasyfikacji stanowi Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475).

Według „Oceny stanu jednolitej części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2019-2024 na podstawie monitoringu” stan ogólny wód wszystkich ww. JCWP cechuje zły stan. Badania prowadzono w 2024 r. (<https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/rivers/88>).

Według „Oceny stanu jednolitych części wód jezior w latach 2019-2024 na podstawie monitoringu” stan ogólny wód JCWP Jezioro Kierskie oceniono jako zły (<https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/LAKES/87>).

5.2. Wody podziemne

Głębokość zalegania pierwszego poziomu wód podziemnych nawiązuje do morfologii terenu. Płytkie zaleganie wód (0 – 1 m p.p.t) charakteryzuje obszary dolinne. Głębokość zalegania wód zwiększa się w miarę oddalania się od den dolin. Na obszarze wysoczyznowym zalegają one na głębokości ponad 2, a lokalnie nawet ponad 5 m p.p.t. Gmina Suchy Las leży poza głównymi zbiornikami wód podziemnych.

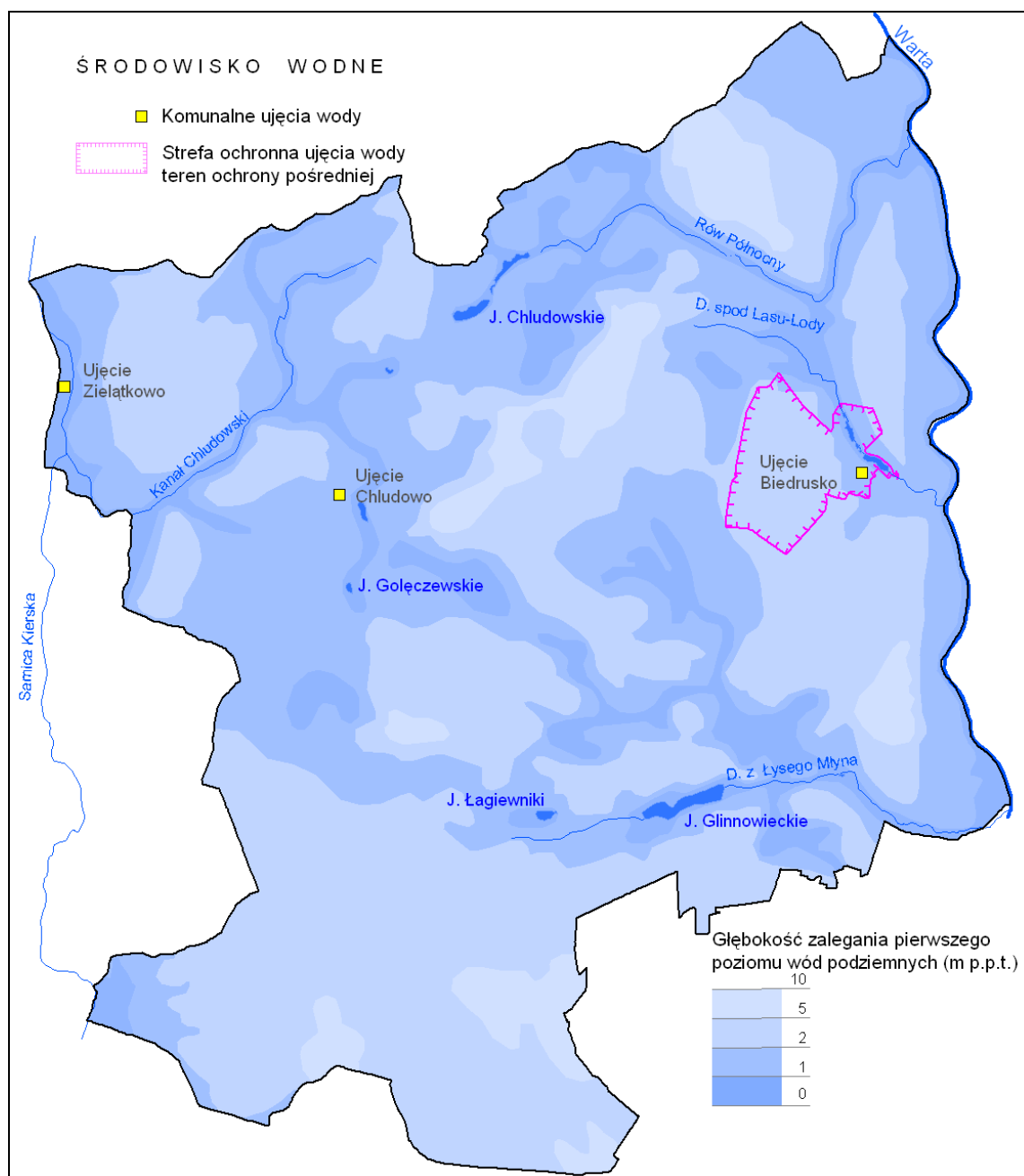
Monitoring wód podziemnych jest prowadzony dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) zdefiniowanych jako „(...) określona objętość wód podziemnych występująca w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych”. Od roku 2007 badania chemizmu wód podziemnych w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego prowadzone są przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie. Gmina Suchy Las leży w granicach JCWPd GW600060.

W 2022 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring diagnostyczny stanu chemicznego wszystkich 174 jednolitych części wód podziemnych.

Dane uzyskane podczas badań monitoringowych w 2022 roku posłużyły do oceny stanu jednolitych części wód podziemnych, która została wykonana zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148) w podziale na 174 JCWPd.

Według oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (2022 r.) stan JCWPd GW600060 został oceniony jako dobry.⁴

⁴ Ocena stanu JCWPd w dorzeczach – stan na rok 2022. W-wa listopad 2023 r.



Źródło: opracowanie własne na podstawie Mapy hydrograficznej Polski w skali 1:50 000

Na terenie gminy funkcjonują trzy ujęcia zbiorowego zaopatrzenia w wodę bazujące na utworach czwartorzędowych. Są to ujęcia zlokalizowane w Zielątkowie, Chludowie i Biedrusku.

- Ujęcie Zielątkowo składa się z dwóch studni. Na pobór wód Starosta Poznański wydał pozwolenie wodnoprawne nr WŚ.6341.1.15.2017.XXVII z dnia 30.04.2017 r. Dla każdego ujęcia obowiązuje strefa ochronna – teren ochrony bezpośredniej.
- Ujęcie w Chludowie bazuje na jednej studni. Na pobór wód Dyrektor Zarządu Zlewni Wód Polskich w Poznaniu wydał pozwolenie wodnoprawne nr PZ.ZUZ.4210.57.2025.ES

dnia 28.04.2025 r. Dla ujęcia obowiązuje strefa ochronna – teren ochrony bezpośredniej.

- Ujęcie Biedrusko składa się z czterech studni. Rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej komunalnego ujęcia wody z utworów czwartorzędowych w miejscowości Biedrusko (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2014 r. poz. 335) ustanowiono strefę ochronną ujęcia wody podziemnej z utworów czwartorzędowych, zlokalizowanego w miejscowości Biedrusko, gmina Suchy Las, powiat poznański, województwo wielkopolskie. Strefa obejmuje tereny ochrony bezpośredniej dla czterech studni oraz teren ochrony pośredniej o powierzchni 275,30 ha. Ww. rozporządzenie zostało zmienione Rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 21 grudnia 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2017 r. poz. 8786).

5.3. Zagrożenie powodzią

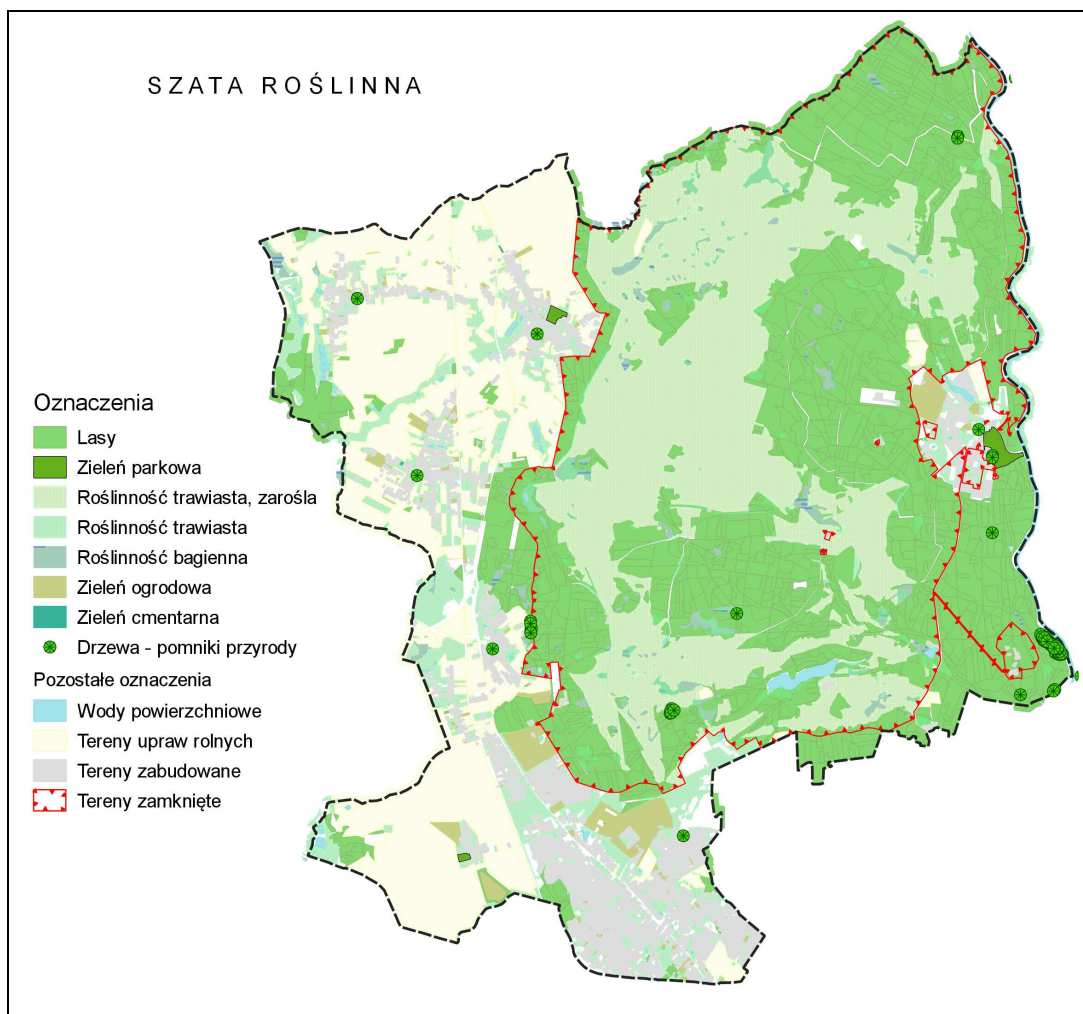
We wschodniej części gminy, w dolinie Warty występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi. Są to:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (0,2%);
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią:
 - obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (1%);
 - obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (10%).

Na terenach szczególnego zagrożenia powodzią nie ma zabudowy.

6. Środowisko biotyczne

Szata roślinna gminy Suchy Las jest urozmaicona. Grunty leśne na terenie gminy zajmują powierzchnię 3709 ha, co stanowi 31,96% jej powierzchni gminy, użytki zielone 7,72%.



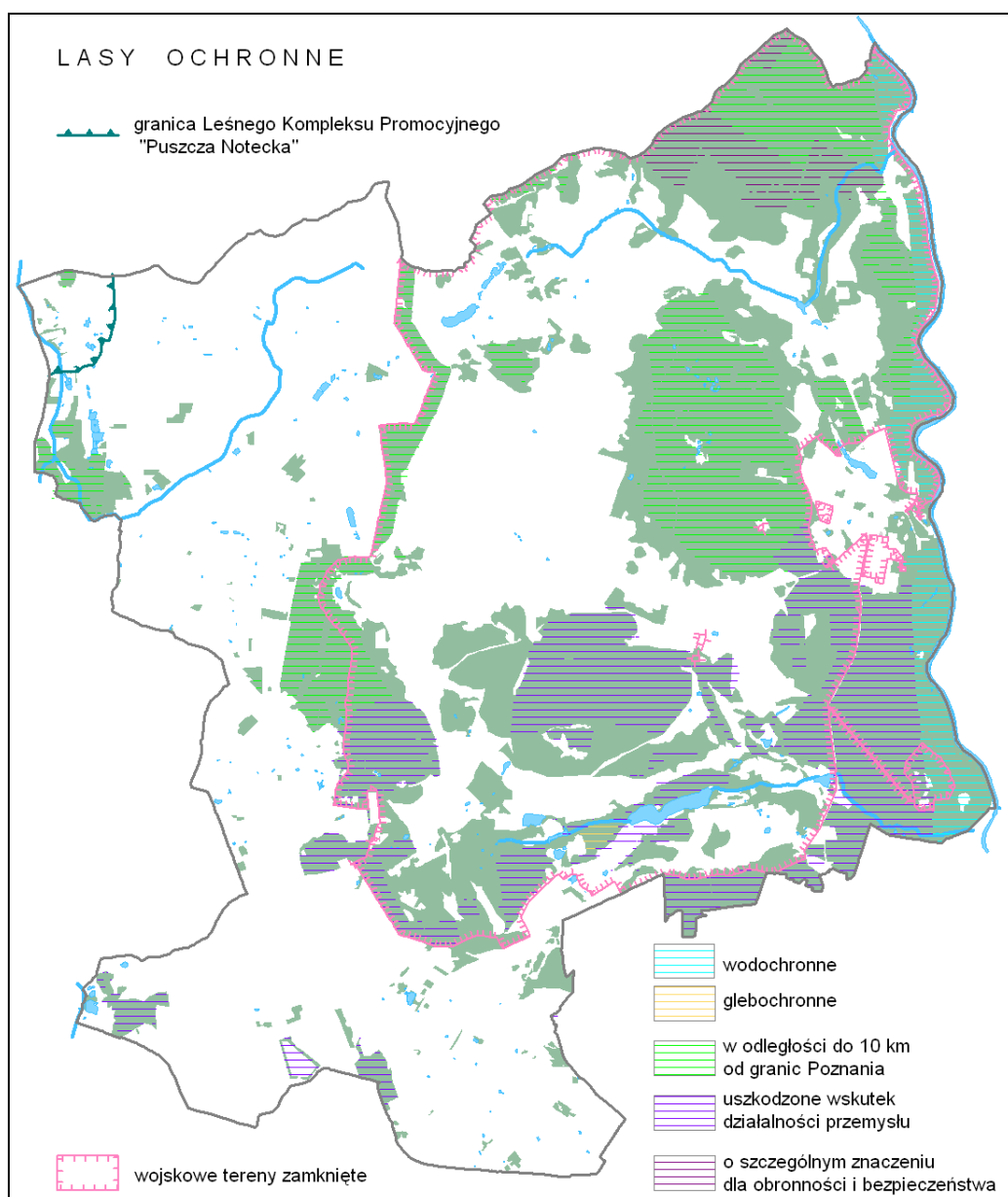
Źródło: BDOT10k

Znaczącą rolę w kształtowaniu środowiska odgrywają ekosystemy nieleśne występujące w postaci zbiorowisk naturalnych, półnaturalnych oraz zieleni urządzonej. Niezwykle cenne z punktu widzenia funkcjonowania środowiska przyrodniczego są zbiorowiska zaroślowe. Są to: wikliny nadrzeczne, zarośla śródpolne (tarninowo – głogowe, występujące na miedzach, skarpach dróg, obrzeżach lasów), które są wynikiem naturalnej sukcesji. Zbiorowiska naturalne to głównie zespoły roślinności wodnej, błotnej i szuwarowej występującej w otoczeniu zbiorników wodnych i cieków. Zbiorowiska nieleśne pochodzenia antropogenicznego zawdzięczają swe istnienie działalności człowieka. Należą do nich zbiorowiska półnaturalne i zbiorowiska synantropijne. Zbiorowiska półnaturalne reprezentowane są głównie przez łąki kośne skupione w obniżeniach dolinnych. Zbiorowiska synantropijne to głównie chwasty, których istnienie uzależnione jest ściśle od zabiegów

agrotechnicznych. Osobną grupę stanowi zieleń urządzona, do której można zaliczyć: zieleń parkową, cmentarną, zadrzewienia przydrożne, śródpolne i wzdłuż cieków.

Lasy i zadrzewienia w większości skupiają się w północno – wschodniej części gminy (na terenach zamkniętych). W części zachodniej drobne kompleksy leśne występują w dolinie Samicy Kierskiej.

Lasy w większości zostały uznane za ochronne. Są to lasy: wodochronne, glebochronne, lasy w granicach administracyjnych miast i w odległości 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców (Poznań), lasy, które są trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu, lasy, które mają szczególne znaczenie przyrodniczo - naukowe lub dla obronności i bezpieczeństwa Państwa - fragment w północnej części gminy Suchy Las, w granicach wojskowych terenów zamkniętych.



Źródło: Bank Danych o Lasach

W północno – zachodniej części gminy znajduje się niewielki fragment Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Puszcza Notecka”. Leśne kompleksy promocyjne są obszarami funkcjonalnymi o znaczeniu ekologicznym, edukacyjnym i społecznym, dla których działalność określa jednolity program gospodarczo-ochronny, opracowywany przez właściwego dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych.

Świat zwierzęcy na terenie gminy Suchy Las, to gatunki związane z terenami rolno - leśnymi i siedliskami ludzkimi, typowe dla terenów nizinnych.

W części zachodniej gminy dobrze rozpoznana jest awifauna. Zostało wykonane opracowanie dotyczące obszarów ważnych dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji na terenie województwa wielkopolskiego.⁵ Ostoje ptaków wyznaczano niezależnie od istniejących już obszarowych form ochrony przyrody. Fragmenty zachodniej części gminy to obszar ważny dla ptaków - „Dolina Samicy”.

Najcenniejsze pod względem przyrodniczym fragmenty gminy objęte zostały ochroną prawną, a ich walory przyrodnicze opisano w kolejnym rozdziale.

7. Przyrodnicze obszary i obiekty chronione, system powiązań przyrodniczych

Przyrodnicze obszary chronione na terenie gminy stanowią 60% jej powierzchni. Są to obszary Natura 2000: obszar specjalnej ochrony ptaków „Dolina Samicy” i specjalny obszar ochrony siedlisk „Biedrusko” oraz obszary chronionego krajobrazu: „Dolina Samicy Kierskiej” i „Biedrusko”. W granicach gminy znajduje się również rezerwat „Gogulec”.

7.1. Obszary Natura 2000

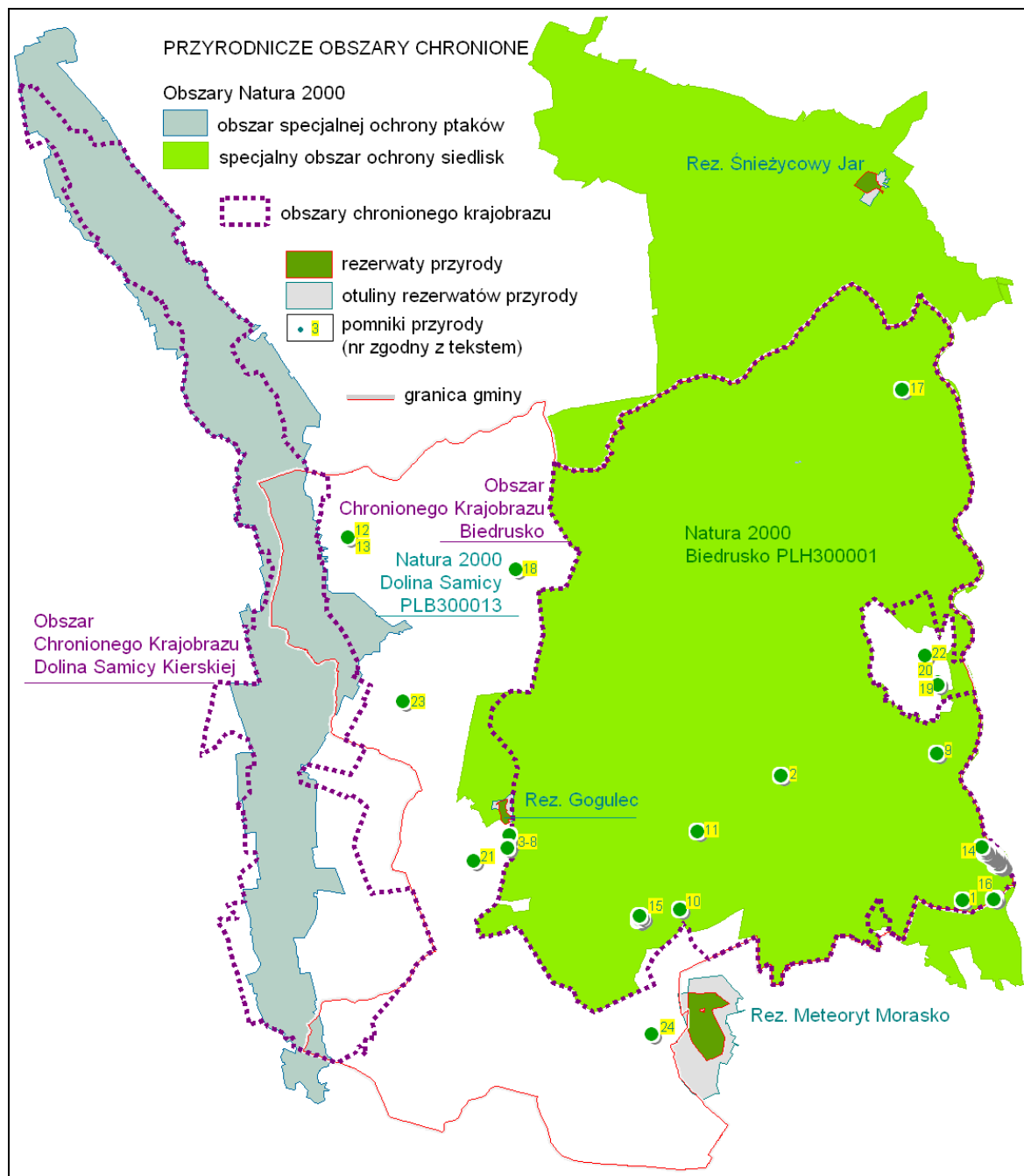
Obszary Natura 2000 na terenie gminy to Obszar specjalnej ochrony ptaków „Dolina Samicy” i specjalny obszar ochrony siedlisk „Biedrusko” utworzone w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków i siedlisk przyrodniczych.

Obszar specjalnej ochrony ptaków „Dolina Samicy” (kod: PLB300013) został zaklasyfikowany jako OSO w 2007 r. Obecnie obowiązującym aktem prawnym w tym zakresie jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 czerwca 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków z dnia 12 stycznia 2011 r. (Dz.U, z 2017 r. poz. 1416).

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 5 kwietnia 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2019 r. poz. 5120). W planie zadań ochronnych zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000, sformułowano cele działań ochronnych oraz lokalizację obszarów wdrażania działań ochronnych. Na terenie

gminy Suchy Las, w zachodniej części, znajdują się niewielkie fragmenty OSO w rejonie Zielątkowa, Gołęczewa oraz Złotnik.

Dolina Samicy rozcina płaski obszar moreny dennej. Dominującym elementem krajobrazu są pola uprawne, a w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki znajdują się wilgotne łąki, trzcinowiska, naturalne i sztuczne oczka wodne oraz niewielkie kompleksy leśne.



Według SFD (aktualizacja - marzec 2022 r.) na omawianym terenie występują następujące gatunki ptaków objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG: zimorodek zwyczajny (*Alcedo atthis*), gęś białoczelna (*Anser*

⁵ Wylegała P., Kuźniak S., Dolata P. T. „Obszary ważne dla ptaków w okresie gniazdowania i migracji na terenie

albifrons), gęś zbożowa (*Anser fabalis*), pogorzałka zwyczajna (*Aythya nyroca*), bąk zwyczajny (*Botaurus stellaris*), rybitwa czarna (*Chlidonias Niger*), bocian biały (*Ciconia ciconia*), błotniak stawowy (*Cirrus aeruginosus*), błotniak łąkowy (*Cirrus pygargus*), dzięcioł średni (*Dendrocopos medium*), dzięcioł czarny (*Dryocopus Martusi*), ortolan (*Emberiza hortulana*), żuraw zwyczajny (*Grus grus*), szczudła zwyczajny (*Himantopus himantopus*), bączek zwyczajny (*Ixobrychus minutus*), gąsiorek (*Lanius collurio*), lerka (*Lullula arborea*), podróżniczek (*Luscinia svecica*), Kania ruda (*Milvus milvus*), rybitwa rzeczna (*Sterna hirundo*), jarzębata (*Sylvia nisoria*). „Dolina Samicy” jest jedną z 10 najważniejszych w Polsce ostoi bączka (*Ixobrychus minutus*).

W planie zadań ochronnych zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla bączka oraz gęsi zbożowej i białoczelnej.

W przypadku bączka istniejących zagrożeń nie stwierdzono. Potencjalne zagrożenia to:

- utrata lub pogorszenie siedlisk łąkowych w wyniku usuwania szuwarów i zakrzewień w obrębie zbiorników wodnych i stawów hodowlanych;
- utrata siedlisk łąkowych w wyniku zasypywania zbiorników wodnych i terenów okresowo wypełnianych wodą, osuszanie terenów podmokłych;
- płoszenie i niepokozenie w wyniku presji wędkarskiej.

Istniejące zagrożenia dla gęsi zbożowej i białoczelnej to płoszenie w obrębie noclegowiska na stawach hodowlanych w okresie jesiennej i wiosennej migracji. Zagrożenia potencjalne to:

- niewłaściwe gospodarowanie wodą na stawach hodowlanych (brak zalewu w okresie jesiennej migracji);
- pogorszenie siedliska na skutek zabudowy terenów w sąsiedztwie zbiorników wodnych;
- kolizja z turbinami wiatrowymi w sąsiedztwie obszaru Natura 2000.

Działania ochrony czynnej w przypadku gęsi dotyczą noclegowisk zlokalizowanych na stawach rybnych w Objezierzu (poza granicami gminy Suchy Las). Pozostałe działania dotyczą monitoringu i uzupełniania wiedzy dotyczącej przedmiotów ochrony.

Specjalny obszar ochrony siedlisk „Biedrusko” (kod: PLH300001) został zatwierdzony jako obszar ważny dla Wspólnoty w 2008 roku. Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 maja 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Biedrusko (PLH300001) obszar ten stał się specjalnym obszarem ochrony siedlisk. Bogactwo flory i roślinności należy do najwyższych w Wielkopolsce. Stwierdzono tu występowanie 16 typów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I dyrektywy Rady 92/43/EWG i 9 gatunków zwierząt z Załącznika II tej dyrektywy. Nagromadzenie stanowisk roślin chronionych i zagrożonych w skali regionu i całego kraju, a także udział ważnych siedlisk, nadaje obszarowi wysoką rangę pod względem znaczenia dla ochrony bioróżnorodności.

Na terenie SOO znajdują się następujące typy siedlisk (SFD aktualizacja marzec 2022 r.):

- Śródlądowe wydmy z otwartymi murawami ze szczotliczą *Corynephorus* i mietlicą *Agrostis*;
- Naturalne jeziora eutroficzne z roślinnością *Magnopotamion* lub *Hydrocharition*;
- Rzeki o mulistych brzegach z roślinnością *Chenopodium rubri p.p.* *Bidention p.p.*;
- Europejskie suche wrzosowiska;
- Suche napiaskowe murawy na wapiennym podłożu;
- Półnaturalne suche murawy i facje zaroślowe na podłożu wapiennym (*Festuco-Brometalia*);
- Murawy bliźniczkowe, o bogatym składzie gatunkowym, górskie i na terenach podgórskich w Europie kontynentalnej;
- Łąki trzęślicowe *Molinia* na wapiennych, torfowych lub ilasto-gliniastych glebach (*Molinion caeruleae*);
- Hydrofilne zbiorowiska ziołoroślowe, nadrzeczne i okrajkowe, na obszarach równinnych, górskich i wysokogórskich;
- Nizinne łąki kośne (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*);
- Torfowiska przejściowe i trzęsawiska;
- Lasy dębowo-grabowe *Galio-Carpinetum* (grądy);
- Stare acidofilne dąbrowy z *Quercus robur* na piaszczystych równinach;
- Lasy nadrzeczne z olszą czarną *Alnus glutinosa* i jesionem wyniosłym *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*);
- Nadrzeczne lasy mieszane z dębem *Quercus robur*, wiązami *Ulmus laevis* i *Ulmus minor*, jesionem *Fraxinus excelsior* lub *Fraxinus angustifolia*, występujące wzdłuż dużych rzek (*Ulmenion minoris*);
- Eurosyberyjskie dąbrowy stepowe.

Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEWG występujące na terenie SOO „Biedrusko” to: kumak nizinny (*Bombina bombina*), bóbr europejski (*Castor fiber*), kozioróg dębosz (*Cerambyx cerdo*), motyl przeplatka aurinia (*Euphydryas aurinia*), motyl czerwoczyk nieparek (*Lycaena dispar*), ważka trzepla zielona (*Ophiogomphus cecylia*), pachnica dębowa (*Osmoderma eremita*), traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*), ślimak poczwarówka zwężona (*Vertigo angustior*).

Występowanie ww. wymienionych typów siedlisk oraz gatunków dotyczy całego obszaru SOO „Biedrusko”. Przyroda terenów zamkniętych okolic Biedruska, z uwagi na długotrwałą izolację od niektórych form działalności ludzkiej, ma charakter unikatowy w skali regionu.

Obszar Natura 2000 „Biedrusko” PLH300001 posiada plan zadań ochronnych ustanowiony w drodze zarządzenia Nr 10/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 12 grudnia 2013 r. (Dz.Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2013 r. poz. 7291). W planie zadań ochronnych zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk, będących

przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000, sformułowano cele działań ochronnych oraz lokalizację obszarów wdrażania działań ochronnych. Wdrażanie działań ochronnych przewidziano dla kilku rodzajów siedlisk. Są to siedliska w większości leżące w granicach terenów zamkniętych, istotne ze względu na ich wartość przyrodniczą, jednak samorząd gminny ma ograniczony wpływ na podejmowanie działań na tym terenie.

7.2. Rezerваты przyrody

Rezerwat „Gogulec” został uznany za rezerwat przyrody w drodze rozporządzenia nr 41/2001 r. Wojewody Wielkopolskiego z dnia 7 listopada 2001 (Dz. Woj. Wielkopolskiego nr 140, poz. 2795). Jest to torfowisko wraz z fragmentem otaczających je drzewostanów o łącznej powierzchni 5,29 ha. Wokół rezerwatu utworzono otulinę o powierzchni 5,24 ha, zabezpieczającą jego obszar przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych. Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych roślinności torfowiska i przyległych ekosystemów oraz zabezpieczenie naturalnych procesów kształtujących strukturę torfowiska. Rezerwat nie powiada planu ochrony.

Rezerwat „Meteoryt Morasko” na odcinku 270 m graniczy z gminą Suchy Las. Rezerwat posiada plan ochrony. W celu eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych w pasie 200 m od rezerwatu (część znajduje się na terenie gminy Suchy Las) wprowadzono ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.⁶ Są to następujące ustalenia:

- nie zmieniać kategorii użytkowania gruntu z wyjątkiem zmiany na las,
- nie wprowadzać zabudowy oraz obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- gospodarkę rolną i leśną prowadzić w sposób nie zagrażający istnieniu rezerwatu.

7.3. Obszary chronionego krajobrazu

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowych ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Na terenie gminy Suchy Las znajdują się fragmenty dwóch obszarów chronionego krajobrazu: Biedrusko” i „Dolina Samicy Kierskiej”.

Obszar Chronionego Krajobrazu Biedrusko został wyznaczony w drodze uchwały nr XXV/138/95 z dnia 7 sierpnia 1995 r. Rady Gminy Suchy Las i uchwały nr XLVI/243/97 z dnia 22 stycznia 1997 r. Rady Gminy Suchy Las, zmienionych Uchwałą nr LI/491/01 z dnia 13 grudnia 2001 r. (Dz.Urz. Woj. Wielkopolskiego nr 162, poz. 4496). Obszar ten o powierzchni 7266,9 ha pokrywają lasy, krzewy, trawy wrzosa, ziołorośla, trawy. itp., a w otoczeniu jezior i cieków roślinność przybrzeżna. Obszar ten w większości pokrywa się z specjalnym obszarem ochrony siedlisk „Biedrusko”. W związku ze zmianą ustawy o ochronie przyrody zakazy określone w cytowanym rozporządzeniu nie obowiązują.

⁶ §7 rozporządzenia nr 3/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 10 stycznia 2007 r. (Dz. Urz. z 2007 r. Nr 4)

Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Samicy Kierskiej” powstał z połączenia Obszaru Chronionego Krajobrazu w ciągu ekologicznym Samicy Kierskiej - gmina Rokietnica utworzonego w drodze uchwały nr XXIII/232/2000 Rady Gminy Rokietnica z dnia 19 maja 2000 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2000 r. nr 42, poz. 497) i Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Samicy Kierskiej w gminie Suchy Las utworzonego w drodze uchwały nr L/479/2002 Rady Gminy Suchy Las z dnia 29 listopada 2001 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2002 r. Nr 16, poz. 550). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest uchwała nr XXXVIII/732/22 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 31 stycznia 2022 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Samicy Kierskiej (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2022 r. poz. 1142). Obszar ten obejmuje powierzchnię 2 657,66 ha, z czego 420,46 ha znajduje się w granicach gminy Suchy Las. Użytkowanie terenu jest zróżnicowane. Znaczną część stanowią grunty rolne z dużym udziałem użytków zielonych. W bezpośrednim sąsiedztwie rzeki znajdują się wilgotne łąki, trzcinowiska oraz naturalne i sztuczne zbiorniki wodne. Występują również niewielkie kompleksy leśne. W południowej części doliny znajduje się jezioro Kierskie Małe, (poza granicami gminy), a w rejonie miejscowości Objezierze i Chrustowo znajdują się stawy rybne (poza granicami gminy).

Na terenie gminy Suchy Las w granicach obszaru chronionego krajobrazu znajdują się kompleksy leśne, podmokłe łąki, a w większej odległości od cieków – grunty orne.

Cytowana uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie ochrony Obszaru Chronionego krajobrazu „Dolina Samicy Kierskiej” zawiera ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz wprowadza zakazy.

Ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów:

- ekstensywne użytkowanie ekosystemów łąkowych poprzez koszenie i wypas;
- tworzenie zadrzewień i remiz śródpolnych oraz zadrzewień i alei przydrożnych jako lokalnych ostoj i korytarzy ekologicznych;
- tworzenie stref ekotonowych poprzez sadzenie gatunków biocenotycznych na granicy ekosystemów, w szczególności na granicy pole-las i las-teren zabudowany;
- zwalczanie inwazyjnych gatunków obcych;
- przebudowa drzewostanów obejmująca usuwanie gatunków obcych geograficznie i siedliskowo, a następnie sadzenie gatunków zgodnych z siedliskiem i właściwych dla regionu geograficznego;
- budowa przepławek dla ryb na obiektach piętrzących;
- utrzymanie racjonalnej gospodarki rolnej i leśnej;
- utrzymanie poziomu wód gruntowych i powierzchniowych zapewniającego dobry stan siedlisk wilgotnych i podmokłych;
- prowadzenie działań służących ochronie siedlisk ptaków migrujących oraz lęgowych.

Na terenie obszaru wprowadza się następujące zakazy:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

nie dotyczy:

- drzew, których obwód pnia mierzony na wysokości 130 cm nie przekracza 30 cm i krzewów w wieku do 20 lat, wyłącznie w celu przywrócenia użytkowania rolniczego na gruntach rolnych,
- realizacji zabudowy przewidzianej w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały,
- rozbudowy i przebudowy istniejących obiektów budowlanych oraz budowy obiektów budowlanych w miejscu istniejących wcześniej;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne.

z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;

nie dotyczy:

- realizacji zabudowy przewidzianej w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały,
- rozbudowy i przebudowy istniejących obiektów budowlanych oraz budowy obiektów budowlanych w miejscu istniejących wcześniej.

7.4. Pomniki przyrody

Na terenie gminy Suchy Las znajdują się 24 pomniki przyrody w tym jeden głąz narzutowy. Pozostałe pomniki, to pojedyncze drzewa lub skupiska drzew. W sumie jest to 112 drzew.

Pomniki przyrody

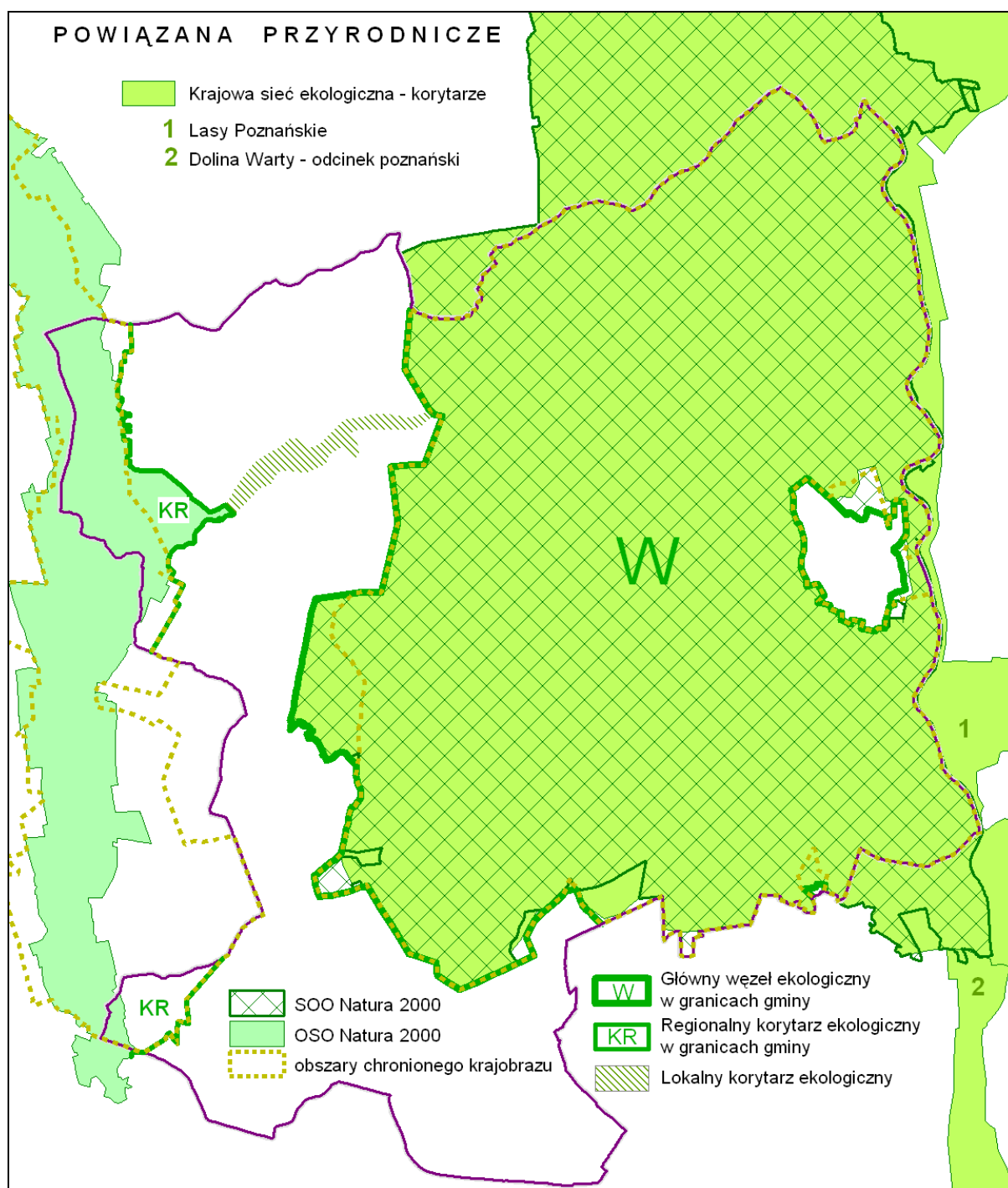
Nr*	Nazwa	Lokalizacja
1	Dąb przy Radojewie	Leśnictwo Marianowi. oddz. 217f
2	Dąb Chojnicki	Leśnictwo Marianowi. oddz. 171g
3	Dąb Złotowo I	skrzyżowanie ul. Leśnej i Dębowej w Złotkowie
4	Dąb Złotowo II	skrzyżowanie ul. Leśnej i Dębowej w Złotkowie
5	Dąb Złotowo III	ul. Leśna w Złotkowie
6	Dąb Złotowo IV	ul. Leśna w Złotkowie
7	Dąb Złotowo V	ul. Leśna w Złotkowie
8	Dąb Złotowo VI	ul. Leśna w Złotkowie
9	Dąb wyniosły	Leśnictwo Marianowi. oddz. 156d
10	Głąz Bogusławskiego	poligon w Biedrusku
11	Dąb siedmiopienny	Leśnictwo Złotkowo, oddz. 194j
12	Morwa Biała w Zielątkowie	ul. Morwowa w Zielątkowie
13	Morwa Czarna w Zielątkowie	ul. Morwowa w Zielątkowie
14	Dęby Marianowskie (85 drzew)	Leśnictwo marianowi: oddziały: 202a, 202b, 202c
15	Dęby Łagiewnickie (5 drzew)	Leśnictwo Złotkowo, oddz. 231o
16	Dęby przy Warcie (2 drzewa)	Leśnictwo Marianowi, oddz. 216a
17	Dąb na Poligonie	Leśnictwo Gołaszyn, oddz. 91l
18	Platan przy Starej Szkole	Chłudowo, ul. Poznańska – w sąsiedztwie biblioteki
19	Daglezja zielona	Biedrusko, ul. Powstańców Wlkp. (teren zespołu parkowego)
20	Dąb czerwony	Biedrusko, ul. Powstańców Wlkp. (teren zespołu parkowego)
21	Dąb Złotowo VII	Złotkowo, działka nr 48/11
22	Wiąz w Biedrusku	Biedrusko, ul. Parkowa, działka nr 35/4
23	Dąb Niepodległości	Gołęczewo, działka 101/3
24	Dąb Gajowy	Suchy Las, ul. Gajowa, działka nr 13/1

Źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewpomnikprzyrody>, suchylas.pl/pomniki-przyrody/

* nr zgodny z nr na mapach

7.5. Powiązania przyrodnicze

Jedną z przyczyn degradacji środowiska przyrodniczego jest dzielenie przestrzeni na izolowane obszary. Aby przeciwdziałać temu niekorzystnemu zjawisku stworzono koncepcję łączenia bogatych i dobrze zachowanych ekosystemów korytarzami ekologicznymi. W Polsce opracowane zostały trzy sieci ekologiczne o charakterze ogólnokrajowym.



Pierwszą była koncepcja korytarzy ekologicznych ECONET Polska,⁷ drugą - koncepcja korytarzy ekologicznych zapewniających spójność sieci Natura 2000.⁸ Najbardziej aktualną jest koncepcja spójnej sieci korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć obszarów

⁷ Liro A., Głowacka I., Jakubowski W., Kaftan J., Matuszkiewicz A. i Szacki J. 1995. Koncepcja krajowej sieci ekologicznej Econet-Polska. Fundacja IUCN Polska, Warszawa.

⁸ Kiczyńska A. i Weigle A. 2003. Jak zapewnić spójność sieci Natura 2000, czyli o korytarzach ekologicznych. W: Makomaska-Juchiewicz M. i Tworek S. Ekologiczna sieć Natura 2000. Problem czy szansa. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków.

Natura 2000, opracowana w 2005 r. na zlecenie Ministerstwa Środowiska.⁹ Sieć ta dowiązuje się do korytarzy ekologicznych w krajach sąsiednich, dzięki czemu stanowi ważne ogniwo w zapewnieniu łączności ekologicznej w skali kontynentalnej. Projekt korytarzy zaktualizowano w 2011 r.

Według tej koncepcji wschodnia i środkowa część gminy Suchy Las leży w granicach korytarza ekologicznego „Lasy Poznańskie”, który na południu, poza granicami gminy łączy się z korytarzem „Dolina Warty – odcinek poznański”. Korytarz ekologiczny „Lasy Poznańskie” w granicach gminy jest objęty formami ochrony przyrody (SOO Natura 2000, obszar chronionego krajobrazu, rezerwat). Jest to obszar cenny pod względem przyrodniczym i na terenie gminy może pełnić rolę głównego węzła ekologicznego.

Część wschodnia leży poza krajową siecią ekologiczną, natomiast fragmenty leżą w granicach przyrodniczych obszarów chronionych (OSO Natura 2000, obszar chronionego krajobrazu). Obszar ten może pełnić funkcje regionalnego korytarza ekologicznego. Zarówno w przypadku węzła ekologicznego jak i regionalnego korytarza ekologicznego proponuje się przyjąć granice maksymalnego zasięgu obszarów chronionych – obszary te częściowo pokrywają się. Wyznaczono również lokalny korytarz ekologiczny łączący korytarz regionalny z obszarem węzłowym w rejonie Chłudowa.

Na obszarze województwa wielkopolskiego znajdują się liczne szlaki migracyjne i ostoje wielu gatunków ptaków i ssaków. Są to korytarze wzdłuż dolin rzek. Korytarz o randze międzynarodowej to dolina Warty natomiast o randze regionalnej - dolina Samicy Kierskiej. Odcinki wymienionych cieków znajdują się na terenie gminy Suchy Las.

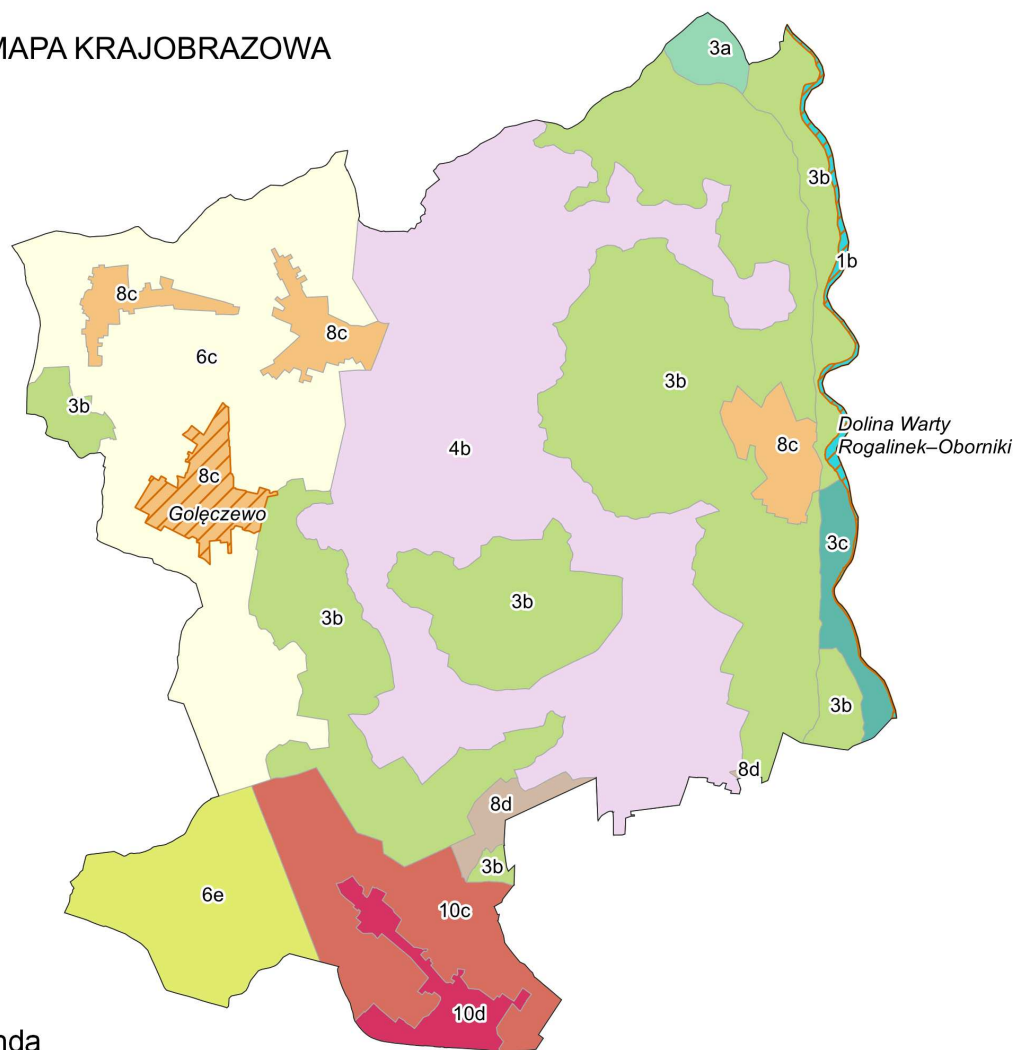
8. Krajobraz

Krajobraz to postrzegana przez ludzi otaczająca ich przestrzeń, zawierająca elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka. Z tego względu zasoby krajobrazu stanowią dobro ogólnospołeczne a jego walory podlegają ochronie.

Dla województwa wielkopolskiego został opracowany Audyt krajobrazowy przyjęty uchwałą nr LI/1000/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 marca 2023 r. Audyt krajobrazowy pozwala uzyskać wiedzę o występujących krajobrazach, ich cechach charakterystycznych, ich wartościach i potrzebach ochrony.

⁹ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H. i Pilot M. 2005. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża. (aktualizacja 2011 r.)

MAPA KRAJOBRAZOWA



Legenda

Krajobrazy priorytetowe

Krajobrazy - podtypy

1b - Wód powierzchniowych - systemy wód płynących

3a - Leśny z przewagą siedlisk borowych

3b - Leśny z przewagą siedlisk lasowych

3c - Leśny z przewagą siedlisk łągowych, bagiennych i olsowych

4b - Bezleśny murawowy - wrzosowisk i muraw napiaskowych

6c - Wiejski z przewagą mozaikowo rozmieszczonych UR, tworzących małe pola

6e - Wiejski z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk

8c - Podmiejski osadniczy - miejsc. o zwartej, wielorzędowej zabudowie o charakterze wiejskim

8d - Podmiejski osadniczy - zróżnicowana typologicznie i przestrzennie zabudowa nierolnicza na terenach wcześniej rolniczych

10c - Wielkomiejski - obszary zabudowy mieszkaniowej

10d - Wielkomiejski - wielkie centra handlowe, logistyczne i składowo-magazynowe

Źródło: Audyt krajobrazowy dla województwa wielkopolskiego - Uchwała Nr LI/1000/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 marca 2023 r.

Ze względu na pokrycie terenu w granicach gminy Suchy Las wyróżniono 11 typów krajobrazu.

- 1b – wód powierzchniowych - systemy wód płynących (0,6%);
- 3a – leśny z przewagą siedlisk borowych (0,8%);
- 3b – leśny z przewagą siedlisk lasowych (33,3%);
- 3c – leśny z przewagą siedlisk łągowych, bagiennych i olsowych (1,2%);
- 4b – bezleśny (murawowy, piaszczysty i skalny) wrzosowisk i muraw napiaskowych (28,2%);
- 6c – wiejski z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych, tworzących małe pola (16,9%);
- 6e – wiejski z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk (5,4%);
- 8c – podmiejskie osadnicze miejscowości o zwartej, wielorzędowej zabudowie o charakterze wiejskim (5,9%);
- 8d i podmiejski osadniczy – zróżnicowana typologicznie i przestrzennie zabudowa nierolnicza na terenach wcześniej rolniczych (0,8%);
- 10c – wielkomiejski - obszary zabudowy mieszkaniowej (6,2%);
- 10d – wielkomiejski – wielkie centra handlowe, logistyczne i składowo – magazynowe (1,7%).

Dominują krajobrazy leśne (35,3%) ze znaczącą przewagą siedlisk lasowych. Na drugim miejscu znalazły się wrzosowiska i murawy napiaskowe (28,2%), na trzecim - krajobrazy wiejskie (16,9%) z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola (16,9 %).

Metodyka audytu krajobrazowego ogranicza zakres formułowania rekomendacji i wniosków do krajobrazów priorytetowych i krajobrazów położonych na terenach objętych formami ochrony przyrody.

Na terenie gminy Suchy Las wyznaczono dwa krajobrazy priorytetowe: Gołęczewo i Dolina Warty: Rogalinek – Oborniki; oraz obszary objęte formami ochrony przyrody: rezerwat przyrody „Gogulec” oraz obszary chronionego krajobrazu „Biedrusko” i „Dolina Samicy Kierskiej.”

8.1. Krajobraz priorytetowy „Gołęczewo”

Jest to krajobraz przyrodniczo-kulturowy ukształtowany w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzennej przez człowieka. Krajobraz składa się z dwóch części:

- Strefa A - wieś historyczna z zachowanym historycznym układem przestrzennym powstałym w wyniku działania komisji kolonizacyjnej (południowa część strefy) oraz lokacji średniowiecznej (część północna strefy) – część centralna obecnej wsi.
- Strefa B - wieś współczesna z dominującą w strukturze zabudową mieszkaniową jednorodziną oraz zagrodową – część północna, wschodnia, południowa i zachodnia obecnej wsi.

Walory estetyczno-widokowe:

- Akcenty krajobrazowe – obiekty: zajazd „Pod Żółtą Gwiazdą” (nr1), figura Królowej Korony Polskiej wraz z otaczającą zielenią wysoką (nr 2).
- Akcent krajobrazowy – obszarowy: teren ze stawami (3).
- Punkt widokowy - skrzyżowanie ulic: Dworcowej, Lipowej i Tysiąclecia (w miejscu historycznego centrum miejscowości – dawnego rynku) – widok na ulice, będące głównymi osiami układu przestrzennego wsi, historyczne zabudowania z początku XX wieku oraz figura Królowej Korony Polskiej.

Zagrożeniem jest niedostateczna ochrona i opieka nad zabytkami części obiektów zespołu budowlanego (domy i zagrody osadnicze oraz inne obiekty).

8.2. Krajobraz priorytetowy „Dolina Warty: Rogalinek – Oborniki”

Jest to krajobraz przyrodniczy, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowany, funkcjonujący głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowany przez działalność człowieka. Jest to obszar dolinny, położony w obrębie Poznańskiego Przełomu Warty, który tworzy meandrująca rzeka Warta. W strukturze krajobrazu dominują lasy z niewielkim udziałem łąk i pastwisk.

8.3. Rezerwat przyrody „Gogulec”

Jest to rezerwat torfowiskowy. Dominującym drzewostanem jest sosna zwyczajna z domieszką dębów. Zbocza i brzegi jaru porasta łęg jesionowo-olszowy z jesionem wyniosłym, olszą czarną, domieszką brzozy brodawkowatej, jaworu. Południowo-zachodnią część rezerwatu przyrody porasta ponad 100-letni drzewostan dębowy. Lasy zajmują około 95% powierzchni rezerwatu przyrody.

Walory estetyczno-widokowe reprezentuje ciąg widokowy i przedpole ekspozycji - droga gminna nr 319180P i droga gruntowa w Biedrusku – widok na ekosystemy leśne rezerwatu przyrody, wraz z przedpolem ekspozycji w postaci otwartych terenów pól uprawnych.

Wśród zagrożeń wymienia się zagrożenia ze strony rolnictwa, obniżenie poziomu wód i zmianę warunków wilgotnościowych i glebowych a tym samym zmiana szaty roślinnej, pojawienie się gatunków obcych, penetracja rezerwatu przez ludzi.

8.4. Obszar Chronionego Krajobrazu „Biedrusko”

Obszar wyróżniający się krajobrazowo, o cennych wartościach przyrodniczych i naukowo – dydaktycznych. Teren w znacznej części obejmuje poligon Biedrusko. Jest to teren zamknięty Resortu Obrony Narodowej.

Walory estetyczno-widokowe

- Akcenty krajobrazowe – obszary: Jezioro Glinowieckie, Jezioro Łyse (staw na bezimiennym dopływie Warty w Audycie Krajobrazowym nazwany Jeziolem Łysym). Obydwa akcenty krajobrazowe znajdują się na wojskowym terenie zamkniętym.

- Akcent krajobrazowy – obiekt: ruiny kościoła pw. św. Jana Chrzciciela w Chojnicy).
- Punkt widokowy: Ośrodek Edukacji Leśnej Łysy Młyn w Biedrusku – widok na jezioro i dolinę dopływu z Łysego Młyna.
- Ciąg widokowy: szlak rowerowy Pierścień dookoła Poznania w Biedrusku – widok na dolinę dopływu z Łysego Młyna.

Zagrożenia istniejące:

- obszar wpływający negatywnie na odbiór wizualny krajobrazu: składowisko odpadów w Suchym Lesie (poza granicami OCHK) – zanieczyszczone wody Jeziora Glinowieckiego;
- obszary wpływające negatywnie na zachowanie spójności struktury funkcjonalno – przestrzennej krajobrazu to zainwestowanie mieszkaniowe oraz o innych funkcjach w sąsiedztwie obszaru chronionego krajobrazu;
- obniżenie poziomu wód gruntowych i powierzchniowych prowadzące do degradacji siedlisk zwłaszcza wilgotnych.

Zagrożenia potencjalne: fotowoltaika na terenie RIPOK, planowana obwodnica Aglomeracji Poznańskiej, intensyfikacja rolnictwa w krajobrazie.

8.5. Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Samicy Kierskiej”

Obszar wyróżniający się krajobrazowo, o zróżnicowanych ekosystemach i cennych wartościach przyrodniczych, położonych w korytarzu ekologicznym Samicy Kierskiej. W granicach gminy znajduje się niewielki fragment. Użytkowanie ma charakter mozaikowy. W dolinie rzeki Samicy występują lasy, łąki oraz grunty orne.

Walory estetyczno-widokowe

- Punkt widokowy - przepust na rzece Samica Kierska, w ciągu drogi powiatowej nr 2427P w Zielątkowie – widok na dolinę rzeki.
- Ciągi widokowe:
 - ul. Kręta w Zielątkowie – widok na rozległą dolinę Samicy Kierskiej;
 - droga powiatowa nr 2061P pomiędzy Gołęczewem a Zielątkowem – widok na dolinę Samicy Kierskiej;
 - ul. Kasztanowa w Gołęczewie – widok na dolinę Samicy Kierskiej.

Zagrożenia potencjalne:

- zainwestowanie produkcji, składów i magazynów w Zielątkowie w poza granicami obszaru chronionego krajobrazu.

9. Zasoby środowiska kulturowego

Rada Gminy Suchy Las uchwałą nr XXXIX/449/21 z dnia 25 listopada 2021 r. przyjęła „Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Suchy Las na lata 2022 – 2025.” Wpisem

do rejestru zabytków na obszarze gminy Suchy Las objęto niżej wymienione obiekty zabytkowe.

Obiekty wpisane do gminnego rejestru zabytków

Miejscowość	Opis obiektów zabytkowych (nr zgodny z mapą)
Biedrusko	• zespół pałacowo – folwarczny (pałac i park krajobrazowy) – XIX w. • kasyno oficerskie – XXX w. • wodociągowa wieża ciśnień – XIX w.
Chludowo	• kościół parafialny p.w. Wszystkich Świętych, drewniany -1736 r. (1765 r.). • park krajobrazowy XIX w.
Chojnica	• ruina kościoła p.w. Ścięcia św. Jana Chrzciciela, murowany - XVI, XVIII
Goleńczewo	• stacja kolejowa – 1902 r.-1906 r. • dom gminny – obecnie szkoła • zajazd „Pod Żółtą Gwiazdą” (oberża z salą taneczną, stajnia) – XX w. • łaźnia-piekarnia, obecnie remiza strażacka - XX w. • ulica Dworcowa: 12 domów i 12 zagród z początku XX w. • ulica Lipowa: 5 zagród z początku XX w. • ulica Tysiąclecia: 5 domów i 1 zagroda osadnicza z początku XX w.
Jelonek	• dworek-willa, ul. Obornicka 2, mur., 1920
Złotniki	• zespół pałacowo-folwarczny, XIX (pałac z 1895 r., park krajobrazowy)

Źródło: Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla gminy Suchy Las na lata 2022 – 2025

Na terenie gminy znajduje się grodzisko wczesnośredniowieczne Biedrusko – Glinno wpisane do rejestru zabytków. Ponadto znajduje się 318 zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych.

Poza ww. zabytkami wpisanymi do gminnego rejestru zabytków na terenie gminy znajdują się liczne obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków, cenne zabytki ruchome, historyczne założenia ruralistyczne.

Na terenie gminy znajduje się 10 zabytkowych cmentarzy:

- Biedrusko: cmentarz prawosławny (żołnierzy z I i II wojny światowej); cmentarz wojskowy z nagrobkami (polskimi, rosyjskimi i niemieckimi);
- Biedrusko – Glinno - cmentarz rodowy w Glinnie;
- Chludowo: cmentarz przykościelny, cmentarz rzymsko-katolicki (ul. Obornicka);
- Chojnica -: cmentarz przykościelny;
- Goleńczewo - cmentarz ewangelicki;
- Suchy Las - cmentarz ewangelicki;
- Złotkowo - cmentarz ewangelicki;
- Złotniki: cmentarz ewangelicki, cmentarz właściciela majątku i mieszkańców Złotnik;

Znajdują się też cztery założenia historyczno-ruralistyczne (Chludowo, Goleńczewo, Suchy Las i Zielątkowo). Żadne z nich nie zostało wpisane do rejestru zabytków.

10. Powietrze

Zanieczyszczeniem powietrza jest wprowadzenie do atmosfery substancji stałych, ciekłych lub gazowych w ilościach, które mogą ujemnie wpłynąć na zdrowie człowieka, klimat, przyrodę żywą, glebę, wodę lub spowodować inne szkody w środowisku. O stanie powietrza decyduje wielkość i przestrzenny rozkład emisji ze wszystkich źródeł.

Na terenach zurbanizowanych źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza jest emisja niska pochodząca ze spalania paliw do celów grzewczych (charakter sezonowy) oraz emisja ze źródeł mobilnych.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonał rocznej oceny jakości powietrza w województwie wielkopolskim dotyczącej roku 2024. Oceny jakości powietrza wykonywane są w odniesieniu do obszaru stref określonych w załączniku do ustawy – Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. 2024 r. poz. 54 ze zm.). Zgodnie z ustawą - Poś w województwie wielkopolskim strefy stanowią: aglomeracja poznańska, miasto Kalisz oraz strefa wielkopolska. Strefą w omawianym przypadku jest strefa wielkopolska (obszar województwa), wyłączając aglomeracje o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy (aglomeracja poznańska) i miasta o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy (Kalisz), które stanowią odrębne strefy.

Na podstawie klasyfikacji stref województwa wielkopolskiego za rok 2024 stwierdzono potrzebę realizacji działań naprawczych mających na celu poprawę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi dla strefy wielkopolskiej. Została ona zakwalifikowana do klasy „C” ze względu na przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀. We wszystkich strefach, w tym również w wielkopolskiej został przekroczony poziom celu długoterminowego ozonu – klasa D2.

W odniesieniu do kryterium ochrony roślin, w 2024 r. pomiary jakości powietrza i wyniki obiektywnego szacowania wykonanego w oparciu o wyniki matematycznego modelowania jakości powietrza nie wykazały przekroczeń poziomów dopuszczalnych określonych dla dwutlenku siarki i tlenków azotu oraz poziomu docelowego ozonu. Przekroczenia w strefie wielkopolskiej stwierdzono w przypadku ozonu w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego.

11. Klimat

Gmina Suchy Las leży w strefie klimatu umiarkowanego i znajduje się pod wpływem oceanicznych mas powietrza.

Podobnie jak na terenie całego kraju przeważają wiatry zachodnie. Udział wiatru z sektora zachodniego (NW-SW). Najrzadziej występują wiatry północne i północno – wschodnie. Prędkości wiatrów są zróżnicowane, największe charakteryzują wiatry zachodnie, najmniejsze wiatry południowo – wschodnie i wschodnie. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec a najzimniejszym - styczeń. Tendencje zmian klimatycznych w skali globalnej, to wzrost temperatury oraz częstotliwość i nasilenie zjawisk ekstremalnych. Ocieplanie spowodowane

jest przede wszystkim zwiększającą się ilością gazów cieplarnianych wytwarzanych przez człowieka. Na lokalne warunki klimatyczne wpływa między innymi rzeźba terenu, sposób jego użytkowana, obecność wód, charakter szaty roślinnej.

Obszary wyniesione charakteryzują się wyrównanymi warunkami termicznymi, równomiernym nasłonecznieniem, małą wilgotnością i korzystną wymianą powietrza.

Ciągi dolinne są miejscami gromadzenia i przemieszczania się mas chłodnego powietrza, charakteryzują się większą wilgotnością powietrza, niższymi temperaturami minimalnymi, skłonnością do mgieł i inwersji temperatur.

Tereny zalesione charakteryzują się dobrymi warunkami termicznymi i wilgotnościowymi o zmniejszonych dobowych wahaniami, nieco gorszymi warunkami solarnymi z uwagi na zacienienie. Są to jednak tereny o powietrzu wzbogaconym w tlen, ozon, olejki eteryczne podnoszące komfort bioklimatyczny.

Tendencje zmian klimatycznych w skali globalnej, to wzrost temperatury oraz częstotliwość i nasilenie zjawisk ekstremalnych. Ocieplanie spowodowane jest przede wszystkim zwiększającą się ilością gazów cieplarnianych wytwarzanych przez człowieka.

12. Klimat akustyczny

Klimat akustyczny na terenie gminy Suchy Las kształtuje głównie hałas komunikacyjny. W celu określenia stopnia zagrożenia hałasem komunikacyjnym na terenie gminy analizie poddano dostępne wyniki pomiarów natężenia ruchu na głównych drogach gminy, a przede wszystkim wyniki Generalnego Pomiaru Ruchu (GPR) z lat 2010, 2015 i 2020/21 dla dróg krajowych (GDDKiA), wyniki GPR z lat 2015 i 2021 dla dróg powiatowych (ZDP Poznań), strategiczne mapy hałasu dla odcinków dróg krajowych i powiatowych o natężeniu ruchu powyżej 3 mln. pojazdów rocznie. Przeanalizowano również wyniki pomiarów hałasu wykonane na etapie sporządzania map akustycznych (niektóre drogi powiatowe), a także mapy akustyczne (2017) miasta Poznania – w szczególności dotyczące terenów stykowych z gminą Suchy Las (otoczenie ul. Obornickiej oraz linii kolejowych: nr 354 Poznań Gł. - Piła (na terenie gminy ok. 7,5 km) i nr 395 Zieliniec – Kiekrz (linia towarowa biegnąca poza terenem gminy – przy dwóch odcinkach jej południowej granicy).

Hałas komunikacyjny drogowy dotyczy przede wszystkim drogi gminnej nr 319341P (ul. Obornicka, dawna droga krajowa będąca nadal główną osią komunikacyjną gminy, szczególnie dla ruchu lokalnego i ponadlokalnego), drogi krajowej nr 11, dróg powiatowych o największym natężeniu ruchu (głównie nr 2406P i 2431P) oraz w mniejszym stopniu drogi ekspresowej S11 (zachodnia obwodnica Poznania).

Wzdłuż drogi krajowej nr 11 dominującym typem zabudowy chronionej akustycznie są tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w tym mieszkaniowo-usługowej oraz w mniejszej części tereny zabudowy zagrodowej położone w obrębie miejscowości: Chludowo, Golęczewo i Złotkowo. Obecny odcinek drogi ekspresowej S11 na terenie gminy

przebiega przez tereny w większości niewymagające ochrony akustycznej (poza otoczeniem węzła Poznań Północ, miejscowość Złotkowo).

Wzdłuż dróg powiatowych o największym natężeniu ruchu dominują tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w tym mieszkaniowo-usługowej. Otoczenie drogi gminnej – ul. Obornickiej stanowią głównie tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej, często ekranowane zabudową usługową znajdującą się najbliżej skrajni drogi (przede wszystkim Suchy Las, Jelonek, Złotniki).

Linia kolejowa relacji Poznań – Piła przebiega w większości przez tereny, które nie są chronione akustycznie. Najbliżej położone tereny wymagające tej ochrony znajdują się przede wszystkim w Złotnikach, Gołęczewie i Chludowie – są to tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej a także zagrodowej. Linia ta też ma mniejsze znaczenie dla klimatu akustycznego gminy. Niewielkie obciążenie ruchem pociągów nie stanowi istotnego źródła hałasu dla terenów wymagających ochrony akustycznej. Potwierdzają to wykonane mapy akustyczne dla m. Poznania (2022 r.) uwzględniające m.in. hałas kolejowy. Na odcinku stykowym linii nr 354 z gminą Suchy Las zasięg hałasu określony izofonami 60-65 dB dla wskaźnika L_{DWN} wynosi około 35 m od osi linii (pas szerokości 70 m), a dla wskaźnika L_N określony izofonami 55-60 dB wynosi po 20 m od osi linii. Poprzez analogię w przypadku hałasu wyrażonego wskaźnikiem L_{DWN} możliwe będą przekroczenia w przedziale 0–5 dB na terenach zabudowy jednorodzinnej położonych w odległości około 10 m od osi linii (dotyczy terenów w m. Złotniki, Gołęczewo i Chludowo).

Natężenie ruchu na odcinkach pomiarowych dróg krajowych

GPR	Odcinek drogi	Ogółem	Pojazdy lekkie		Pojazdy ciężkie	
			razem	%	razem	%
2020/21	1	24165	21282	88,1	2883	11,9
2020/21	2	18096	15534	85,8	2562	14,2
2015	1	19727	16801	85,2	2926	14,8
2015	2	10672	8812	82,6	1860	17,4
2010	3	18133	16138	89,0	1995	11,0
2010	4	18915	16723	88,4	2192	11,6

Źródło: GDDKiA, opracowanie własne

Odcinek drogi:

- 1 - Oborniki – węzeł Poznań Północ (Dk11, S11)
- 2 - węzeł Poznań Północ (Dk11, S11) – węzeł Rokietnica (S11)
- 3 - Oborniki – do km 268,1 DK 11 (17,3 km)
- 4 - od km 268,1 do km 272,3 (4,2 km) – do gr. m. Poznania

Odcinki 3 i 4 obejmują w całości Szosę Poznańską i ul. Obornicką stanowiącą ówczesną drogę krajową nr 11.

Podział pojazdów na lekkie i ciężkie dokonano wg kryterium oddziaływania hałasu. Do pojazdów lekkich zalicza się samochody osobowe i mikrobusy oraz samochody dostawcze. Do pojazdów ciężkich samochody ciężarowe bez przyczep i z przyczepami, autobusy, ciągniki rolnicze oraz motocykle.

Wyniki trzech ostatnich generalnych pomiarów ruchu (GPR) na odcinkach pomiarowych dróg krajowych przebiegających przez teren gminy (DK11 i S11) wskazują na stały wzrost natężenia ruchu (tabela powyżej). W stosunku do GPR 2010 w 2015 odnotowano wzrost natężenia o blisko 9% (4% w kategorii pojazdów lekkich - *pl* i o ponad 46% w kategorii pojazdów ciężkich - *pc*). Porównując wyniki z ostatniego pomiaru (2020/21) z poprzednim odnotowano dalszy wzrost SDR ogółem o ponad 22% (odpowiednio *pl* - wzrost o ok. 27%, *pc* - niewielki spadek o ok. 1,5%). Udział pojazdów lekkich w potoku ruchu kształtował się na poziomie od ok. 83% do 89%.

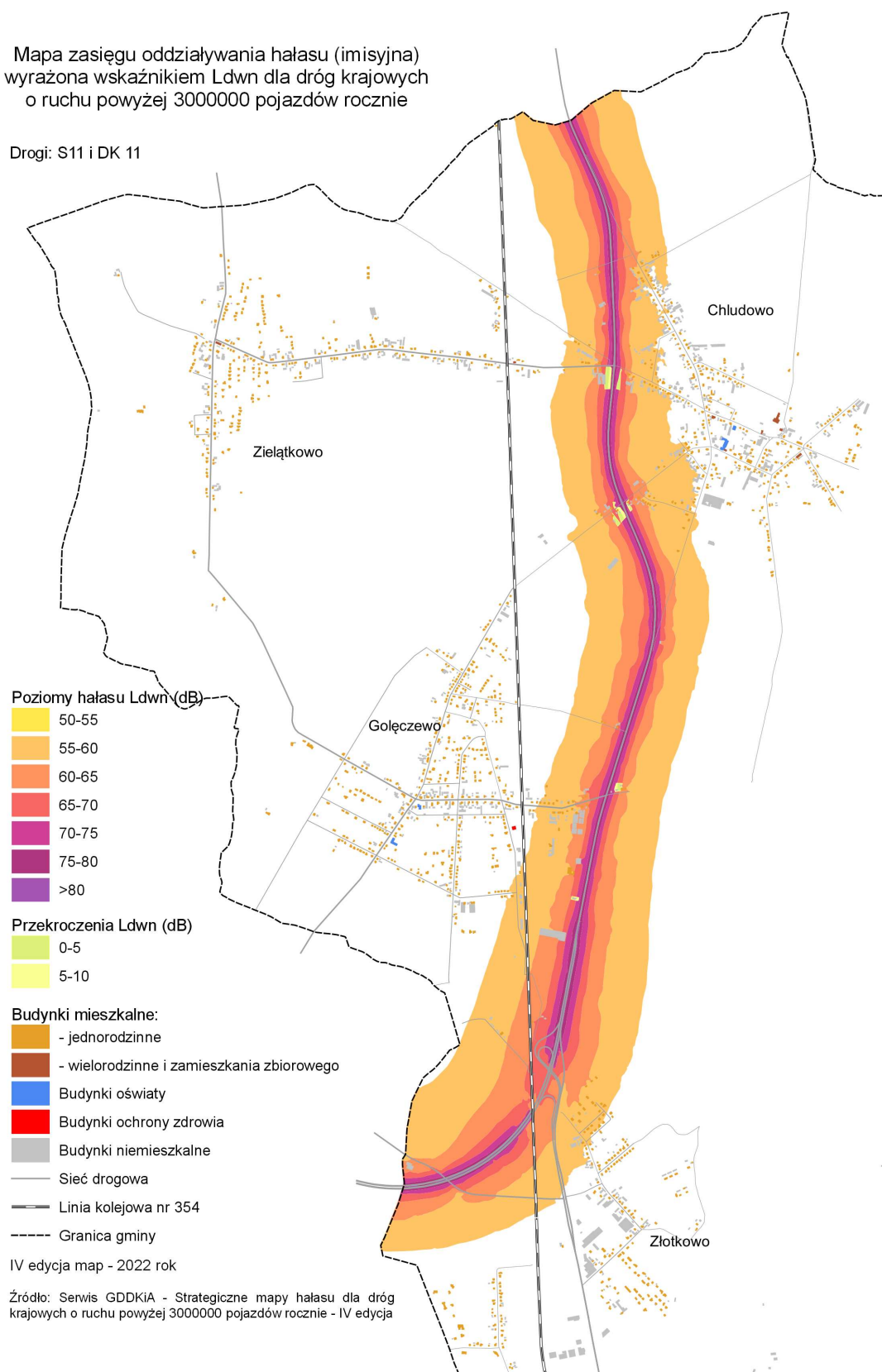
Dla odcinków dróg krajowych nr 11 i ekspresowej S11 przebiegających przez gminę zarządcą drogi (GDDKiA) sporządził mapy akustyczne na podstawie natężenia ruchu pojazdów z generalnych pomiarów ruchu dla długookresowych wskaźników L_{DWN} i L_N (mapy emisji i imisji, mapy wrażliwości hałasowej obszarów oraz mapy terenów zagrożonych hałasem). Ostatnia, IV edycja map (2022) dostępna jest w ograniczonym zakresie (format *pdf* na wniosek), nie jest jeszcze dostępna w formie usług sieciowych.

Analiza map akustycznych¹⁰ wykonanych na podstawie GPR 2020/21 wykazała, że na części terenów wymagających ochrony akustycznej występują przekroczenia dopuszczalnych standardów określonych wskaźnikami długookresowymi. Dotyczy to terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej położonych najbliżej DK11 w miejscowościach: Chludowo i Gołęczewo. Przekroczenia w przedziale od 0-5 dB w odniesieniu do wskaźnika L_{DWN} obejmują łącznie obszar około 0,5 ha, w przedziale 5-10 dB obszar około 0,4 ha (pomiar GIS), a w odniesieniu do wskaźnika L_N odpowiednio – 0,44 i 0,2 ha. Szacuje się, że liczba eksponowanych mieszkańców w tych miejscowościach na ponadnormatywny hałas określony wskaźnikami L_{DWN} i L_N wynosiła około 20 osób. Zasięg oddziaływania hałasu od dróg krajowych oraz obszary występowania przekroczeń przedstawiono na załączonych mapach.

¹⁰ Strategiczna Mapa Hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3000000 pojazdów rocznie (województwo wielkopolskie)

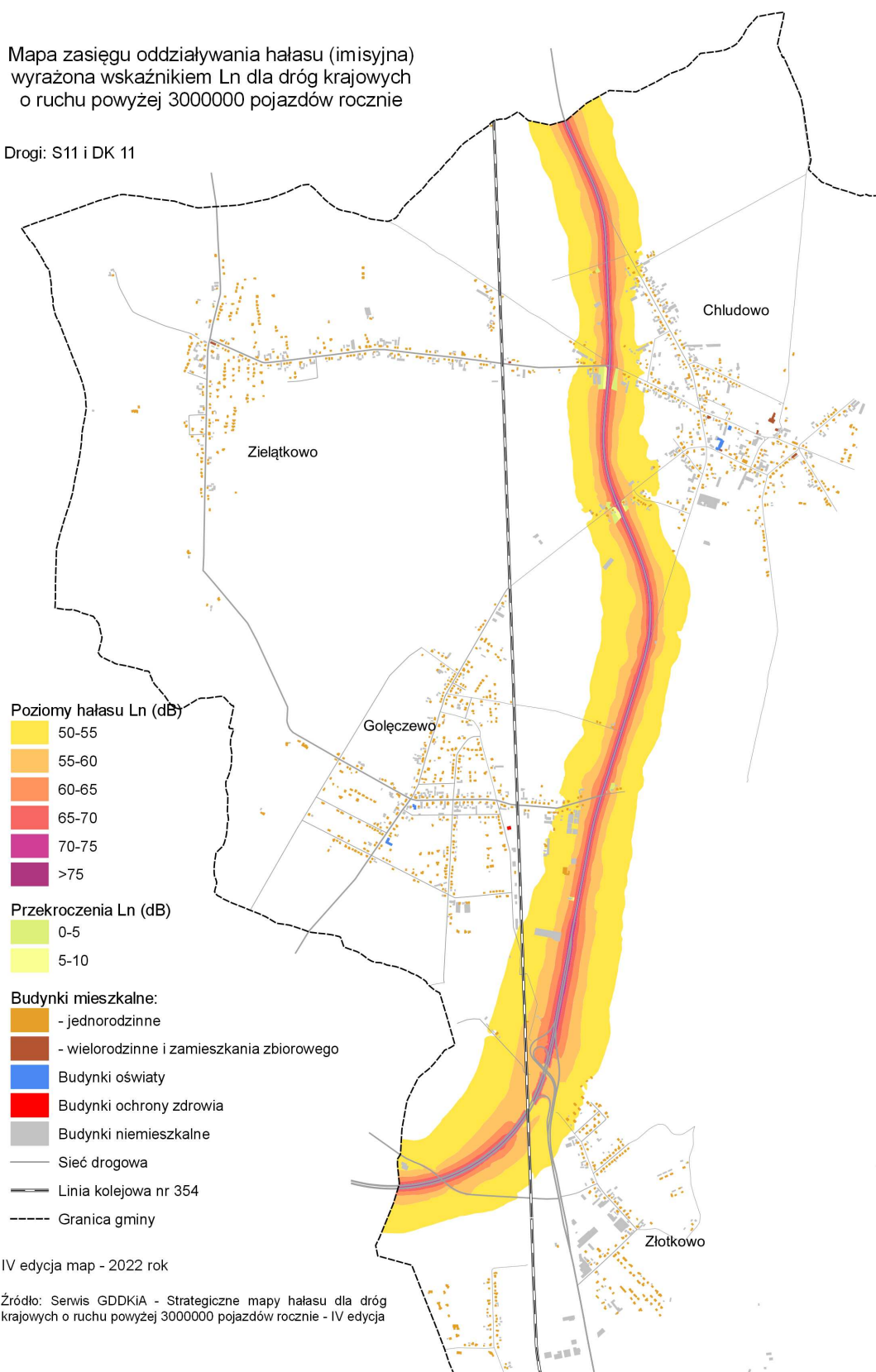
Mapa zasięgu oddziaływania hałasu (imisyjna)
wyrażona wskaźnikiem L_{dwn} dla dróg krajowych
o ruchu powyżej 3000000 pojazdów rocznie

Drogi: S11 i DK 11



Mapa zasięgu oddziaływania hałasu (imisyjna)
wyrażona wskaźnikiem L_n dla dróg krajowych
o ruchu powyżej 3000000 pojazdów rocznie

Drogi: S11 i DK 11



Natężenie ruchu na drogach powiatowych przebiegających przez gminę waha się od niespełna tysiąca (odcinek drogi 2061P od granicy powiatu do Zielątkowa) do ponad 12,6 tys. pojazdów na dobę (odcinek drogi 2406P Biedrusko-Bolechowo). Natężenie ruchu na wszystkich drogach powiatowych (pomiar 2021) przedstawiono na załączonej mapie (kartodiagram wstęgowy), a strukturę rodzajową ruchu dla dróg o najwyższym natężeniu – poniżej w tabeli.

Natężenie ruchu na odcinkach pomiarowych dróg powiatowych

Odcinek drogi		Ogółem	Pojazdy lekkie		Pojazdy ciężkie	
			razem	%	razem	%
2406P	1.1	12640	11912	94,2	728	5,8
2406P	1.2	12332	11629	94,3	703	5,7
2431P	2.1	9267	8848	95,5	419	4,5
2431P	2.2	8311	7906	95,1	405	4,9

Źródło: ZDP Poznań - Strategiczna mapa hałasu dla głównych dróg na terenie powiatu poznańskiego

1.1 - Bolechowo Osiedle – Biedrusko

1.2 - Biedrusko - gr. m. Poznań (Radojewo)

2.1 - gr. m. Poznań (Sucholeska) - do Obornickiej

2.2 - Obornicka (Bogusławskiego) - gr. m. Poznań (Morasko)

Średnie natężenie ruchu na drogach powiatowych w gminie w stosunku do pomiarów z 2015 roku pozostaje na tym samym poziomie (niewielki wzrost, poniżej 1%). Dane z obydwu pomiarów nie są w pełni porównywalne ze względu na różny kilometraż monitorowanych odcinków. Ze względu na oddziaływanie hałasu istotne jest natężenie ruchu powyżej 3 tys. pojazdów na dobę. Kryteria te spełniają drogi 2430P, 2431P oraz 2406P. Na dwóch ostatnich roczny SDR przekracza 3 mln pojazdów, w związku z tym zarządca dróg (ZDP w Poznaniu) uwzględnił je w opracowanej „Strategicznej mapie hałasu” (2022).

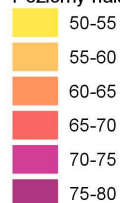
Równocześnie ze sporządzeniem map akustycznych przeprowadzono pomiary hałasu – w przypadku gminy w 4-ch punktach pomiarowych, po 2 na każdej z wymienionych dróg. Ich lokalizację przedstawiono na załączonym kartodiagramie. Pomiary przeprowadzono w dniach 13 i 14 lipca 2022 r. (PPH w Biedrusku) i w dniach 14 – 15 lipca 2022 r. w Suchym Lesie.

Na podstawie pomiarów stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych standardów akustycznych określonych wskaźnikami L_{AeqD} i L_{AeqN} dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i dla terenów ze stałym lub czasowym pobytem dzieci, zarówno dla pory dnia jak i nocy (PPH14 odpowiednio o: 3,5 dB i o 1 dB). W punktach pomiarowych PPH15 i PPH22 stwierdzono przekroczenia tylko dla pory dnia, odpowiednio o 2,2 i 1,1 dB. W punkcie pomiarowym zlokalizowanym w Suchym Lesie przy ul. Bogusławskiego (PPH23) nie stwierdzono przekroczeń.

Mapa zasięgu oddziaływania hałasu (imisyjna)
wyrażona wskaźnikiem L_{dwn}
dla odcinków dróg powiatowych
o ruchu powyżej 3000000 pojazdów rocznie

Droga powiatowa nr 2406P

Poziomy hałas L_{dwn} (dB)



Przekroczenia L_{dwn} (dB)



⊕ Punkty pomiaru hałasu (PPH)

Budynki mieszkalne:



Biedrusko

PPH14

PPH15

Źródło: Serwis ZDP Poznań - Strategiczna Mapa Hałasu 2022
Strategiczna mapa hałasu dla głównych dróg na terenie powiatu
poznańskiego

Mapa zasięgu oddziaływania hałasu (imisyjna)
wyrażona wskaźnikiem Ln
dla odcinków dróg powiatowych
o ruchu powyżej 3000000 pojazdów rocznie

Droga powiatowa nr 2406P

Poziomy hałas Ln (dB)

50-55

55-60

60-65

65-70

70-75

Przekroczenia Ln (0-5 dB)

⊕ Punkty pomiaru hałasu (PPH)

Budynki mieszkalne:

- jednorodzinne

- wielorodzinne i zamieszkania zbiorowego

Budynki oświaty

Budynki ochrony zdrowia

Budynki niemieszkalne

Sieć drogowa

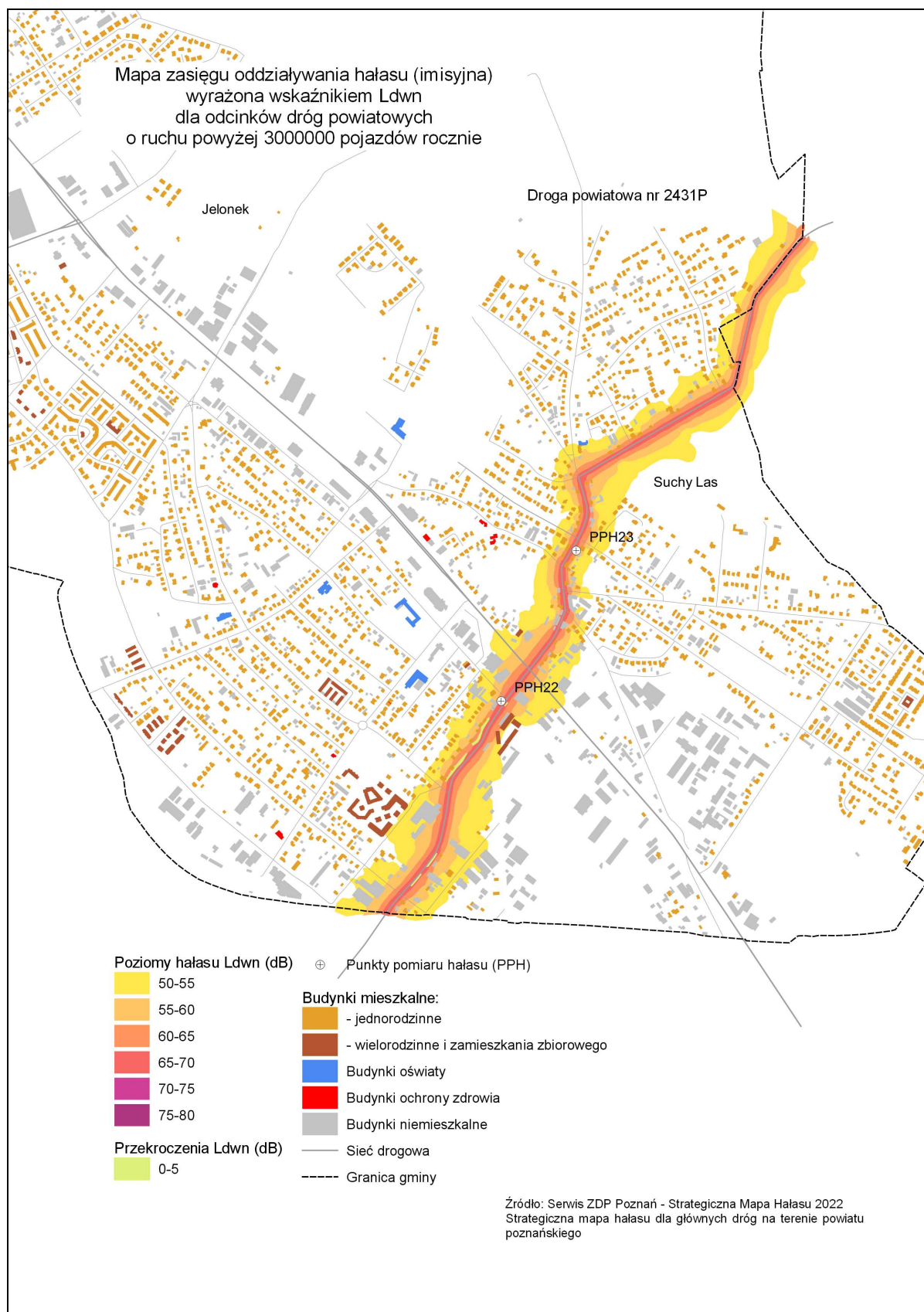
--- Granica gminy

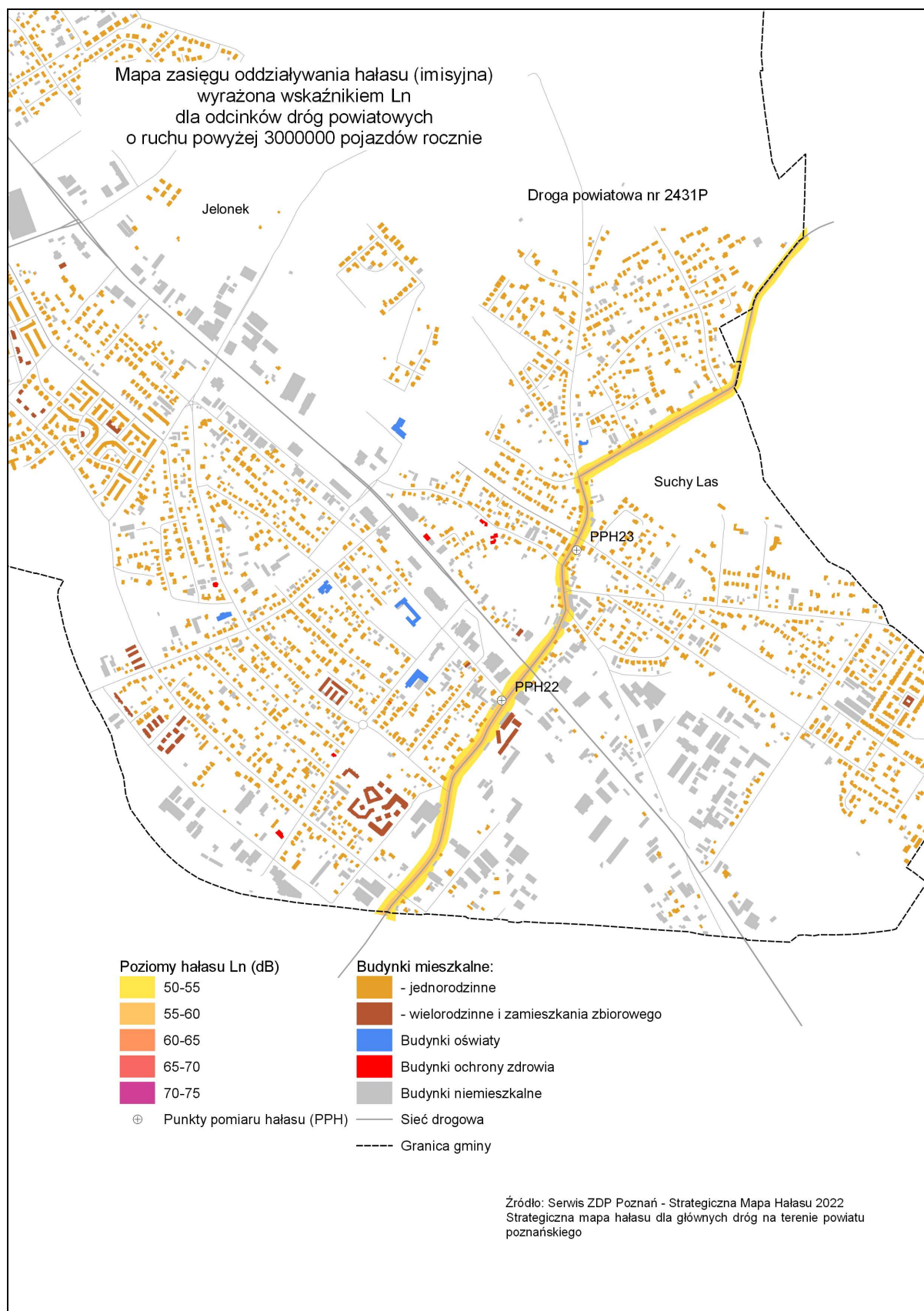
Biedrusko

PPH14

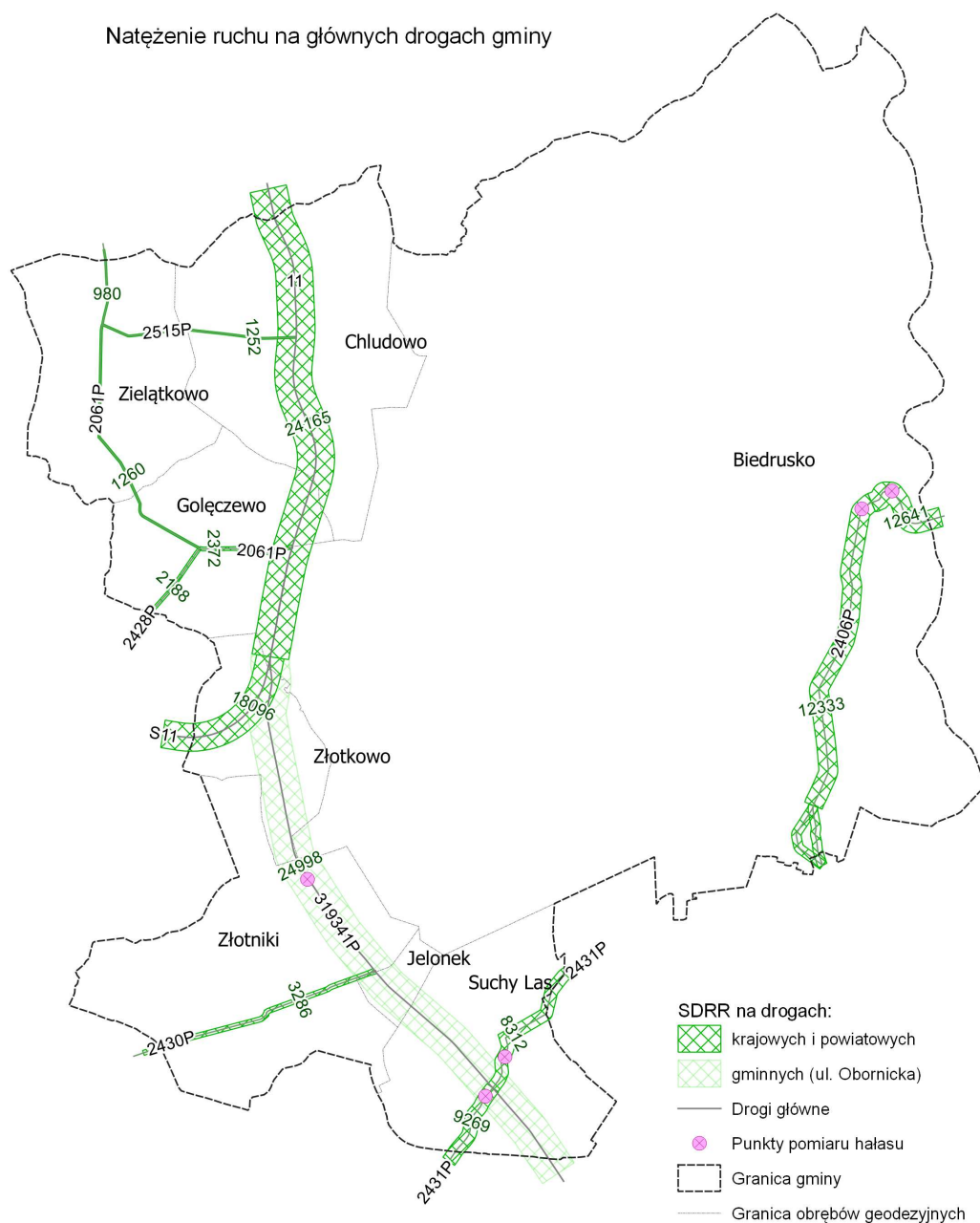
PPH15

Źródło: Serwis ZDP Poznań - Strategiczna Mapa Hałasu 2022
Strategiczna mapa hałasu dla głównych dróg na terenie powiatu
poznańskiego





Natężenie ruchu na głównych drogach gminy



Źródło:

1. Wyniki GPR 2020/2021 na drogach krajowych (SDRR - średni dobowy ruch roczny) - GDDKiA
2. Wyniki GPR 2021 na drogach powiatowych (SDRR - średni dobowy ruch roczny) - ZDP Poznań
3. Wyniki pomiarów hałasu (ZDP Poznań; WIOŚ Poznań)

Analiza map akustycznych wykazała, że na części terenów wymagających ochrony akustycznej występują przekroczenia dopuszczalnych standardów określonych wskaźnikami długookresowymi. Dotyczy to terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej, terenów związanych z obiektami oświaty i służby zdrowia położonych wzdłuż analizowanych dróg:

- droga 2406P: Biedrusko, ul. Wolności, 1 Maja, Poznańska oraz Biedrusko na pograniczu z Radojewem);
- droga 2431P: Suchy Las, ul. Sucholeska (na odcinku drogi od ul. Obornickiej w kierunku Moraska nie stwierdzono przekroczeń określonych wskaźnikami długookresowymi).

Przekroczenia zawierające się w przedziale od 0-5 dB w odniesieniu do wskaźnika L_{DWN} obejmują łącznie obszar około 1,3 ha (pomiar GIS), a zawierające się w przedziale od 5-10 dB obejmują 0,1 ha. Przekroczenia w przedziale od 0-5 dB w odniesieniu do wskaźnika L_N – 0,4 ha i dotyczą drogi 2606P.

Szacuje się, że liczba eksponowanych mieszkańców Biedruska i Suchego Lasu na ponadnormatywny hałas określony wskaźnikami L_{DWN} i L_N w zakresie 0-5 dB wynosiła odpowiednio 54 i 37 osób, zaś w przedziale od 5-10 dB – 25 osób (Biedrusko, wskaźnik L_{DWN}). Zasięg oddziaływania hałasu od dróg krajowych oraz obszary występowania przekroczeń przedstawiono na załączonych mapach.

Skala uciążliwości hałasu komunikacyjnego wzdłuż najbardziej obciążonej ruchem pojazdów drogi gminnej, jaką jest ul. Obornicka nie jest jednak w pełni rozpoznana. W ramach kontroli warunków korzystania ze środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu¹¹ w 2021 roku przeprowadził kontrolę hałasu komunikacyjnego w rejonie skrzyżowania ul. Obornickiej i Radosnej w Złotnikach (dz. 213/6). Pomiary hałasu przeprowadzono w dniach 27/28 maja 2021 r. dla pory dnia w godzinach 6-tej do 22-ej oraz dla pory nocy w godz. 22-ej do 6-tej rano równocześnie wykonując pomiar natężenia ruchu, który w tym okresie wynosił 24998 pojazdów na dobę, w tym:

- 23022 poj./16h (pora dnia) przy 5% udziale pojazdów ciężkich;
- 1976 poj./8h (pora nocy) przy 5% udziale pojazdów ciężkich.

Na podstawie pomiarów stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych standardów akustycznych określonych dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej zarówno dla pory dnia jak i nocy odpowiednio o: 4,8 dB i o 7,5 dB.

Jest bardzo prawdopodobne, że przekroczenia dopuszczalnych standardów mają miejsce na terenach chronionych akustycznie położonych najbliżej drogi, na pozostałych jej odcinkach (ul. Obornicka w kierunku granicy z m. Poznaniem). Potwierdzają to pomiary wykonane na

¹¹ WIOŚ Poznań – pismo nr WI7024.3.7.2021.mb.tc z dnia 11.08.2021 r.

zlecenie Zarządu Dróg Miejskich w Poznaniu (2016)¹², m.in. na ul. Obornickiej (dwa punkty pomiarowe zlokalizowane w odległości ok. 1,7 i 1,3 km od granicy gminy). Równoważny poziom dźwięku wyrażony wskaźnikami L_{AeqD} i L_{AeqN} wynosił odpowiednio od 68,4 do 73,2 dB i od 65,9 do 67,9 dB. Potwierdzają to także mapy akustyczne m. Poznania wykonane w 2017 roku¹³ (w odniesieniu do dróg o natężeniu ruchu (SDR) powyżej 3000 pojazdów/dobę). Przekroczenia dopuszczalnych standardów akustycznych wyrażonych wskaźnikami długookresowymi na terenach wymagających ochrony wykazane zostały na niemal całym odcinku poznańskim ul. Obornickiej – ich poziom wyniósł od 5 do 10 dB dla wskaźnika L_{DWN} oraz 5 dB dla wskaźnika L_N .

Źródłem hałasu jest również Ośrodek Szkolenia Biedrusko. W listopadzie 2017 r. zostały przeprowadzone pomiary emisji hałasu do środowiska z terenu Ośrodka Szkolenia Biedrusko i stwierdzono, że z powodu intensywności prowadzonego szkolenia, przy jednoczesnych niekorzystnych warunkach atmosferycznych emisja hałasu wykracza poza teren zamknięty oraz występują przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu zarówno dla pory dnia jak nocy. Największy wpływ badanych źródeł hałasu dla pory dziennej dotyczy zachodniej części gminy. Izofona 55dB obejmuje miejscowości Złotkowo i Złotniki.¹⁴

13. Odnawialne źródła energii

Na obszarze gminy istnieją urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych (dane z uwarunkowań obowiązującego Studium.). Są to:

- instalacje wykorzystujące pompy ciepła w miejscowości Jelonek (wykorzystanie ciepła geotermalnego) oraz Złotniki (wykorzystanie ciepła biologicznego rozkładu „wysokiej ściółki” w świniańi i ciepła geotermalnego);
- instalacja wykorzystująca biogaz: Zakład Zagospodarowania Odpadów (ZZO); w ZZO prowadzona jest produkcja oraz sprzedaż energii elektrycznej i energii cieplnej wytwarzanej z biogazu powstającego w procesie beztlenowej fermentacji odpadów biodegradowalnych; około 30% wyprodukowanej energii przeznaczana jest na zaspokojenie potrzeb własnych składowiska, tj. oświetlenie, zasilanie pomp odcieków i zespołu oczyszczania odcieków czy potrzeby biurowe; pozostałe niewykorzystane zasoby podlegają sprzedaży odpowiedniemu zakładowi energetycznemu.¹⁵

14. Elektroenergetyka

Przez teren gminy Suchy Las przebiegają sieci elektroenergetyczne wysokiego napięcia przesyłowe i dystrybucyjne:

¹² Wyniki okresowych pomiarów poziomu hałasu w otoczeniu dróg i linii tramwajowych na terenie Poznania wykonanych w 2016 r. - Zarząd Dróg Miejskich w Poznaniu

¹³ Mapa akustyczna miasta Poznania 2017, AkustiX Sp. z o. o., LEMITOR Ochrona Środowiska Sp. z o.o. - 2017

¹⁴ Wojewódzki Sztab Wojskowy w Poznaniu, nr pisma: WSzW.Poz.-WO-Zp.0731 z dnia 23 marca 2022 r.

¹⁵ Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Część A – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego. 2021 r.

- linia przesyłowa wysokiego napięcia administrowana przez Polskie Sieci Energetyczne, to linia elektroenergetyczna o napięciu 220kV relacji Plewiska – Czerwonak, dla której wyznaczono pas technologiczny o szerokości 50 m (25 m od osi linii w obu kierunkach);
- linia napowietrzna 110 kV relacji: GPZ Piątkowo – GPZ Kiekrz, dla której wyznacza się pas technologiczny 22 m (po 11 m po każdej ze stron);
- pasy technologiczne wyznacza się również dla linii elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia. Wynoszą one odpowiednio: 14 m (2x7 m) i 7 m (2x3,5 m).

15. Gazociągi

Przez teren gminy Suchy Las przebiegają sieci gazowe wysokiego ciśnienia, których operatorem jest Gaz – System:

- gazociąg DN 350 relacji Czerwonak – Konarzewo – rok budowy 1996, o ciśnieniu roboczym powyżej 2,5 MPa, dla którego obowiązuje zmniejszona strefa kontrolowana o maksymalnym zasięgu 32,5 m (16,25 m po obu stronach gazociągu);
- gazociąg DN 100 – odgałęzienie Suchy Las – rok budowy 1994, o ciśnieniu roboczym powyżej 2,5 MPa, dla którego obowiązuje zmniejszona strefa kontrolowana o maksymalnym zasięgu 30 m (15 m po obu stronach gazociągu);
- stacja gazowa Suchy Las – Złotniki (strefy kontrolowanej nie wyznacza się).

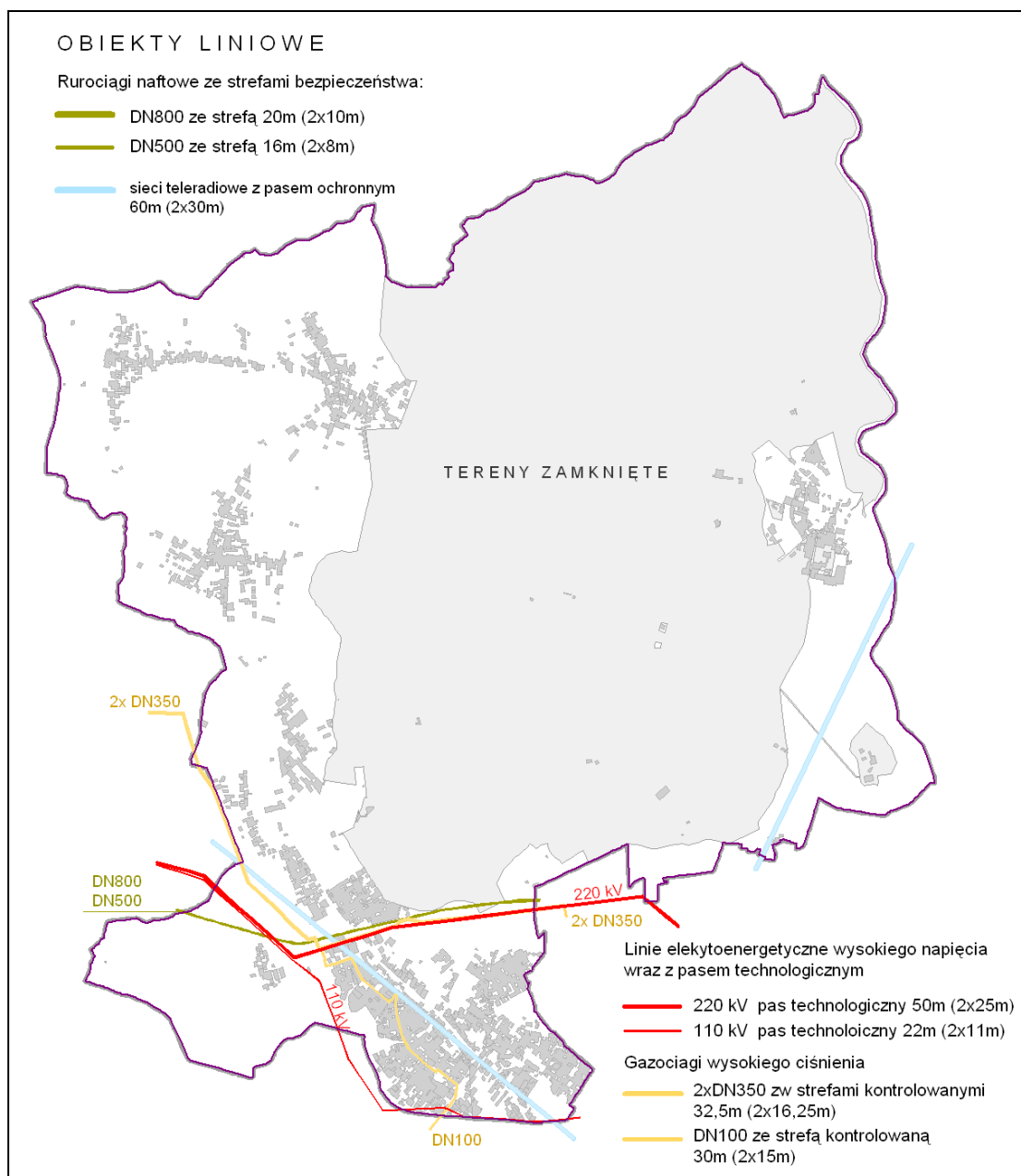
16. Rurociągi naftowe, światłowód

Przez teren gminy Suchy Las przebiegają dwa rurociągi naftowe DN 500 i DN 800 oraz linia światłowodowa. Dla rurociągów należy zachować strefy bezpieczeństwa, których środkiem są osie rurociągów:

- dla DN 500 – minimum 16 m (po 8 m w każdą stronę),
- dla DN 800 – minimum 20 m (po 10 m w każdą stronę).

17. Telekomunikacja

Przez teren gminy Suchy Las przebiega linia teleradiowa SLR Poznań (Piątkowo) – Szamotuły oraz RTCN Gniezno - Wągrowiec – SLR Poznań (Piątkowo). Dla prawidłowego funkcjonowania radiolinii konieczne jest zapewnienie wolnej od przeszkód strefy przepływu energii między anteną odbiorczą i nadawczą radiolinii. Wyznacza się pas ochronny o szerokości 60 m (2x30m).

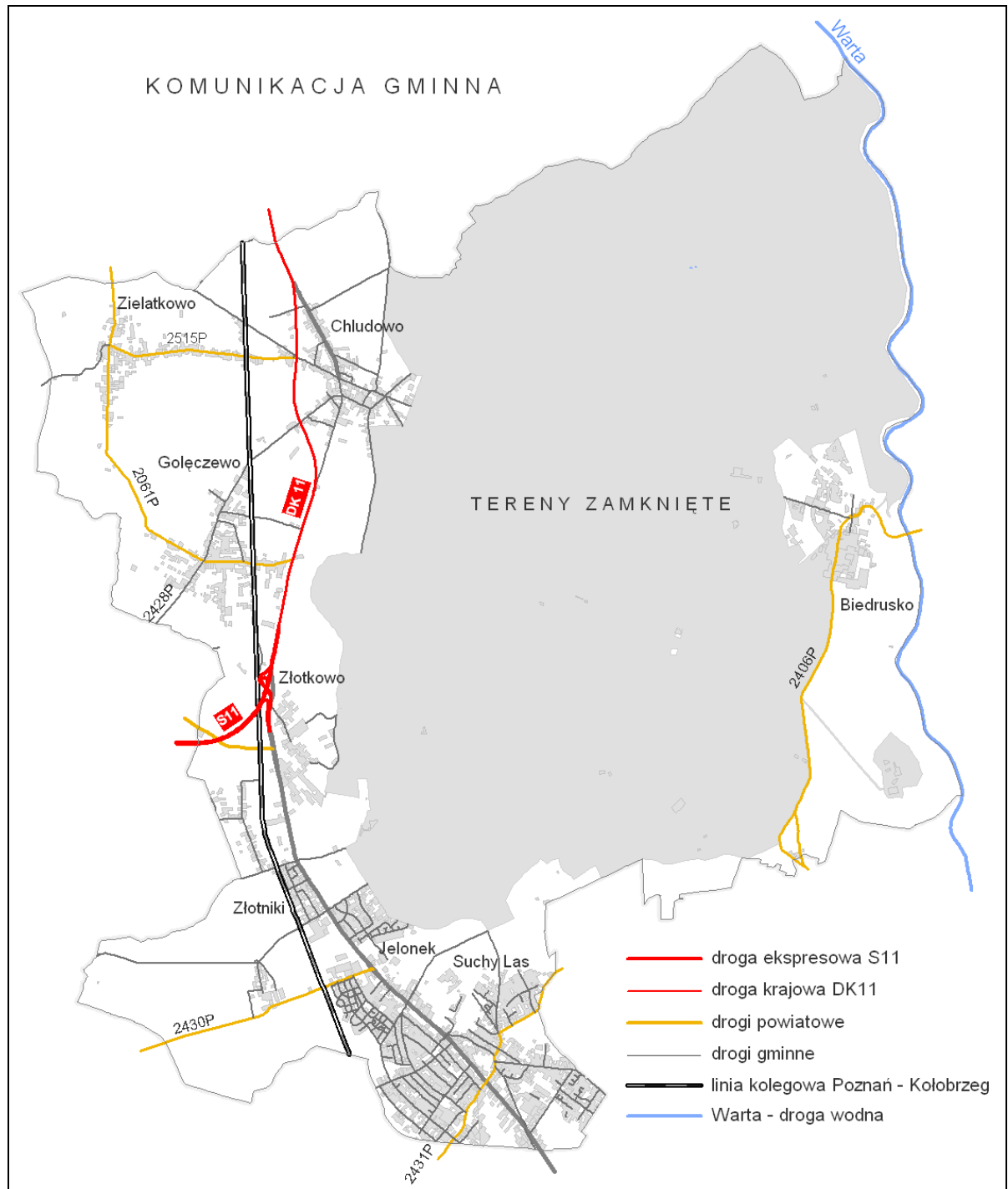


18. Drogi

Komunikacja na terenie gminy funkcjonuje w oparciu o sieć drogową, sieć kolejową, transport wodny. Sieć drogową tworzą: droga ekspresowa S11 oraz droga krajowa DK nr 11 (na północ od węzła (Poznań – Północ), w perspektywie dla tego odcinka przewidziano klasę S. Pozostałą sieć dróg tworzą drogi powiatowe i gminne.

Przez teren gminy przebiega linia kolejowa 354 relacji Poznań Piła. Wzdłuż południowej granicy (poza terenem gminy) biegnie linia kolejowa relacji Zieloniec – Kiekrz. Suchy Las objęty został systemem Poznańskiej Kolei Metropolitalnej i na terenie gminy planuje się przystanek kolejowy. Wszystkie miejscowości w gminie objęte są transportem zbiorowym. Uzupełnieniem sieci komunikacyjnej są ścieżki rowerowe.

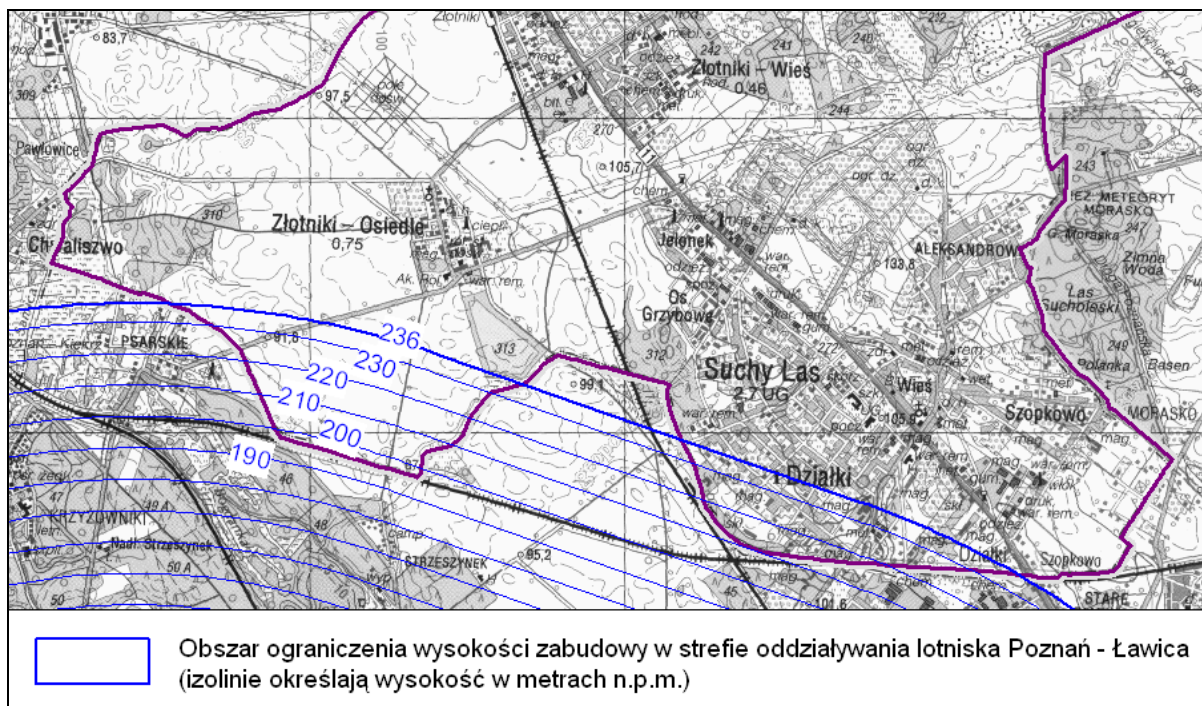
Wschodnią granicę z gminą Czerwonak i gminą Murowana Goślina stanowi rzeka Warta. Jest ona wykorzystywana do różnych form turystyki wodnej.



19. Położenie względem lotniska oraz lotniczych urządzeń naziemnych

Południowa część gminy znajduje się w zasięgu oddziaływania Portu Lotniczego Poznań – Ławica. Na terenie tym obowiązują ograniczenia wysokości zabudowy określone w dokumentacji rejestracyjnej lotniska cywilnego Poznań – Ławica. Ograniczenia wysokości zabudowy określają izolynie o wartościach od 195 – 236 m n.p.t.

27. Ograniczenia zabudowy w strefie oddziaływania lotniska Poznań - Ławica



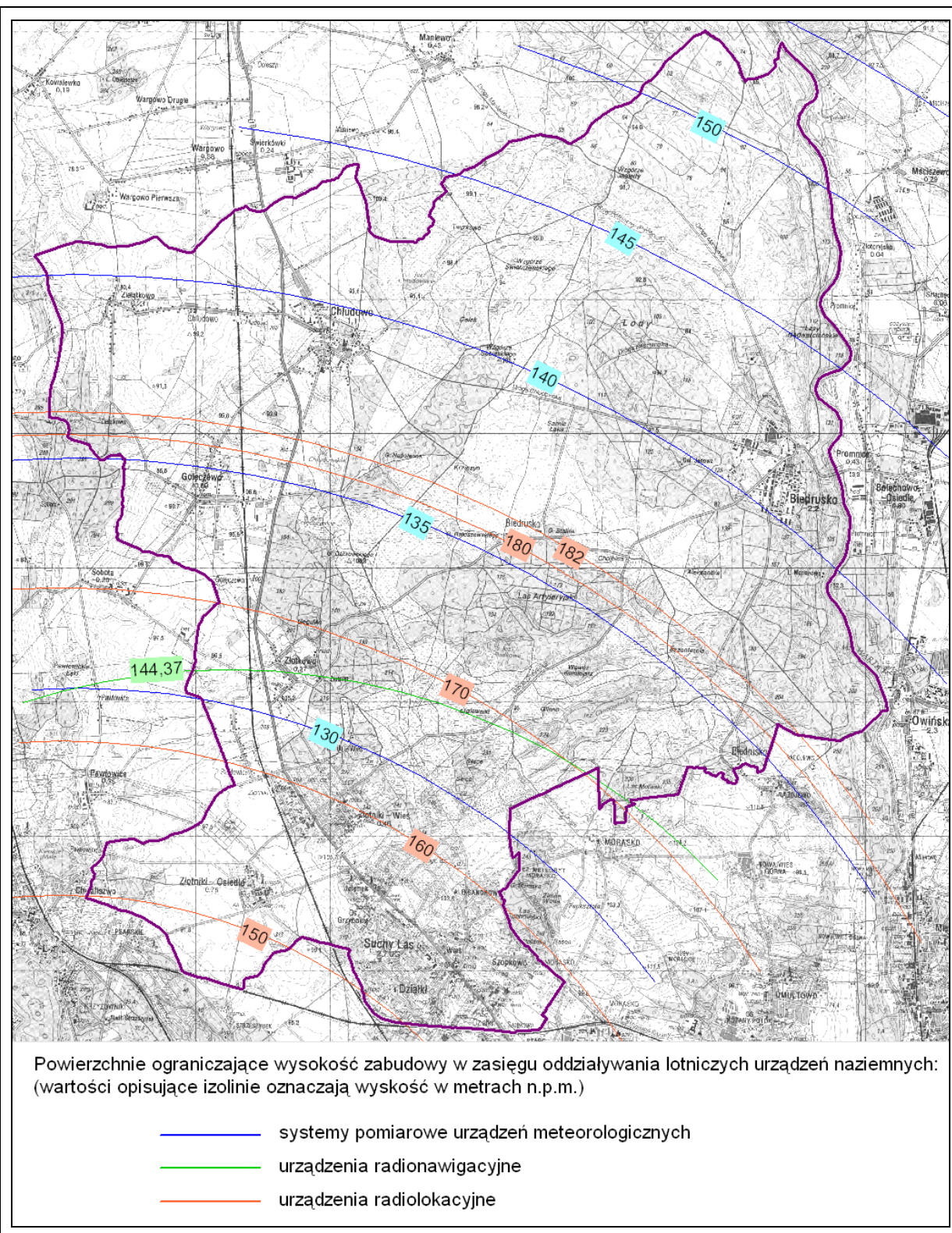
Źródło: <https://WWW.ulc.gov.pl>

Ponadto teren gminy znajduje się w strefach ograniczonej zabudowy związanych z lotniczymi urządzeniami naziemnymi. Są to pomiarowe urządzenia meteorologiczne, urządzenia radionawigacyjne i urządzeniami radiolokacyjnymi.

Powierzchnie ograniczające od **systemów pomiarowych urządzeń meteorologicznych** obejmują całą gminę. Ograniczenia wysokości zabudowy określają izolynie o wartościach od 125 – 155 m n.p.t..

Oddziaływanie **urządzeń radionawigacyjnych** dotyczy południowej części gminy. Ograniczenie wysokości zabudowy wyznacza izolina o wartości 144.37 m n.p.m.

Oddziaływanie **urządzeń radiolokacyjnych** obejmuje południowo – zachodnią część gminy. Ograniczenia wysokości zabudowy wyznaczają izolynie 145 – 182 m n.p.m.



20. Cmentarze

Na terenie gminy istnieją 3 czynne cmentarze; w Chłudowie i dwa w Biedrusku. Warunki zagospodarowania terenu wokół cmentarzy określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U. Nr 52, poz. 315). Według cytowanego

rozporządzenia pas izolujący cmentarz od zabudowań mieszkalnych, bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł, strumieni służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych powinien wynosić 150 m. Pas ten można zmniejszyć do 50 m, jeśli obszar wokół cmentarza od 50 do 150 m posiada sieć wodociagową i wszystkie budynki korzystające z wody są do niej podłączone. Odległość od granicy cmentarza ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociagowych w wodę do picia i potrzeb gospodarczych, nie może być mniejsza niż 500 m.

21. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków

Wszystkie miejscowości na terenie gminy Suchy Las mają dostęp do urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Według danych GUS (stan na 31 grudnia 2023 r.) z sieci wodociagowej korzystało 98,8% mieszkańców. Na terenie gminy funkcjonują trzy ujęcia wody wraz ze stacjami uzdatniania, które zaopatrują w wodę miejscowości położone w północnej części gminy.

- Ujęcie wody w Biedrusku – zaopatruje w wodę mieszkańców Biedruska i koszar.
- Ujęcie w Zielątkowie zaopatruje w wodę mieszkańców Zielątkowa i Gołęczewa.
- Ujęcie w Chludowie dostarcza wodę dla mieszkańców Chludowa.

Pozostałe miejscowości: Suchy Las, Jelonek, Złotniki, Złotkowo są zaopatrywane w wodę z Poznańskiego Systemu Wodociagowego.

Według danych GUS (stan na 31 grudnia 2023 r.) z sieci kanalizacyjnej korzystało 84,6% mieszkańców.

Docelowo odprowadzanie ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych odbywać się będzie w wyznaczonych aglomeracjach ściekowych Poznań, Chludowo i Czerwonak poprzez:

- Poznański System Kanalizacyjny obejmujący wsie: Suchy Las, Złotniki, Jelonek i Złotkowo - uchwała nr LXIX/1251/VIII/2022 Rady Miasta Poznania z dnia 12 lipca 2022 r. w sprawie wyznaczenia granic aglomeracji Poznań (Dz. Urz. Woj. Wlkp. 2022 r. poz.5612);
- sieć kanalizacji sanitarnej do oczyszczalni ścieków w Chludowie obejmującą wsie: Chludowo, Zielątkowo i Gołęczewo (uchwała nr VII/76/24 Rady Gminy Suchy Las z dnia 28 listopada 2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie likwidacji dotychczasowej aglomeracji Chludowo oraz wyznaczenia nowej aglomeracji Chludowo);
- sieć kanalizacji sanitarnej do oczyszczalni ścieków w Szlachęcinie w gminie Czerwonak obejmującą miejscowość Biedrusko (uchwała nr LV/525/2023 Rady Miejskiej w Murowanej Goślinie z dnia 14 lutego 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXV/255/2020 Rady Miejskiej w Murowanej Goślinie z dnia 20 października 2020 r. w sprawie aglomeracji Murowana Goślina).

22. Gospodarka odpadami

Zgodnie z „Planem gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019 - 2025 wraz z planem inwestycyjnym”¹⁶ gmina Suchy Las terytorialnie jest zakwalifikowana do Regionu II gospodarki odpadami komunalnymi.

Na terenie gminy w miejscowości Suchy Las zlokalizowane jest składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Podmiot zarządzający to Zakład Zagospodarowania Odpadów w Poznaniu. Ponadto na terenie gminy jest zlokalizowany Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Chludowie (ZGK Suchy Las) oraz na terenie Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Suchym Lesie.

Gospodarowanie odpadami na terenie gminy odbywa się zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 399 ze zm.) oraz Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Suchy Las przyjętym uchwałą Rady Gminy nr XXIII/259/20 z dnia 27 października 2020 r. (Dz.Urz. Woj. Wlkp. z 2020 r. poz. 6806) zmienioną uchwałą nr XVIII/210/25 Rady Gminy Suchy Las z dnia 27 listopada 2025 r. (Dz.Urz. Woj. Wlkp. z 2025 r. poz. 9553).

23. Wojskowe tereny zamknięte

W granicach gminy Suchy Las znajdują się tereny zamknięte resortu obrony narodowej zgodnie z decyzją nr 7/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 3 kwietnia 2024 r. zmieniająca decyzję w sprawie ustalenia terenów wojskowych zamkniętych w resorcie obrony narodowej (Dz.Urz 2024 r. poz. 26). Dla terenu została ustanowiona strefa ochronna. Strefę ochronną ustalono w związku z koniecznością uregulowania przechowywania środków bojowych, w tym określenia zasięgów stref zagrożeń, w których obowiązują zakazy lokalizacji i organizacji obiektów budowlanych i miejsc zgromadzeń.

24. Główne problemy ochrony środowiska

Identyfikacja istniejących problemów ochrony środowiska ma na celu wskazanie, w jaki sposób będą one wpływać na ustalenia projektu planu ogólnego. Główne problemy to: stan czystości wód powierzchniowych, stan powietrza atmosferycznego, hałas komunikacyjny.

Tereny objęte planem ogólnym leżą w granicach trzech JCWP: Samica Kierska, Bogdanka, Warta od Kopli do Wełny. Wszystkie JCWP cechuje zły stan wód i są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Zanieczyszczone wody powierzchniowe mogą mieć wpływ na wody podziemne w strefach kontaktu. Strefami kontaktu są między innymi doliny rzeczne. W „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” wyszczególniono siedliska – przedmioty ochrony obszarów chronionych zależne od wód. Do rozwiązań, które mogą zapobiegać negatywnym wpływom antropogenicznym można zaliczyć poprawę stanu

¹⁶ Uchwała nr XXII/405/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 września 2022 r.

czystości wód między innymi poprzez rozwiązanie gospodarki ściekowej, zwiększenie retencji oraz realizowanie programu ochrony przed spływem azotu ze źródeł rolniczych, który obowiązuje na terenie całego kraju.

Istotnym elementem środowiska przyrodniczego, oddziałującym w sposób bezpośredni na zdrowie, a tym samym na jakość życia człowieka, jest stan czystości powietrza atmosferycznego. Na terenach zurbanizowanych źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza jest emisja niska pochodząca ze spalania paliw do celów grzewczych (charakter sezonowy) oraz emisja ze źródeł mobilnych. Emisję pochodzącą ze spalania paliw do celów grzewczych można skutecznie ograniczyć wykorzystując urządzenia wytwarzające energię ze źródeł odnawialnych.

Zarówno stan czystości wód jak i powietrza jest problemem wymagającym zmian w skali globalnej.

We wschodniej części gminy, w dolinie Warty występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi. Problem dotyczy niewielkich przestrzeni w dolinie Warty. Na obszarach szczególnego zagrozenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% oraz jest wysokie i wynosi 10% nie należy lokalizować nowej zabudowy. Należy również wykluczyć zagospodarowanie terenu, które powoduje wzrost ryzyka powodziowego, zmniejszające stopień naturalnej retencji zlewni oraz pogarszające warunki przepływu wód, w tym wód powodziowych.

Problemem na terenie gminy jest zagrożenie hałasem. Źródłem hałasu na terenie gminy Suchy Las jest przede wszystkim hałas komunikacyjny. Dotyczy to drogi krajowej nr 11 i drogi ekspresowej S11 oraz dróg powiatowych 2430P i 2406P, które są drogami o dużym natężeniu ruchu. Droga o dużym natężeniu ruchu jest droga gminna (ul. Obornicka) dawna droga krajowa będąca nadal główną osią komunikacyjną gminy, dla ruchu lokalnego i ponadlokalnego. Zapobieganie problemom związanym z hałasem polega między innymi na wyznaczaniu terenów wymagających ochrony akustycznej poza strefą zasięgu oddziaływania ponadnormatywnego hałasu, a także ekranowanie terenami, które nie wymagają ochrony akustycznej

Źródłem hałasu jest również Ośrodek Szkolenia Biedrusko. W 2017 r. zostały przeprowadzone pomiary emisji hałasu do środowiska z terenu Ośrodka Szkolenia Biedrusko i stwierdzono, że z powodu intensywności prowadzonego szkolenia, przy jednoczesnych niekorzystnych warunkach atmosferycznych, emisja hałasu wykracza poza teren zamknięty oraz występują przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu zarówno dla pory dnia jak i nocy. Dla najbardziej niekorzystnej pory dnia ze wszystkich dób prowadzonych obserwacji, największy wpływ badanych źródeł hałasu stwierdzono w kierunku zachodnim od granicy poligonu Biedrusko - izofona 55 dB obejmuje miejscowość Złotkowo oraz Złotniki.

25. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji Planu ogólnego gminy Suchy Las

Plan ogólny gminy, będąc aktem prawa miejscowego, ma na celu skoordynowanie polityki przestrzennej gminy i zapewnienie harmonijnego rozwoju, który uwzględnia aspekty środowiskowe i potrzeby mieszkańców. Zapewnia spójność polityki przestrzennej gminy z innymi dokumentami strategicznymi, w tym z planem zagospodarowania województwa.

Potencjalne negatywne zmiany środowiska w przypadku braku planu ogólnego gminy mogą wynikać przede wszystkim z niekontrolowanym zagospodarowaniem przestrzeni. Wyznaczenie stref planistycznych pozwala na uniknięcie konfliktów przestrzennych wynikających z sąsiedztwa funkcji mieszkaniowych z funkcjami stanowiącymi uciążliwość dla mieszkańców spowodowaną np. hałasem. Chaotyczne gospodarowanie terenami zieleni i rekreacji może prowadzić do ich degradacji, co poza umniejszeniem atrakcyjności rekreacyjnej również ujemnie wpłynie na funkcję ekologiczną tych terenów.

Rozpraszanie zabudowy może wiązać się z brakiem dostępu do zbiorowych urządzeń zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków i ostatecznie mieć negatywny wpływ na jakość wód.

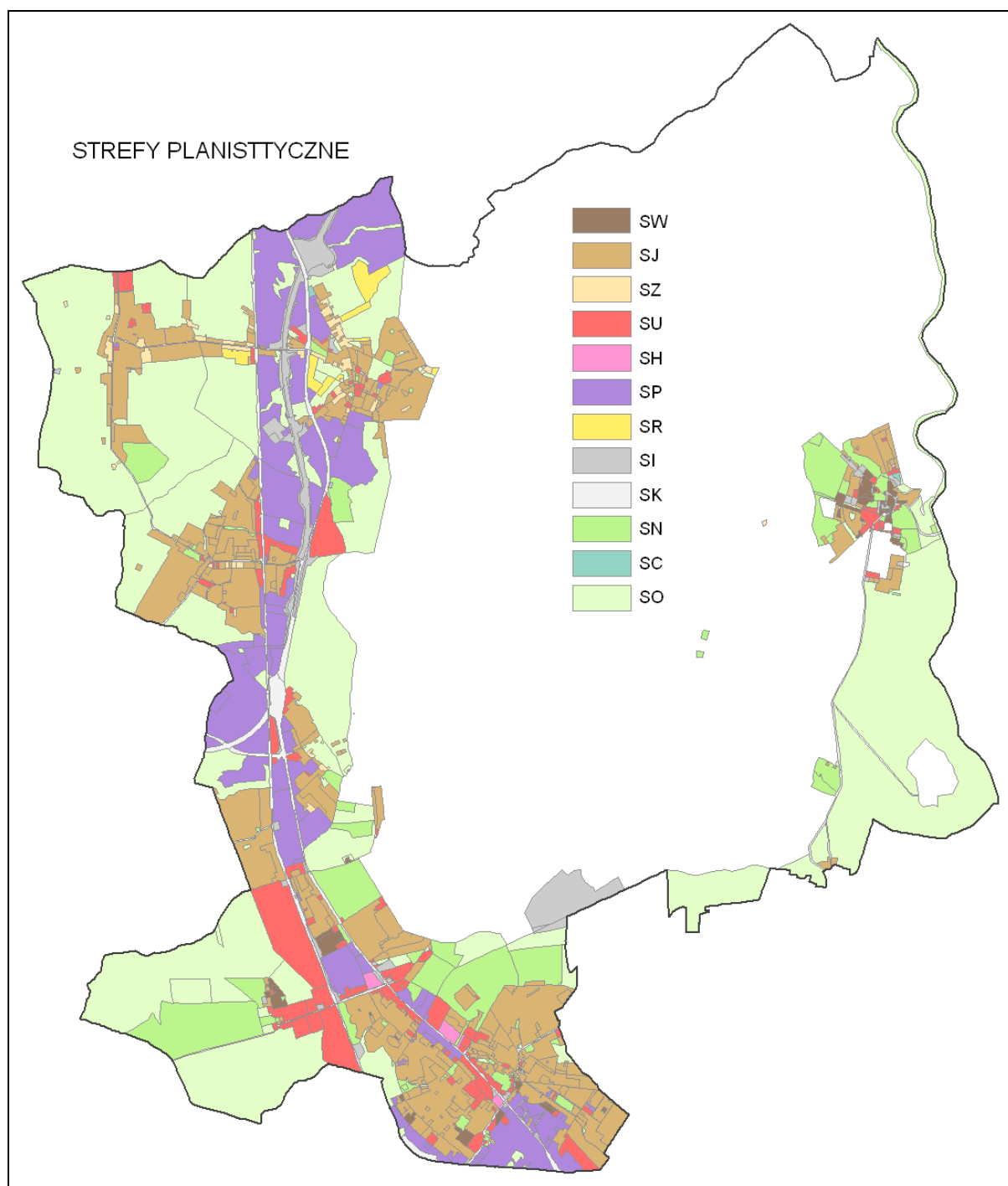
W gminnym katalogu stref planistycznych określa się profil funkcjonalny strefy oraz fakultatywnie profil funkcjonalny dodatkowy, dla części stref maksymalną intensywność i wysokość zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Wymienione parametry mogą mieć wpływ na lokalne warunki klimatyczne, retencję wód opadowych, warunki dla zachowania różnorodności przyrodniczej, a także na krajobraz.

Plan ogólny przedstawia schemat zagospodarowania przestrzeni, a jego ustalenia są wiążące zarówno dla planów miejscowych, jak i decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Ustalenia zawarte w planie ogólnym wskazują ramy, w jakich ma się mieścić docelowe zagospodarowanie przestrzeni i stanowią wytyczne dla szczegółowych działań projektowych na kolejnych etapach procesu planistycznego.

III. IDENTYFIKACJA I OCENA ODDZIAŁYWAŃ ŚRODOWISKOWYCH

W rozdziale tym opisano potencjalne zmiany, które mogą wystąpić wskutek istniejącego oraz realizacji planowanego przeznaczenia terenu oraz wskazano działania mające na celu łagodzenie negatywnych oddziaływań.

Strefy planistyczne



Źródło: Projekt POG

W planie ogólnym gminy Suchy Las wyznaczono 12 stref planistycznych. Wydzielenia stref planistycznych dokonano na podstawie istniejącego stanu zagospodarowania terenu, obecnie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, projektów planów miejscowych, które wejdą w życie przed uchwaleniem planu ogólnego oraz obszarów uzupełnienia zabudowy w ramach istniejącej zabudowy. Część stref została wyznaczona w wyniku pozytywnego rozpatrzenia wniosków.

- **SW - strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną**, to tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny usług, komunikacji, zieleni urządzonej, ogrodów działkowych, tereny infrastruktury technicznej.
- **SJ - strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną**, to tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny usług, komunikacji, tereny zieleni urządzonej, ogrodów działkowych, tereny infrastruktury technicznej. Strefy te stanowią zdecydowaną większość terenów zainwestowanych w gminie.
- **SZ - strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową**, to tereny zabudowy zagrodowej, tereny produkcji w gospodarstwach rolnych, tereny akwakultury i obsługi rybactwa, tereny komunikacji, tereny zieleni urządzonej, ogrodów działkowych, tereny infrastruktury technicznej.
- **SU - strefy usługowe** obejmują tereny usług, tereny komunikacji, tereny zieleni urządzonej, ogrodów działkowych, tereny infrastruktury technicznej.
- **SH - strefy handlu wielkopowierzchniowego** obejmują tereny usług, tereny składów i magazynów, tereny elektrowni słonecznych, tereny zieleni naturalnej, tereny lasu, tereny wód.
- **SP - strefy gospodarcze** obejmują tereny produkcji, tereny komunikacji, tereny zieleni urządzonej, ogrodów działkowych, tereny infrastruktury technicznej.
- **SR - strefy produkcji rolniczej** obejmują tereny produkcji w gospodarstwach rolnych, tereny wielkotowarowej produkcji rolnej, tereny akwakultury i obsługi rybactwa, tereny komunikacji, tereny ogrodów działkowych, tereny infrastruktury technicznej.
- **SI - strefy infrastrukturalne** obejmują tereny infrastruktury technicznej, komunikacji, tereny ogrodów działkowych.
- **SK - strefy komunikacji** obejmują tereny autostrad, tereny dróg ekspresowych, tereny dróg głównych ruchu przyspieszonego, tereny dróg głównych, tereny komunikacji kolejowej i szynowej, tereny komunikacji kolei linowej, tereny komunikacji wodnej, tereny komunikacji lotniczej, tereny obsługi komunikacji, tereny ogrodów działkowych, tereny infrastruktury technicznej.

- **SN - strefy zieleni i rekreacji** obejmują tereny zieleni urządzonej takiej jak parki i skwery, tereny plaż, tereny wód, tereny komunikacji, tereny ogrodów działkowych, tereny infrastruktury technicznej.
- **SC - strefy cmentarzy** obejmują tereny cmentarzy, tereny komunikacji, tereny zieleni urządzonej, tereny ogrodów działkowych, tereny infrastruktury technicznej.
- **SO - strefy otwarte** obejmują tereny rolnictwa z zakazem zabudowy, tereny lasu, tereny zieleni naturalnej, tereny wód, tereny komunikacji, tereny ogrodów działkowych, tereny infrastruktury technicznej.

Na terenie objętym planem ogólnym 44,74% stanowią strefy otwarte, a strefy zieleni i rekreacji 8,36%. Łącznie, to ponad połowa terenu objętego planem (52,1%). Tereny wielofunkcyjne z zabudową jednorodzinną (20,26%), wielorodzinną (0,84%) i zagrodową (0,71%) stanowią łącznie 21,81%. Znaczny udział ma strefa gospodarcza -12,82%. Przez teren gminy biegną główne szlaki komunikacyjne, które generują rozwój tej funkcji, jak również funkcji usługowej (5,39%). Niewielki udział w strukturze przestrzennej mają strefy handlu wielkopowierzchniowego (0,2%) i strefy produkcji rolniczej (0,62%). Strefy infrastrukturalne (3,36%), komunikacji (2,66%) i cmentarzy (0,03%) stanowią łącznie 6,05%. Należy dodać, że planem ogólnym nie są objęte wojskowe tereny zamknięte, które charakteryzują się bogactwem flory i fauny.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, określono zasady wyznaczania stref planistycznych umożliwiających realizację zabudowy mieszkaniowej. Takie działania mają na celu racjonalne gospodarowanie przestrzenią oraz przeciwdziałanie powstawaniu rozproszonej zabudowy.

Przy wyznaczaniu stref wielofunkcyjnych z zabudową (SW, SJ, SZ) uwzględniono istniejącą zabudowę, znajdującą się poza obszarami uzupełnienia zabudowy oraz planami miejscowymi, lecz wyznaczenie stref dla istniejącej zabudowy zostało przeprowadzone w taki sposób, by nie generować nowych luk w zabudowie. W celu wyznaczenia nowych terenów SW, SJ, SZ, konieczne było określenie zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie oraz chłonności terenów niezabudowanych umożliwiających realizację funkcji mieszkaniowej w obowiązujących miejscowych planach oraz lukach w zabudowie w OUZ. Chłonność terenów niezabudowanych przeznaczonych na realizację funkcji mieszkaniowych (w różnych typach zabudowy wielorodzinnej, jednorodzinnej i zagrodowej) stanowi około 164% zapotrzebowania na zabudowę mieszkaniową w gminie. Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jeśli wartość sumy chłonności terenów niezabudowanych, przekracza 130% zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową, nie wyznacza się nowych terenów zabudowy mieszkaniowej poza uwzględnieniem obecnie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz obszarów uzupełnienia zabudowy.

ISTNIEJĄCE I PLANOWANE ZAGOSPODAROWANIE TERENU NA TLE WYDZIELONYCH STREF PLANISTYCZNYCH



1. Ochrona powierzchni ziemi i kopalin

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie POS powierzchnia ziemi to naturalne ukształtowanie terenu, gleba oraz znajdująca się pod nią ziemia do głębokości oddziaływania człowieka. Ochrona powinna polegać na: racjonalnym gospodarowaniu, zachowaniu funkcji środowiskowych, gospodarczych, społecznych, kulturowych.

Racjonalne gospodarowanie gruntami, to zapobieganie rozpraszaniu zabudowy poprzez jej koncentrację w obrębie zwartych struktur funkcjonalno-przestrzennych jednostek osadniczych. W ramach działań mających na celu umożliwienie racjonalnego gospodarowania przestrzenią oraz przeciwdziałaniu powstawania rozproszonej zabudowy, w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zostały określone zasady wyznaczania stref umożliwiających realizację zabudowy mieszkaniowej. W projekcie planu ogólnego gminy Suchy Las obliczono zapotrzebowanie na nową zabudowę, co jest elementem obligatoryjnym w przypadku wyznaczaniu stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową. Ostatecznie w gminie Suchy Las nie przewidziano wyznaczenia nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, poza obszarami uzupełnienia zabudowy.

Strefy usługowe rozmieszczone są punktowo w sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej, a strefy usługowe o większej powierzchni zlokalizowane są głównie w miejscowości Suchy Las i Jelonek oraz wzdłuż ul. Obornickiej i wzdłuż torów kolejowych w Złotnikach. To samo dotyczy stref handlu wielkopowierzchniowego (w większości są to tereny już zainwestowane).

Strefy gospodarcze koncentrują się w sąsiedztwie głównych szlaków komunikacyjnych. Tereny te w większości są już zainwestowane. Strefę gospodarczą wyznaczono dla terenów znajdujących się przy węźle S11 „Poznań Północ” oraz między linią kolejową, a ul. Szosa Poznańska, dla których opracowane są miejscowe plany, gdzie przewidziana jest realizacja zabudowy przemysłowej. W planie ogólnym wyznacza się nowe strefy gospodarcze w północnej części gminy, wzdłuż planowanego przebiegu drogi S11.

Strefy produkcji rolniczej zostały wyznaczone w miejscowości Chludowo w sąsiedztwie stref gospodarczych. Jest to odpowiedź na zgłaszane potrzeby lokalnej społeczności. Stref tych nie obejmuje się obszarem uzupełnienia zabudowy.

Do strefy infrastrukturalnej (SI) zaliczono północny przebieg odcinka drogi S-11 (do momentu wydania decyzji ZRID), parkingi, tereny dróg niższych kategorii, terenów infrastruktury, stacji benzynowych itp.

W strefie komunikacji (SK), znalazły się obiekty, które posiadają uregulowane linie rozgraniczające. W planie ogólnym w strefie tej znalazły się m.in. drogi klasy głównej i zbiorczej oraz linia kolejowa.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że planowany sposób zagospodarowania przestrzeni planowanej pod zabudowę pozwala uniknąć rozpraszania zabudowy. Zabudowa

koncentruje się w większości sąsiedztwie głównych korytarzy komunikacyjnych. Odrębną enklawę na terenie gminy stanowi Biedrusko.

Zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. na cele nierolnicze i nieleśne można przeznaczać przede wszystkim grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki, a w razie ich braku – inne grunty o najniższej przydatności produkcyjnej. Przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, wymaga zgody odpowiednich organów, a zmiany tej dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. W planie ogólnym w przypadku ochrony powierzchni ziemi, w szczególności ochrony dobrych gleb brano pod uwagę racjonalne gospodarowanie gruntami, które polega na zapobieganiu rozpraszania zabudowy poprzez jej koncentrację w obrębie zwartych struktur funkcjonalno-przestrzennych jednostek osadniczych, a także ochronę gruntów rolnych przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne. Gleby wysokich klas bonitacyjnych na terenie gminy nie stanowią zwartych kompleksów tworząc mozaikę z glebami niższych klas bonitacyjnych. Najwięcej dobrych gleb występuje w rejonie Chłudowa i Zielątkowa.

W planie ogólnym grunty leśne oraz grunty rolne niezbudowane zostały w znacznej części włączone do strefy otwartej (SO) z zakazem zabudowy. W przypadku terenów przeznaczonych pod zabudowę w miejscach przeznaczonych pod lokalizację obiektów kubaturowych nastąpi trwałe usunięcie pokrywy glebowej. Przed rozpoczęciem prac budowlanych wskazane jest zdjęcie wierzchniej warstwy pokrywy glebowej, a następnie wykorzystanie jej w kierunku odtwarzania gleb na terenach wymagających rekultywacji po zakończeniu budowy.

Z ochroną powierzchni ziemi związane jest zachowanie funkcji środowiskowych. Kształtowanie tej funkcji wiąże się z tworzeniem warunków sprzyjających zachowaniu bioróżnorodności. W planie ogólnym gminy, niemal w każdej strefie planistycznej, czy to w profilu podstawowym czy dodatkowym jest mowa o terenach zieleni, terenach lasów i wód. Na terenach przeznaczonych pod zabudowę określa się parametry zabudowy, w tym minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, która często jest zagospodarowywana zielenią. Należy dążyć do zachowania istniejącej zieleni śródpolnej i przydrożnej oraz wprowadzać nowe tereny zieleni preferując gatunki rodzime.

Na terenie gminy znajduje część udokumentowanego złoża węgla brunatnego „Szamotuły” nr 767. Jest to złożo rozpoznane wstępnie. Ochrona złoża, ze względu na metodę eksploatacji polegać powinna na chronieniu przed zabudową powierzchni nad złożem. W granicach zasięgu złoża wyznaczone zostały strefy: wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ), wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (SZ), usługowa (SU), gospodarcza (SP), infrastrukturalna (SI), zieleni i rekreacji (SN), otwarta (SO) oraz komunikacji (SK). Tereny wyznaczone pod zabudowę są już w większości zainwestowane.

Jeśli chodzi o ruchy masowe ziemi to zgodnie z „Aktualizacją rejestru terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi ziemi na terenie powiatu poznańskiego” prowadzoną przez Starostę Poznańskiego, w gminie Suchy Las nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi lub osuwiskami. W bazie SOPO (System Osłony Przeciwośuwiskowej) pod nr 11203 figuruje teren zagrożony osuwaniem mas ziemnych. Teren ten o powierzchni 2,4 ha znajduje się na obszarze leśnym w obrębie Biedrusko. W planie ogólnym został objęty strefą otwartą (73SO), dla której ustalono parametry zabudowy w zakresie maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy – 0 oraz maksymalnej powierzchni zabudowy – 0.

Ochrona powierzchni ziemi polega również na ochronie dziedzictwa archeologicznego. Dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego w granicach terenów ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych podczas prac ziemnych związanych z zabudowaniem bądź zagospodarowaniem terenu należy prowadzić badania archeologiczne i uzyskać na nie pozwolenie konserwatora zabytków.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że plan ogólny gminy Suchy Las w sposób kompleksowy wpływa na ochronę powierzchni ziemi, dbając o racjonalne gospodarowanie gruntami, ochronę gruntów rolnych i leśnych, ograniczenie rozpraszania zabudowy, chroniąc bioróżnorodność. Należy dodać, że na terenie objętym planem ogólnym 44,74% stanowi strefa otwarta, a strefa zieleni i rekreacji 8,36 %. Łącznie, to ponad połowa terenu objętego planem ogólnym gminy.

2. Krajobraz

Krajobraz to postrzegana przez ludzi otaczająca ich przestrzeń, zawierająca elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka. Z tego względu zasoby krajobrazu stanowią dobro ogólnospołeczne, a jego walory podlegają ochronie.

W krajobrazie wyróżnia się elementy ekspozycji biernej tj. elementy i miejsca eksponowane o charakterze stałym oraz elementy ekspozycji czynnej, czyli miejsca, z których ogląda się elementy eksponowane (czynniki o charakterze zmiennym zależne od obserwatora). Do elementów ekspozycji biernej zalicza się dominanty krajobrazowe (architektoniczne i przyrodnicze) oraz elementy obszarowe i liniowe o charakterze przyrodniczym (atrakcyjne ściany lasu, zadrzewienia). Elementy ekspozycji czynnej to: drogi stanowiące ekspozycję dynamiczną, zależną od obserwatora poruszającego się po drodze oraz jednostki osadnicze stanowiące ekspozycję stałą.

Na krajobraz ma wpływ głównie charakter zagospodarowania i użytkowania przestrzeni. W planie ogólnym ochrona krajobrazu realizowana jest poprzez wyznaczenie stref planistycznych, w których dopuszczone funkcje i parametry zabudowy zapewniają możliwości ochrony tych terenów. W planie ogólnym wyznaczono strefy SO obejmujące zwarte

kompleksy gruntów leśnych i rolnych bez prawa zabudowy. W większości stref planistycznych określono wartości: maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy, maksymalnego udziału powierzchni zabudowy oraz minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej oraz w wielu przypadkach określono dodatkowy profil funkcjonalny indywidualnie dobrany dla danej strefy. Gwarantuje to możliwość kształtowania ładu przestrzennego.

W planie ogólnym umożliwiono lokalizację elektrowni słonecznych na terenach usług (40SU, 53SU, 55SU, 57SU, 64SU, 65SU, 66SU i 110SU), w strefach produkcji rolniczej (3SR i 5SR) oraz w strefie otwartej (56SO, 57SO, 59SO, 61SO, 71SO). Elektrownie słoneczne często są lokalizowane na dachach budynków i nie stanowią elementu znacząco oddziałującego na krajobraz, natomiast na przestrzeni otwartej o dużej powierzchni są nieodłącznym elementem krajobrazu. Możliwe jest maskowanie poprzez wprowadzenie w ich otoczeniu krzewów, w odległości zapewniającej dostęp promieni słonecznych. Na terenie gminy nie planuje się budowy elektrowni wiatrowych oraz biogazowni.

W strefach gospodarczych, usługowych, infrastrukturalnych mogą być lokalizowane obiekty kubaturowe o znacznej wysokości. W planie ogólnym określono dopuszczalne maksymalne wysokości zabudowy. Mają one charakter graniczny, a docelowe wysokości dla poszczególnych terenów zostaną określone na etapie sporządzania aktów planowania przestrzennego lub decyzji administracyjnych. Sugeruje się, aby sposób zagospodarowania terenów uwzględniał estetykę obiektów, w szczególności postrzeganych z szlaków komunikacyjnych, które stanowią elementy ekspozycji czynnej o charakterze dynamicznym – miejsca, z których obiekty są postrzegane. Znaczącą rolę w kształtowaniu przestrzeni odgrywa zieleń. Nasadzenia mogą podkreślać układy funkcjonalne, maskować i łagodzić skutki nieatrakcyjnych elementów przestrzeni, a tym samym wpływać na jej odbiór i podnosić komfort przebywania w niej. W planie ogólnym gminy, w każdej strefie planistycznej jest możliwość wprowadzenia zieleni.

W dniu 27 marca 2023 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwalił Audyt krajobrazowy województwa wielkopolskiego (uchwała nr LI/1000/23), który między innymi pozwala uzyskać wiedzę o występujących krajobrazach, ich cechach charakterystycznych, ich wartościach i potrzebach ochrony.

Metodyka audytu krajobrazowego ogranicza zakres formułowania rekomendacji i wniosków do krajobrazów priorytetowych oraz krajobrazów położonych na występujących terenach objętych formami ochrony. Na terenie gminy Suchy Las wyznaczono dwa krajobrazy priorytetowe: Gołęczewo i Dolina Warty: Rogalinek – Oborniki; oraz obszary objęte formami ochrony przyrody: rezerwat przyrody „Gogulec” oraz obszary chronionego krajobrazu „Dolina Samicy Kierskiej” i „Biedrusko” (zdecydowana większość leży w granicach wojskowych terenów zamkniętych). W Audycie zawarto zapisy o charakterze ogólnym i szczegółowym, dostosowanym do pełnego zakresu ochrony cennych elementów krajobrazu. Jednakże tylko

część wniosków i rekomendacji dotyczy zagadnień regulowanych w planie ogólnym gminy o określonym stopniu szczegółowości tego dokumentu.

Krajobraz priorytetowy Gołęczewo

Obszar leży w całości w granicach gminy Suchy Las. Jest to obszar falisty, położony na wzniesieniu wzdłuż rynny rzeki Samicy Kierskiej i Kanału Chludowskiego. Krajobraz składa się z dwóch części: wieś historyczna (A) i wieś współczesna (B). Znajdują się tu 3 akcenty krajobrazowe: 1) zajazd „Pod Żółtą Gwiazdą”, 2) figura Królowej Korony Polskiej, 3) teren ze stawami. Skrzyżowanie ulic: Dworcowej, Lipowej i Tysiąclecia stanowi punkt widokowy.

W planie ogólnym na omawianym terenie dominującymi strefami są strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz niewielkie strefy usługowe, gospodarcze, strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową, strefy zieleni i rekreacji i strefy otwarte obejmujące tereny rolnictwa z zakazem zabudowy. W profilach dodatkowych pojawia się zieleń oraz tereny wód. Wyznaczone strefy funkcjonalne odzwierciedlają stan istniejący i nie kolidują z walorami estetyczno-widokowymi (akcentami krajobrazowymi i punktem widokowym).

Krajobraz priorytetowy „Dolina Warty: Rogalinek – Oborniki”

Krajobraz jest zlokalizowany w centralnej części województwa wielkopolskiego, na terenie powiatów: poznańskiego, obornickiego i miasta Poznań oraz gmin: Mosina, Puszczykowo, Komorniki, Luboń, Poznań, Czerwonak, Suchy Las, Murowana Goślina, Oborniki.

W granicach gminy Suchy Las znajduje się część tego krajobrazu tj. 67 ha, w tym część w granicach wojskowych terenów zamkniętych. W strukturze krajobrazu dominują lasy z niewielkim udziałem łąk i pastwisk. Teren leży w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Rekomenduje się zachowanie dotychczasowego stanu tj. kontynuację gospodarki leśnej, rolniczej, wodnej. W planie ogólnym w części leżącej poza terenami zamkniętymi wyznaczono strefę otwartą bez prawa zabudowy, strefę komunikacji (droga) i strefę zieleni i rekreacji (37SN). Na terenie zieleni i rekreacji (37SN) w planie ogólnym dopuszcza się zabudowę, jednak z uwagi na ogólny charakter ustaleń planu ogólnego, szczegółowe zapisy w zakresie parametrów zabudowy oraz zakazów i nakazów dla stref znajdujących się w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią powinny zostać uwzględnione na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Dla omawianego terenu obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (uchwała Rady Gminy nr L/579/22 z dnia 27 października 2022 r. Na terenie dopuszcza się lokalizację, maksymalnie jednej wiaty na słupach, bez pełnych ścian, obiektów budowlanych związanych nietrwale związanych z gruntem z usługami turystycznymi, usługami sportu i rekreacji oraz gastronomią, realizację przystani wodnej oraz pomostów. Ustala się powierzchnie zabudowy – 5% powierzchni działki budowlanej, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 80%, wysokość dla tymczasowych obiektów – 5%. Ustalony w mpzp

sposób zagospodarowania nie wpłynie znacząco na krajobraz i jest zgodny z rekomendacjami zawartymi w Audycie krajobrazowym.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Samicy Kierskiej”

Obszar ten obejmuje powierzchnię 2 657,66 ha, z czego 420,46 ha znajduje się w granicach gminy Suchy Las. W zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Samicy Kierskiej” w planie ogólnym gminy wprowadzono głównie strefy SO (obejmujące lasy, wody powierzchniowe i użytki rolne bez możliwości lokalizacji zabudowy), a wyłącznie w strefach 2SZ, 3SZ, 4SZ, 8SJ, 12SJ, 81SJ, 1SI, 2SO, 28SO, 53SO dopuszczono zabudowę oraz ustalono wskaźniki zabudowy: nadziemna intensywność zabudowy od 0,3 – 0,6, maksymalna wysokość 9-15m, maksymalna powierzchnia zabudowy 30%, minimalna powierzchnia biologicznie czynna 20-30%. Wyznaczone strefy planistyczne odzwierciedlają stan istniejący, który nie jest sprzeczny ze sposobem zagospodarowania przestrzeni rekomendowanym w Audycie krajobrazowym. Pozostają wyeksponowane walory estetyczne – widokowe: punkt widokowy - przepust na rzece Samica Kierska, ciągi widokowe skierowane na dolinę rzeki w Zielątkowie, Gołęczewie, droga pomiędzy Gołęczewem i Zielątkowem.

Obszar Chronionego Krajobrazu Biedrusko

Obszar obejmuje powierzchnię 7266,9 ha, czego tylko niewielkie fragmenty znajdują się w granicach terenu objętego planem, czyli leżą poza wojskowym terenem zamkniętym. W granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Biedrusko” w planie ogólnym wprowadzono głównie strefy SO (obejmujące lasy, wody powierzchniowe i użytki rolne bez możliwości lokalizacji zabudowy), a wyłącznie w strefach: SJ(139, 140, 323, 324) 2SW, 43SZ, 38SU, SN(12, 13, 24, 29, 63, 64, 66, 68), 27SI, SO(19, 40, 41, 49, 70, 72, 73, 78, 8, 120), 27SK dopuszczono zabudowę oraz ustalono wskaźniki zabudowy. Nadziemna intensywność zabudowy od 0,1 – 0,9, maksymalna wysokość 5-40m, maksymalna powierzchnia zabudowy 10-45%, minimalna powierzchnia biologicznie czynna 15-80%.

Wyznaczone strefy planistyczne pozwalają zachować dotychczasowy stan użytkowania terenu, a w szczególności ochronę szaty roślinnej oraz istniejących zbiorników wodnych. Strefa otwarta z zakazem zabudowy wyklucza dalszą lokalizację zabudowy na tym terenie. Spośród walorów estetycznych -widokowych w granicach planu ogólnego znajduje się: punkt widokowy: Ośrodek Edukacji Leśnej Łysy Młyn w Biedrusku – widok na jezioro i dolinę dopływu z Łysego Młyna oraz ciąg widokowy: szlak rowerowy Pierścień dookoła Poznania w Biedrusku – widok na dolinę dopływu z Łysego Młyna. Wyznaczone strefy planistyczne nie kolidują z wymienionymi walorami estetycznymi o widokowymi.

Rezerwat przyrody Gogulec

W granicach rezerwatu i jego otoczenia, w planie ogólnym wyznacza się strefę otwartą bez prawa zabudowy. Są to lasy i grunty rolne bez prawa zabudowy., Chroni się zatem rezerwat oraz przedpole ekspozycji i ciąg widokowy wyznaczone w Audycie krajobrazowym.

3. Ochrona środowiska wodnego

Ochrona wód polega na zapewnieniu jak najlepszej ich jakości, w tym utrzymywanie ilości wody na poziomie zapewniającym ochronę równowagi biologicznej. Cele środowiskowe przyjęte dla JCWP rzecznych to dobry stan/potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny. Cele środowiskowe dla JCWPd, to dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy. Cele te można osiągnąć poprzez zapobieganie lub ograniczanie dopływu zanieczyszczeń oraz zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem tych wód. Istotne znaczenie ma retencja wód opadowych i roztopowych najlepiej w miejscu ich powstawania.

W granicach gminy znajdują się trzy ujęcia wody i dla każdej studni zostały ustalone strefy ochronne – tereny ochrony bezpośredniej oznaczone w planie ogólnym jako strefy infrastruktury (SI). W przypadku ujęcia Biedrusko obowiązuje również strefa ochronna ujęcia wody podziemnej - teren ochrony pośredniej. Część terenu ochrony pośredniej znajduje się w granicach planu i jest to teren zainwestowany. W planie ogólnym gminy w granicach strefy – terenu ochrony pośredniej znalazły się następujące strefy planistyczne: strefy zieleni i rekreacji, strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, strefy usługowe i strefy infrastrukturalne. Sposób zagospodarowania przestrzeni nie koliduje z zakazami określonymi w rozporządzeniu Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej komunalnego ujęcia wody z utworów czwartorzędowych w miejscowości Biedrusko.

Dla ochrony wód istotne znaczenie ma odprowadzanie ścieków, dlatego też ważna jest systematyczna budowa sieci kanalizacji sanitarnej. W przypadku, gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, pozostają rozwiązania indywidualne (zbiornik bezodpływowy, przydomowa oczyszczalnia). W profilu funkcjonalnym podstawowym wszystkich stref planistycznych dopuszcza się inwestycje związane z infrastrukturą techniczną. Jest zatem możliwa budowa czy też rozbudowa systemów kanalizacyjnych, względnie budowa oczyszczalni przydomowych.

W planie ogólnym wyznacza się strefy komunikacyjne (SK) i strefy gospodarcze (SP), strefy usługowe (SU), strefy infrastrukturalne (SI), na terenie których znajdują się parkingi, czy place manewrowe. Wody opadowe i roztopowe z zanieczyszczonych powierzchni szczelnych, przed wprowadzeniem do urządzeń wodnych powinny być podczyszczone. Warunki, jakie należy spełnić przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych, w tym najwyższe dopuszczalne wartości substancji zanieczyszczających, określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 1311). W związku z tym podmiot odprowadzający deszczówkę ze swojego terenu powinien czuwać nad tym, aby odbywało się to zgodnie z warunkami określonymi w cytowanym rozporządzeniu. Oznacza to, że może zachodzić konieczność oczyszczenia wód opadowych np. poprzez zastosowanie osadników, separatorów substancji ropopochodnych czy też piaskowników.

Korzystny wpływ na retencję wód opadowych i roztopowych ma włączenie lasów i gruntów rolnych do strefy otwartej (SO). Szczególnie tereny lasów stwarzają korzystne warunki dla retencjonowania wody (magazynowanie nadmiaru wody i równomierny, stopniowy odpływ oraz przekazywanie do głębszych warstw). Na terenach gruntów rolnych duże znaczenie mają zadrzewienia i zakrzewienia przydrożne, śródpolne i wzdłuż cieków, a także w otoczeniu śródpolnych oczek wodnych. Roślinność wodna i przybrzeżna oczek wychwytuje substancje biogenne i metale ciężkie, ograniczając migrację związków chemicznych z pól i zatrzymując je, co sprzyja samooczyszczaniu się środowiska. Oczka wodne mogą magazynować dodatkowe ilości wód poza ich aktualny stan pojemności, stymulować ewapotranspirację, co może mieć znaczenie dla kształtowania małego obiegu wody, a także ograniczać spływy wody ze zlewni. W strefie funkcjonalnej SO przewidziano tereny lasów, zieleni, tereny wód. Możliwe jest zwiększanie lesistości poprzez zalesianie w pierwszej kolejności nieużytków oraz gruntów o małej przydatności rolniczej.

W innych strefach związanych z zabudową przewiduje się również tereny zieleni i wód, co daje możliwość retencji w miejscu poprzez gromadzenie wody w dołach chłonnych, zbiornikach retencyjnych, oczkach wodnych, a także zastosowanie дренаżu rozsączającego. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie mówi, że działka budowlana, na której sytuowane są budynki powinna być wyposażona w kanalizację umożliwiającą odprowadzanie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej. Zgodnie z cytowanym rozporządzeniem w przypadku budynków niskich (do 12 m) lub budynków, dla których nie ma możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub zbiorników retencyjnych.

Na zanieczyszczenie wód może mieć wpływ niewłaściwy sposób gospodarowania odpadami. Gromadzenie i segregacja odpadów na terenie gminy Suchy Las odbywa się zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Suchy Las. Na terenie gminy zlokalizowana jest regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK). W planie ogólnym teren stanowi strefę funkcjonalną infrastrukturalną (SI). W profilu funkcjonalnym dodatkowo wskazuje się możliwość realizacji między innymi terenu zieleni urządzonej, terenu zieleni naturalnej, terenu lasu, terenu wód. Zieleń hamuje rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń, a tym samym przenikanie ich do wód.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że plan ogólny tworzy odpowiednie warunki dla ochrony wód przed zanieczyszczeniem, a także tworzy warunki dla ich retencji, co ma szczególne znaczenie w okresie postępujących zmian klimatycznych. Planowany sposób zagospodarowania i użytkowania terenu nie wpłynie negatywnie na osiągnięcie celów środowiskowych dla wód.

4. Wpływ na jakość powietrza

Na podstawie klasyfikacji stref województwa wielkopolskiego za rok 2024 stwierdzono potrzebę realizacji działań naprawczych mających na celu poprawę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi dla strefy wielkopolskiej. Została ona zakwalifikowana do klasy „C” ze względu na przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10.

Główne źródła emisji zanieczyszczeń powietrza na terenie gminy to emisja niska pochodząca ze spalania paliw do celów grzewczych (charakter sezonowy) oraz emisja ze źródeł mobilnych. Z uwagi na podejmowaną działalność produkcyjną w wyznaczonych strefach gospodarczych do potencjalnych źródeł emisji można zaliczyć procesy z energetycznego spalania paliw oraz z przemysłowych procesów technologicznych.

Uchwałą nr LIII/612/23 z dnia 26 stycznia 2023 r. Rada Gminy Suchy Las przyjęła Aktualizację Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Suchy Las na lata 2021-2025. Główne cele strategiczne wyznaczone w cytowanym dokumencie to: redukcja emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, redukcja zużycia energii finalnej w wyniku zwiększenia efektywności energetycznej, redukcja zanieczyszczeń powietrza. Poprawy jakości powietrza można oczekiwać przy znaczącym udziale energii pozyskiwanej ze źródeł odnawialnych i to w skali globalnej.

Na terenie gminy Suchy Las w planie ogólnym tworzy się warunki dla lokalizacji instalacji służących do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych – elektrownie słoneczne. Tereny lokalizacji wyznaczono: w strefach usługowych (SU), w strefach produkcji rolniczej (SR) i w strefach otwartych (SO). Łącznie wyznaczono 15 terenów.

Lokalizacja elektrowni wiatrowych jest niemożliwa z uwagi na powierzchnie ograniczające wysokość zabudowy w zasięgu oddziaływania lotniska Poznań – Ławica oraz w strefach ograniczonej zabudowy związanych z lotniczymi urządzeniami naziemnymi.

W strefach gospodarczych mogą powstawać zakłady produkcyjne emitujące substancje zanieczyszczające powietrze. W przypadku, procesów energetycznego spalania paliw oraz przemysłowych procesów technologicznych, gdy substancje będą odprowadzane do powietrza w sposób zorganizowany (emitorem), oczyszczanie powietrza sprowadzać się powinno do oczyszczania gazów odlotowych poprzez np. stosowanie katalizatorów spalin, montowanie urządzeń odpylających - filtrów i elektrofiltrów itp.

Pozytywny wpływ na jakość powietrza ma zieleń. Wpływa na stan jakości powietrza głównie poprzez pochłanianie zanieczyszczeń gazowych i pyłowych. Pochłania dwutlenek węgla i produkuje tlen, który, jest wytwarzany w zielonych częściach roślin w procesie fotosyntezy z udziałem energii słonecznej i wody. Zieleń jest skutecznym filtrem zatrzymującym zawarte w powietrzu pyły. W planie ogólnym tworzy się warunki dla zachowania istniejącej a także wprowadzania nowej zieleni. Niemal w każdej strefie planistycznej, czy to w profilu podstawowym czy dodatkowym są uwzględnione tereny zieleni

naturalnej, urządzonej, tereny lasów. W planie ogólnym określa się też parametry zabudowy, a także minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, która często jest zagospodarowana jako zieleń (preferowane gatunki rodzime).

Poza rozwiązaniami przestrzennymi należy dążyć do stosowania paliw niskoemisyjnych i urządzeń do ich spalania o wysokim stopniu sprawności; zmniejszenia zapotrzebowania na energię ciepłą poprzez termomodernizację budynków, wymianę oświetlenia ulicznego. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (art. 96) Sejmik Województwa Wielkopolskiego w dniu 18 grudnia 2017 r. przyjął uchwałę nr XXXIX/941/17 w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa wielkopolskiego ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, która została zmieniona uchwałą nr XXXVI/700/21 z dnia 30 listopada 2021 r. Cytowane dokumenty określają rodzaje podmiotów oraz instalacje, dla których wprowadza się ograniczenia lub zakazy. Podmiotami tymi są osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, eksploatujące instalacje, w których następuje spalanie paliw stałych, takich jak kocioł, kominek lub piec. Uchwała wprowadza zakaz stosowania następujących paliw:

1. węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem;
2. mułów i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
3. paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15%;
4. węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla, nie spełniających któregokolwiek z poniższych parametrów jakościowych:
 - a) wartość opałowa co najmniej 23 MJ/kg,
 - b) zawartość popiołu nie więcej niż 10%,
 - c) zawartość siarki nie więcej niż 0,8%.
5. biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%.

Istotnym dokumentem jest „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM₁₀, PM_{2,5} oraz B(a)P” przyjęty uchwałą nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 roku (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 20 lipca 2020 r., poz. 5954), który wskazuje działania naprawcze polegające na ograniczeniu emisji z urządzeń grzewczych, termomodernizację budynków, zachęty finansowe na modernizację budynków oraz wymianę kotłów. Działania te są w gminie wdrażane.

Źródłem zanieczyszczeń powietrza jest komunikacja. Ograniczenie emisji ze źródeł mobilnych można uzyskać wymieniając pojazdy na niskoemisyjne, promując komunikację zbiorową, budowę i modernizację dróg wraz z budową ścieżek rowerowych. Ścieżki rowerowe skłaniają wielu użytkowników dróg do zmiany samochodu na rower.

Biorąc powyższe pod uwagę można zakładać, że planowany sposób zagospodarowania i użytkowania przyjęty w planie ogólnym może mieć pozytywny wpływ na stan powietrza atmosferycznego. Należy jednak podkreślić, że znaczących pozytywnych efektów można oczekiwać przy udziale energii pozyskiwanej ze źródeł odnawialnych i to w skali globalnej.

5. Klimat

Pokrycie terenu jest czynnikiem decydującym o zróżnicowaniu warunków klimatycznych w skali lokalnej. Inne warunki panują w lasach, inne nad polami i łąkami. Odmienne, warunki występują w obrębie terenów zurbanizowanych. Na terenach zabudowanych ściany domów, dachy, ciągi komunikacyjne itp., stanowią powierzchnię absorbującą promieniowanie słoneczne akumulować będą energię cieplną, a nocą będą one emitować pochłonięte ciepło, powodując podwyższenie temperatury minimalnej powietrza w najbliższym otoczeniu. Na terenach zurbanizowanych zmienia się również wilgotność powietrza. Zawartość pary wodnej w przyziemnej warstwie atmosfery zależy przede wszystkim od wilgotności podłoża – od rodzaju powierzchni parującej. Powierzchnie zabudowane przyczyniają się do zmniejszenia parowania. Budynki stanowią przeszkodę dla swobodnego przepływu mas powietrza, przyczyniają się do zmniejszenia prędkości wiatru przy powierzchni ziemi i jej wzrostu na wyższych poziomach. Znając lokalne warunki oraz elementy wpływające na klimat, można go w pewnym stopniu modyfikować np. wymuszając określoną najkorzystniejszą wymianę powietrza, poprawiając zmianę własności termicznych i wilgotnościowych powietrza, a także wpływając na skład chemiczny.

Obecnie obserwuje się tendencje zmian klimatycznych w skali globalnej. Jest to między innymi wzrost temperatury oraz częstotliwość i nasilenie zjawisk ekstremalnych. Ocieplanie spowodowane jest przede wszystkim zwiększającą się ilością gazów cieplarnianych wytwarzanych przez człowieka.

Główną przyczyną zmian klimatu jest spalanie paliw kopalnych. Jednocześnie jest to głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza. Istotne znaczenie ma zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii. W planie ogólnym tworzy się warunki dla lokalizacji instalacji fotowoltaicznych. Zagadnienie to zostało opisane w poprzednim rozdziale.

Dwutlenek węgla jest jednym z gazów odpowiedzialnych za zmiany klimatu. W tym wypadku dużą rolę odgrywa zieleń, która wpływa na stan jakości powietrza głównie poprzez pochłanianie zanieczyszczeń gazowych i pyłowych. Pochłania dwutlenek węgla i produkuje tlen, który, jest wytwarzany w zielonych częściach roślin w procesie fotosyntezy z udziałem energii słonecznej i wody. W planie ogólnym gminy tworzy się warunki dla zachowania istniejącej a także wprowadzania nowej zieleni. W każdej strefie planistycznej, zarówno w profilu podstawowym czy dodatkowym są uwzględnione tereny zieleni naturalnej, urządzonej, tereny lasów. W planie określa się też parametry zabudowy, a także minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, która często jest zagospodarowana jako zieleń. Stwarza to

możliwości zwiększenia lesistości poprzez zalesianie gruntów najsłabszych, wprowadzanie zadrzewień śródpolnych i przydrożnych, wprowadzanie zieleni izolacyjnej na terenach działalności gospodarczej itp. Szata roślinna wpływa na złagodzenie dobowych i rocznych wahań temperatury, zwiększa wilgotność i parowanie, stanowi barierę dla wiatrów wiejących blisko powierzchni.

Istotną rolę w kształtowaniu warunków klimatycznych odgrywają korytarze ekologiczne tworzące ciągi klimatyczne sprzyjające wymianie mas powietrza. Na terenie gminy mamy dwa obszary cenne przyrodniczo. Jest to dolina Samicy Kierskiej po stronie zachodniej, pełniąca rolę korytarza ekologicznego w skali regionalnej, lokalnie rolę węzła ekologicznego. Część wschodnia gminy, cenna pod względem przyrodniczym pełni rolę głównego węzła ekologicznego. Wymienione obszary mają przebieg południkowy. Istotną rzeczą jest zatem zachowanie połączeń pomiędzy tymi obszarami. Na terenie gminy takim lokalnym korytarzem może być dolina Kanału Chludowskiego.

Dolina Samicy oraz Kanał Chludowski w większości znajdują się w strefie otwartej z zakazem zabudowy. Część wschodnia gminy to wojskowe tereny zamknięte. Przyroda terenów zamkniętych okolic Biedruska, z uwagi na długotrwałą izolację od niektórych form działalności ludzkiej, ma charakter unikatowy w skali regionu.

Tendencje zmian klimatycznych w skali globalnej, to wzrost temperatury oraz częstotliwość i nasilenie zjawisk ekstremalnych, w tym również powodzi. Mając na uwadze zmiany klimatu w skali globalnej Ministerstwo Środowiska opracowało dokument „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020”, do których zaliczono gospodarkę przestrzenną i obszary zurbanizowane uznając, że zmiany klimatyczne będą prowadziły do zmniejszenia zasobów przestrzeni dostępnej dla danego typu prowadzonej lub planowanej działalności. Zmiany klimatu w kontekście przestrzennym oddziałują na cały kompleks problemów zagospodarowania przestrzennego, które w skrajnym przypadku mogą generować konflikty społeczne i ograniczać możliwości rozwoju. W przypadku gminy Suchy Las można brać pod uwagę zagrożenie powodziowe w dolinie Warty. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% oraz jest wysokie i wynosi 10% nie planuje się zabudowy mieszkaniowej. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, zostały włączone do strefy otwartej (SO), strefy zieleni i rekreacji (SN) i strefy komunikacyjnej (SK). W strefie SN wg obowiązującego mpzp dopuszcza się realizację obiektów związanych z rekreacją i turystyką, w tym obiektów budowlanych nietrwale związanych z gruntem.

Realizacja ustaleń planu ogólnego gminy Suchy Las nie wpłynie negatywnie na warunki klimatyczne, jednak klimatu nie można rozpatrywać w granicach administracyjny, a zmiany w „dobrym kierunku” powinny mieć wymiar globalny.

6. Wpływ na różnorodność biologiczną, przyrodnicze obszary chronione

W rozdziale tym przeanalizowano rozwiązania, które mają na celu zapobieganie ograniczanie lub ewentualną kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu planu ogólnego.

Znaczna część gminy Suchy Las jest objęta ochroną prawną na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Na terenie gminy są dwa obszary chronionego krajobrazu, obszar specjalnej ochrony ptaków oraz specjalny obszar ochrony siedlisk chronione w ramach obszarów Natura 2000; rezerwat przyrody oraz liczne pomniki przyrody.

Obszary Natura 2000

Na obszarach Natura 2000 zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności: pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Obszar specjalnej ochrony ptaków **Dolina Samicy** posiada plan zadań ochronnych. W planie zadań ochronnych zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000, sformułowano cele działań ochronnych oraz lokalizację obszarów wdrażania działań ochronnych.

Do rozwiązań, które mogą zapobiegać negatywnym wpływom antropogenicznym można zaliczyć: zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania: łąk, lasów, zbiorników wodnych, ograniczenie zabudowy, poprawę stanu środowiska wodnego JCWP „Samica Kierska”, którą charakteryzuje zły stan wód.

W granicach OCHK nie wprowadza się nowych, planowanych terenów umożliwiających realizację zabudowy. W planie ogólnym gminy większość obszaru Natura 2000 włączono do stref otwartych z zakazem zabudowy. Poza tym wyznaczono następujące strefy planistyczne: zieleni i rekreacji, infrastrukturalną (ujęcie wody), strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz zagrodową. We wszystkich wyznaczonych strefach planistycznych dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej. Jest zatem możliwa ochrona środowiska wodnego poprzez rozbudowę systemów kanalizacyjnych.

Korzystnym działaniem służącym poprawie stosunków wodnych jest retencja wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstawania. Lasy i grunty rolne zostały włączone do strefy otwartej (SO) bez prawa zabudowy. Szczególnie tereny lasów stwarzają warunki dla retencjonowania wody (magazynowanie nadmiaru wody i równomierny, stopniowy odpływ oraz przekazywanie do głębszych warstw). Na terenach gruntów rolnych duże znaczenie mają zadrzewienia i zakrzewienia przydrożne, śródpolne i wzdłuż cieków, a także w otoczeniu

śródpolnych oczek wodnych. W strefach związanych z zabudową i infrastrukturą przewiduje się również tereny zieleni i wód, co daje możliwość retencji w miejscu poprzez gromadzenie wody w dołach chłonnych, zbiornikach retencyjnych, oczkach wodnych, a także zastosowanie drenażu rozsączającego.

Specjalny obszar ochrony siedlisk **Biedrusko** posiada plan zadań ochronnych. Do rozwiązań, które mogą zapobiegać negatywnym wpływom antropogenicznym można zaliczyć: zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania, usunięcie gatunków niezgodnych z danym siedliskiem, ekstensywne użytkowanie zagrożonych siedlisk. Obszar Natura 2000 w większości leży w granicach wojskowych terenów zamkniętych i tylko w niewielkiej części jest objęty planem ogólnym. W planie zadań ochronnych zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000, sformułowano cele działań ochronnych oraz lokalizację obszarów wdrażania działań ochronnych.

W poniższej tabeli oraz na zał. graficznym „Istniejące i planowane zagospodarowanie terenu na tle wydzielonych stref planistycznych” (str. 76) pokazano siedliska i przypisane im działania tylko w granicach gminy i poza terenami zamkniętymi, czyli na terenie objętym planem ogólnym.

W planie ogólnym gminy wymienione siedliska znalazły się w strefie otwartej bez prawa zabudowy.

Nr*	Działanie ochronne	Gatunek siedlisk przyrodniczych oraz zwierząt
4	Usunięcie drzew i krzewów i usunięcie uzyskanej biomasy poza płaty siedliska.	murawy kserotermiczne, górskie i niżowe murawy bliźniaczkowe, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe,
5a	Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych.	murawy kserotermiczne, górskie i niżowe murawy bliźniaczkowe, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe niżowe i górskieświeże łąki użytkowane ekstensywnie
5d	Koszenie raz w roku zgodnie z zasadami określonymi w planie, pozostawienie powierzchni nieskoszzonej każdego roku w innym miejscu, rezygnacja z nawożenia i wypasania.	zmiennowilgotne łąki trzęślicowe,
21	Inwentaryzacja terenowa dokumentująca rozmieszczenie i stan ochrony	motyl przeplatka aurinia,
23	Monitoring zgodnie z ustawą o ochronie przyrody. W ramach państwowego monitoringu środowiska prowadzi się monitoring przyrodniczy różnorodności biologicznej i krajobrazowej. Polega on na obserwacji i ocenie stanu oraz zachodzących zmian w składnikach różnorodności biologicznej i krajobrazowej. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska składa do Komisji Europejskiej raporty i notyfikacje dotyczące obszarów Natura 2000 oraz występuje o opinie w sprawie tych obszarów.	starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami <i>Nymphaeion Potamion</i> , murawy kserotermiczne, górskie i niżowe murawy bliźniaczkowe, ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Planu zadań ochronnych dla SOO Biedrusko

* nr zgodny z mapą „Istniejące i planowane zagospodarowanie terenu na tle wydzielonych stref planistycznych”

W granicach fragmentu terenu leżącego w zachodniej części obrębu Biedrusko wyznaczono następujące strefy planistyczne: strefę otwartą z zakazem zabudowy, strefę zieleni i rekreacji, strefę wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, strefę usług. Wyznaczone strefy w większości odzwierciedlają stan istniejący. W południowej i południowo-wschodniej części obrębu Biedrusko wyznaczono następujące strefy planistyczne: strefy otwarte z zakazem zabudowy, strefy zieleni i rekreacji, strefy wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, strefę usługową. Wyznaczone strefy planistyczne pozwalają zachować dotychczasowy stan użytkowania terenu.

Biorąc powyższe pod uwagę stwierdza się, że ustalenia planu ogólnego nie wpłyną w sposób negatywny na obszar Natura 2000.

Rezerwat przyrody

Rezerwat przyrody **Gogulec**, którego celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych roślinności torfowiska i przyległych ekosystemów oraz zabezpieczenie naturalnych procesów kształtujących strukturę torfowiska. Do rozwiązań, które mogą zapobiegać negatywnym wpływom antropogenicznym można zaliczyć: zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania oraz poprawę stanu środowiska wodnego – dotyczy to JCWP „Samica Kierska”. W planie ogólnym gminy Suchy Las na tym terenie wyznaczono strefę otwartą z zakazem zabudowy.

Rezerwat „Meteoryt Morasko” na odcinku 270 m graniczy z gminą Suchy Las. W celu eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych w pasie 200 m od rezerwatu wprowadzono ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu (część znajduje się na terenie gminy).¹⁷ Ustalenia dotyczą zachowania kategorii użytkowania gruntu z wyjątkiem zmiany na las oraz nie wprowadzania zabudowy oraz obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. W planie ogólnym w granicach 200-metrowej strefy wprowadzono strefę otwartą z zakazem zabudowy oraz strefę wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną. Uwzględniono stan istniejący.

Obszary chronionego krajobrazu

Na terenie gminy Suchy Las znajdują się fragmenty dwóch obszarów chronionego krajobrazu: „Biedrusko” i „Dolina Samicy Kierskiej”.

Obszar Chronionego Krajobrazu **Biedrusko** w znacznej części obejmuje poligon Biedrusko. Jest to teren zamknięty Resortu Obrony Narodowej. Zakazy określone w rozporządzeniu powołującym OChK nie obowiązują (zmiany ustawy o ochronie przyrody). Zasady zagospodarowania terenu można określić biorąc pod uwagę cel objęcia ochroną tj. możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnienie funkcji

¹⁷ §7 rozporządzenia nr 3/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 10 stycznia 2007 r. (Dz. Urz. z 2007 r. Nr 4, poz. 61)

korytarzy ekologicznych. Rozwiązaniem, które może umożliwić pełnienie funkcji przypisanych tej formie ochrony przyrody jest zachowanie dotychczasowego stanu użytkowania terenu, a w szczególności ochronę szaty roślinnej, istniejących zbiorników wodnych oraz udostępnienie penetracji terenu po wyznaczonych szlakach turystycznych (penetracja jest ograniczona z uwagi na wojskowe tereny zamknięte).

W planie ogólnym gminy w granicach fragmentu terenu leżącego w zachodniej części obrębu Biedrusko wyznaczono następujące strefy planistyczne: strefy otwarte z zakazem zabudowy, strefy zieleni i rekreacji, strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, strefę wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową wielorodzinną strefę usług. Zdecydowaną większość stanowią strefy otwarte i strefy zieleni i rekreacji. W południowej i południowo-wschodniej części obrębu Biedrusko wyznaczono następujące strefy planistyczne: strefy otwarte z zakazem zabudowy, strefy zieleni i rekreacji oraz w rejonie składowiska odpadów strefę infrastrukturalną. Zdecydowaną większość stanowią strefy otwarte i strefy zieleni i rekreacji.

Obszar Chronionego Krajobrazu **Dolina Samicy Kierskiej**. Na terenie gminy Suchy Las w granicach obszaru chronionego krajobrazu znajdują się kompleksy leśne, podmokłe łąki, a w większej odległości od cieku – grunty orne.

Cytowana uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie ochrony Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Samicy Kierskiej” zawiera ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz wprowadza zakazy. Zakazuje się między innymi:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego i wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych (nie dotyczy drzew, których obwód pnia mierzony na wysokości 130 cm nie przekracza 30 cm i krzewów w wieku do 20 lat, wyłącznie w celu przywrócenia użytkowania rolniczego na gruntach rolnych);
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, naturalnych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

W planie ogólnym teren objęto strefą otwartą z zakazem zabudowy; w części północnej w ramach profilu dodatkowego dopuszczono zieleni urządzoną. Niewielkie fragmenty stanowią strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz zagrodową. W rejonie

ujęć wody wyznaczono strefę infrastruktury technicznej, a w profilu dodatkowym teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren wód. Wyznaczone strefy planistyczne odzwierciedlają stan istniejący, który nie jest sprzeczny z sposobem zagospodarowania przestrzeni zawartym w obowiązującym akcie prawnym tj. uchwałą nr XXXVIII/732/22 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 31 stycznia 2022 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Samicy Kierskiej.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu urbanizacji na różnorodność biologiczną, plan ogólny zakłada ograniczenie intensywnej zabudowy na terenach cennych przyrodniczo. Na obszarach tych nie lokalizuje się też instalacji służących do wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Na obszarach Natura 2000 nie planuje się podejmowania działań mogących, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000. Nie ingeruje się w najcenniejsze siedliska. W granicach obszarów chronionego krajobrazu wprowadza się sposób zagospodarowania pozwalający na realizację funkcji, dla których zostały powołane tj. zaspokajanie potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnienie funkcji korytarzy ekologicznych.

Przyrodnicze obszary objęte ochroną prawną należą do najcenniejszych pod względem przyrodniczym. Prawidłowe funkcjonowanie środowiska zapewnia spójny system powiązań pomiędzy obszarami o dużej bioróżnorodności. Dla zachowania powiązań przyrodniczych ważną rolę pełnią korytarze ekologiczne. Są to obszary umożliwiające przemieszczanie się roślin i zwierząt pomiędzy siedliskami. Korytarze, to drogi życia, dzięki którym wiele gatunków może egzystować pomimo niekorzystnych zmian w środowisku, a cenne siedliska nadal cechuje wysoka bioróżnorodność. Na terenie gminy mamy dwa obszary cenne przyrodniczo: dolina Samicy Kierskiej po stronie zachodniej, pełniąca rolę lokalnego węzła ekologicznego, a także rolę dolinnego korytarza ekologicznego w skali regionalnej i cenne obszary objęte ochroną prawną w środkowej i wschodniej części gminy. Pełnią one rolę głównego węzła ekologicznego, a dolina Warty rolę krajowego korytarza ekologicznego. Wymienione obszary mają przebieg południkowy. Istotną rzeczą jest zatem zachowanie połączeń pomiędzy tymi obszarami. Bariere ekologiczną stanowi korytarz komunikacyjny o przebiegu południkowym, który generuje rozwój przestrzenny. Na terenie gminy lokalnym korytarzem łączącym obszary cenne pod względem przyrodniczym może być dolina Kanału Chludowskiego. Na terenach zainwestowanych, względnie planowanych do zainwestowania należy zachować wolne przestrzenie o przebiegu równoleżnikowym z istniejącą zielenią, zadrzewieniami przydrożnymi, łączące się z terenami cennymi pod względem przyrodniczym. Tereny te łącznie mogą stanowić sieć korytarzy ekologicznych ułatwiających przemieszczanie się gatunków. W planie ogólnym dla stref planistycznych planowanych pod zabudowę wyznacza się maksymalny i minimalny zakres wartości parametrów takich jak intensywność i wysokość zabudowy, udział powierzchni zabudowy oraz powierzchni biologicznie czynnej. W profilu podstawowym a także dodatkowym w wielu przypadkach umożliwia się wprowadzanie zieleni

naturalnej, urządzonej, wód. Wskazanie poszczególnych funkcji w profilu funkcjonalnym podstawowym i dodatkowym danej strefy planistycznej determinuje maksymalny katalog dopuszczalnych przeznaczeń terenu, które w danej strefie mogą być zastosowane przy opracowaniu aktu planowania przestrzennego lub wydawaniu warunków zabudowy.

Na terenie gminy nie planuje się realizacji elektrowni wiatrowych, które mogą mieć negatywny wpływ na ptaki i nietoperze. Przewiduje się natomiast realizację elektrowni słonecznych, wszystkie poza przyrodniczymi obszarami chronionymi. Umożliwiono lokalizację elektrowni słonecznych w strefach usługowych (40SU, 53SU, 55SU, 57SU, 64SU, 65SU, 66SU, 110SU), w strefach produkcji rolniczej (3SR i 5SR) oraz w granicach stref otwartych (56SO, 57SO, 59SO, 61SO, 71SO). W przypadku elektrowni słonecznych mówi się o negatywnym oddziaływaniu na ptaki związane ze środowiskiem wodnym. Oddziaływanie w znacznej mierze będzie zależne od lokalizacji inwestycji. I tak w przypadku ptaków zajęcie terenów rolniczych będzie skutkowało utratą siedlisk lęgowych przede wszystkim dla gatunków gniazdujących na ziemi. Znacznie mniejsze straty będą w przypadku pól uprawnych lub ugorów, większe w przypadku różnego rodzaju łąk, charakteryzujących się znacznie większą różnorodnością awifauny lęgowej. Prace związane z budową należy prowadzić poza okresem lęgowym ptaków; terminy i sposoby wykonywania prac budowlanych powinny być ustalone tak, aby zminimalizować ich wpływ na biologię poszczególnych gatunków i ich siedliska. Panele wskutek efektu odbicia lustrzanego mogą imitować taflę wody. Przy próbie lądowania ptaków może dochodzić do kolizji. Dotyczy to również owadów składających jaja w wodzie (np. jętki, widelnice), które również mogłyby traktować panele jako obiekty wodne i składać na nich jaja, co w efekcie mogłoby oznaczać znaczny spadek sukcesu rozrodczego owadów, a co za tym idzie ograniczenie zasobów pokarmowych dla ptaków. Należy dodać, że nowej generacji panele fotowoltaiczne wyposażone są w warstwy antyrefleksyjne, skutkujące brakiem efektu odbicia światła oraz panele posiadających białe granice i białe paski podziału. Nie stanowią więc znaczącego zagrożenia dla ptaków.

Biorąc powyższe pod uwagę stwierdza się, że ustalenia planu ogólnego uwzględniają dwa powiązane ze sobą cele zapewniające rozwój zrównoważony tj. kształtowanie pożądanego stanu środowiska przyrodniczego z punktu widzenia potrzeb mieszkańców oraz utrzymanie bądź kształtowanie pożądanego systemu środowiska przyrodniczego zapewniającego prawidłowe funkcjonowanie przyrody na omawianym obszarze.

7. Ochrona przed hałasem

Klimat akustyczny na terenie gminy kształtuje hałas komunikacyjny; zagrożenie hałasem może również wynikać z sąsiedztwa terenów o kolizyjnej funkcji.

Hałas komunikacyjny drogowy dotyczy przede wszystkim drogi gminnej nr 319341P (ul. Obornicka, dawna droga krajowa będąca nadal główną osią komunikacyjną gminy, szczególnie dla ruchu lokalnego i ponadlokalnego), drogi krajowej nr 11, dróg powiatowych

o największym natężeniu ruchu (głównie nr 2406P i 2431P) i linii kolejowej relacji Poznań – Piła. Linia kolejowa stanowi mniejszą uciążliwość. Potwierdzają to wykonane mapy akustyczne dla m. Poznania (2022 r.) uwzględniające m.in. hałas kolejowy. Na odcinku stykowym linii nr 354 z gminą Suchy Las zasięg hałasu określony izofonami 60-65 dB dla wskaźnika L_{DWN} wynosi około 35 m od osi linii (pas szerokości 70 m), a dla wskaźnika L_N określony izofonami 55-60 dB wynosi po 20 m od osi linii. Poprzez analogię w przypadku hałasu wyrażonego wskaźnikiem L_{DWN} możliwe będą przekroczenia w przedziale 0–5 dB na terenach zabudowy jednorodzinnej położonych w odległości około 10 m od osi linii (dotyczy terenów w m. Złotniki, Gołęczewo i Chludowo).

Strefy planistyczne, gdzie występują tereny wymagające ochrony akustycznej zlokalizowane przy trasach komunikacyjnych to:

- 1) Ulica Obornicka: strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodziną wyznaczone w Złotnikach.
- 2) Droga krajowa nr 11: strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodziną w Chludowie. W tym rejonie zostanie wybudowana droga S11 i przejmie w większości ruch z drogi nr 11. Przy nowej planowanej trasie w Chludowie i Gołęczewie pozostają jeszcze strefy wielofunkcyjnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Być może, że przy trasie S11 planowane są ekrany akustyczne.
- 3) Droga powiatowa nr 2406P: strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (Biedrusko).
- 4) Droga powiatowa nr 2431P: strefy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (Suchy Las).
- 5) Linia kolejowa relacji Poznań – Piła: strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodziną (Chludowo, Gołęczewo, Złotkowo).

W planie ogólnym przy drogach stanowiących znaczące źródło hałasu nie wyznacza się nowych stref z możliwością lokalizowania terenów wymagających ochrony akustycznej. Tego typu tereny już istnieją. W profilu dodatkowym dla tych stref plan ogólny umożliwia wprowadzanie zieleni, która w minimalnym stopniu tłumi hałas, ale ma pozytywnie oddziaływanie na psychikę człowieka.

Strefy planistyczne, gdzie uciążliwość dotyczy kolizyjnej funkcji dotyczą przede wszystkim korytarza komunikacyjnego, gdzie wyznaczono funkcje gospodarcze mogące stanowić źródło hałasu. Niewielka część tych terenów graniczy z wyznaczonymi strefami: wielofunkcyjnymi z zabudową mieszkaniową jednorodziną i wielorodzinną (Chludowo, Złotkowo, Gołęczewo, Złotniki, Jelonek, Suchy Las). W planie ogólnym w profilu dodatkowym zarówno dla stref gospodarczych jak i tych wymagających ochrony akustycznej umożliwia wprowadzanie zieleni, która tylko w minimalnym stopniu tłumi hałas, ale ma pozytywnie oddziaływanie na psychikę człowieka.

Zakładając, że na terenach stref gospodarczych zostanie podjęta działalność gospodarcza, która może być źródłem hałasu należy pamiętać, że zgodnie z Ustawą Prawo ochrony środowiska eksploatacja instalacji nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny. Istnieje wiele sposobów ograniczania hałasu, do których można zaliczyć:

- techniczne środki ograniczania hałasu poprzez wybór odpowiedniego procesu technologicznego, stosowanie mniej hałaśliwych urządzeń;
- lokalizowanie placów manewrowych, parkingów, wylotów wentylacyjnych od strony, gdzie w sąsiedztwie nie ma terenów wymagających ochrony akustycznej, a także sytuowanie obiektów kubaturowych w taki sposób, aby tworzyły przesłonę akustyczną dla terenów sąsiednich, które wymagają ochrony akustycznej,
- wykonywanie prac powodujących hałas wewnątrz pomieszczeń.

Podsumowując, należy stwierdzić, że przy istniejącym stanie zagospodarowania i użytkowania terenu ustalenia planu ogólnego gminy w sposób optymalny rozwiązują problem hałasu. Hałas przy ciągach komunikacyjnych dotyczy w znacznym stopniu terenów już zainwestowanych i będzie wymagał rozwiązań indywidualnych, w wyniku których można uzyskać poprawę warunków akustyczny w obiekcie, a nie na działce.

8. Ochrona przed powodzią

We wschodniej części gminy, w dolinie Warty występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi. Są to:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (0,2%);
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią:
 - obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (1%);
 - obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (10%).

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w planie ogólnym gminy określa się obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wały przeciwpowodziowe oraz pasy o szerokości 50 m od stopy wału. Na terenie gminy nie ma wałów przeciwpowodziowych.

W planie ogólnym gminy obszary szczególnego zagrożenia powodzią, zostały włączone do strefy otwartej (SO), strefy zieleni i rekreacji (SN) i strefy komunikacyjnej (SK). Na terenie zieleni i rekreacji (37SN) dopuszcza się zabudowę, jednak z uwagi na ogólny charakter ustaleń planu ogólnego, szczegółowe zapisy w zakresie parametrów zabudowy oraz zakazów i nakazów dla stref znajdujących się w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią powinny zostać uwzględnione na etapie sporządzania miejscowych planów

zagospodarowania przestrzennego. Dla omawianego terenu obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (uchwała Rady Gminy nr L/579/22 z dnia 27 października 2022 r. W mpzp dopuszcza się lokalizację, maksymalnie jednej wiaty na słupach, bez pełnych ścian, obiektów budowlanych nietrwale związanych z gruntem, z usługami turystycznymi, usługami sportu i rekreacji oraz gastronomią, realizację przystani wodnej oraz pomostów. Ustala się powierzchnię zabudowy – 5% powierzchni działki budowlanej, minimalny udział powierzchni i biologicznie czynnej - 80%, wysokość dla tymczasowych obiektów – 5%. Sposób zagospodarowania terenu nie stanowi zagrożenia. Jeśli chodzi o obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie, to nie ma obowiązku uwzględniania ich w planie ogólnym. Obszary te znajdują się w strefach: otwartej (SO), zieleni i rekreacji (SN), komunikacyjnej (SK) oraz wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (209SJ – Biedrusko).

9. Infrastruktura - obiekty liniowe

Przez teren gminy przebiegają infrastrukturalne obiekty liniowe, z którymi związane są ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

Linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia - przesyłowa administrowana przez Polskie Sieci Energetyczne, to linia elektroenergetyczna o napięciu 220kV relacji Plewiska – Czerwonak, dla której wyznaczono pas technologiczny o szerokości 50 m (25 m od osi linii w obu kierunkach). W pasie technologicznym linii zakazuje się (wg PSE):

- lokalizacji obiektów budowlanych przeznaczonych na stały pobyt ludzi (w tym budynków mieszkalnych, budynków użyteczności publicznej, jak szkoła, przedszkole, szpital, internat i podobne);
- miejsc stałego przebywania ludzi (w związku z działalnością gospodarczą, turystyczną, rekreacyjną);
- lokalizacji hałd i nasypów;
- od ww. zakazów istnieje możliwość uzyskania odstąpienia za zgodą operatora sieci.

Linie elektroenergetyczne – administrowane przez ENEA Operator to linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV relacji GPZ Piątkowo – GPZ Kiekrz z wyznaczonym pasem technologicznym 22 m (po 11 m po każdej ze stron) oraz linie elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia, dla których wyznacza się również pasy technologiczne - wynoszą one odpowiednio: 14 m (2x7 m) i 7 m (2x3,5 m);

- w pasach technologicznych obowiązuje zakaz sadzenia roślinności wysokiej o rozbudowanym systemie korzeniowym;
- obowiązuje zapewnienie swobodnego dostępu i dojazdu do infrastruktury technicznej elektroenergetycznej w celu przeprowadzenia prac eksploatacyjnych lub usuwania awarii.

Gazociągi (zarządca GAZ System) przebiegające przez teren gminy to: gazociąg wysokiego ciśnienia DN 350 relacji relacji Czerwonak – Konarzewo, dla którego obowiązuje zmniejszona strefa kontrolowana o maksymalnym zasięgu 32,5 m (16,25 m po obu stronach gazociągu i gazociąg DN 100 – odgałęzienie Suchy Las, dla którego obowiązuje zmniejszona strefa kontrolowana o maksymalnym zasięgu 30 m (15 m po obu stronach gazociągu).

- W strefach kontrolowanych nie należy wznosić określonych obiektów budowlanych i terenowych, urządzać składów i magazynów, podejmować działań mogących spowodować uszkodzenie gazociągu podczas jego użytkowania;
- Należy zachować odległość od gazociągu przy lokalizacji:
 - drzew – min. 3m;
 - krawędzi jezdni gminnej na terenie zabudowanym – min. 6 m, poza terenem zabudowanym – min. 15 m, w przypadku innych kategorii dróg obowiązują przepisy wynikające z ustawy o drogach;
 - turbin wiatrowych – odległość pomiędzy osią gazociągu a zewnętrznym obrysem fundamentu turbiny od strony gazociągu nie była mniejsza niż połowa szerokości strefy kontrolowanej i nie mniejsza niż 10 m;
 - paneli fotowoltaicznych, dla gazociągów wybudowanych po 2001 r. jest możliwa poza strefą kontrolowaną, dla gazociągów wybudowanych przed 2001 r. do DN500 (włącznie) – min. 5 m od osi gazociągu, a dla gazociągów powyżej DN500 – min. 10 m.

Rurociągi naftowe (zarządca PERN S.A.) przebiegające przez teren gminy to rurociąg DN 500 ze strefą bezpieczeństwa minimum 16 m (2x8m) i DN – 800 ze strefą bezpieczeństwa minimum 20 m (2x10m). Równolegle przebiega linia światłowodowa. Ograniczenia w granicach stref bezpieczeństwa:

- nie należy sadzić drzew w odległości mniejszej niż 5 m od rurociągów naftowych;
- dopuszcza się lokalizację budynków w odległości nie mniejszej niż 20 m od osi rurociągu;
- poza strefami bezpieczeństwa powinny znajdować się tereny działek budowlanych, tereny zieleni urządzonej, tereny proponowane do zalesienia, tereny sportu i rekreacji, farmy fotowoltaiczne;
- obiekty wysokościowe (wieże, maszty itp.) należy lokalizować w odległości nie mniejszej od ich całkowitej wysokości powiększonej o połowę szerokości strefy bezpieczeństwa, tj. wysokość obiektu plus 10 m lub 8 m;
- dla bieżącej obsługi rurociągów i linii światłowodowej należy zachować pas eksploatacyjny o szerokości 6 m (3 m w każdą stronę) i 2 m (1 m w każdą stronę) dla linii światłowodowej.

Linie teleradiowe przebiegające przez gminę SLR Poznań (Piątkowo) – Szamotuły oraz RTCN Gniezno - Wągrowiec – SLR Poznań (Piątkowo). Dla prawidłowego funkcjonowania niezbędne jest:

- zapewnienie wolnej od przeszkód strefy przepływu energii między anteną odbiorczą i nadawczą radiolinii; wyznacza się pas ochronny o szerokości 60 m (2x30m).

Możliwość realizacji infrastruktury technicznej jest dopuszczona w podstawowym profilu funkcjonalnym każdej ze stref planistycznych i może być realizowana na terenie całej gminy z zachowaniem wyżej wymienionych ograniczeń.

10. Wpływ na zasoby naturalne

Zasoby naturalne definiowane jako wszelkie występujące na ziemi naturalne dobra możliwe do wykorzystania przez człowieka, zostały omówione w poprzednich rozdziałach. Żadne z występujących dóbr nie będzie wykorzystywane w sposób powodujący zakłócenie równowagi w środowisku, a więc realizacja ustaleń planu ogólnego nie będzie miała znaczącego oddziaływania na zasoby naturalne.

11. Wpływ na zabytki i dobra materialne

Na terenie gminy Suchy Las znajdują się zabytki objęte różnymi formami ochrony konserwatorskiej: wpisem do rejestru zabytków, ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz ochroną ustaloną w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Ustalenia planu ogólnego, uwzględniają ochronę zabytków objętych formami ochrony konserwatorskiej, ujętych w rejestrze zabytków, w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz wskazanych dóbr kultury współczesnej, poprzez wyznaczenie strefy planistycznej dostosowanej do funkcji pełnionej przez dany obiekt i indywidualne określenie parametrów zabudowy.

Dobrami materialnymi z definicji jest wszystko, co dana jednostka ludzka może gromadzić wokół siebie tworząc własne środowisko materialne. Należy dodać, że osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej mogą składać uwagi do projektu planu ogólnego.

12. Wpływ na warunki życia i zdrowie ludzi

Celem ustaleń planu ogólnego jest koncepcja, która zakłada harmonijne połączenie rozwoju gospodarczego, ochrony środowiska i tym samym poprawy jakości życia ludzi, w taki sposób, aby zaspokoić potrzeby obecnego pokolenia nie zagrażając potrzebom przyszłych pokoleń. Wpływ realizacji ustaleń projektu planu ogólnego na zdrowie i życie ludzi jest wypadkową stanu poszczególnych komponentów środowiska, które zostały omówione w poprzednich rozdziałach.

Plan ogólny organizuje przestrzeń tworząc warunki dla zabudowy mieszkaniowej w sposób uporządkowany, unikając rozpraszania zabudowy. Wyznaczając strefy planistyczne zadbano

o możliwość ochrony poszczególnych komponentów środowiska. Szczególną rolę przywiązuje się do obszarów cennych pod względem przyrodniczym ograniczając na ich terenie zabudowę, wykluczając lokalizację nowych inwestycji znacząco oddziałujących na środowisko, w tym instalacji OZE. Zachowanie tych obszarów nie tylko sprzyja ochronie poszczególnych komponentów środowiska, ale również tworzy miejsce rekreacji dla mieszkańców. Miejsca sprzyjające wypoczynkowi mieszkańców, to też tworzone strefy zieleni i rekreacji. Na poprawę jakości życia mieszkańców ma wpływ łatwy dostęp do niezbędnych usług. Mając to na uwadze wyznaczono strefy usługowe.

W planie ogólnym wyznaczono również strefy gospodarcze i strefy produkcji rolniczej tworząc warunki dla rozwoju przedsiębiorczości i tym samym tworzenia nowych miejsc pracy. W celu ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej do strefy otwartej włączono grunty rolne bez prawa zabudowy.

Mając na uwadze ochronę zdrowia mieszkańców uwzględniono ochronę powietrza i klimatu poprzez umożliwienie lokalizacji instalacji służących do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych. Ponadto poprawie powietrza i warunków klimatycznych sprzyja ochrona zieleni. Lasy zostały włączone do strefy otwartej, a niemal w każdym profilu dodatkowym stref umożliwia się wprowadzanie zieleni naturalnej, urządzonej i wód. Wprowadzając nowe tereny zieleni należy pamiętać, aby stosować gatunki rodzime.

Plan uwzględnia ochronę ujęć wód poprzez wyznaczenie stref infrastrukturalnych dla terenów ochrony bezpośredniej a w granicach terenu pośredniego strefy ochrony ujęcia Biedrusko ogranicza zabudowę do minimum. Ochrona wód przed zanieczyszczeniem gwarantuje mieszkańcom możliwość korzystania z wody odpowiedniej jakości. W podstawowym profilu funkcjonalnym każdej ze stref planistycznych istnieje możliwość realizacji infrastruktury technicznej, co pozwala na budowę kanalizacji.

Istotne znaczenie dla zachowania dziedzictwa kulturowego mają zabytki. Ustalenia planu ogólnego gminy uwzględniają ochronę zabytków objętych formami ochrony konserwatorskiej, ujętych w rejestrze zabytków, w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz wskazanych dóbr kultury współczesnej, poprzez wyznaczenie strefy planistycznej dostosowanej do funkcji pełnionej przez dany obiekt i indywidualne określenie parametrów zabudowy.

Problemem na terenie gminy jest hałas komunikacyjny, który koncentruje się przede wszystkim w sąsiedztwie głównych ciągów komunikacyjnych o przebiegu południkowym. Wyznaczając strefy planistyczne starano się lokalizować w sąsiedztwie dróg strefy, które nie wymagają ochrony akustycznej. Biorąc pod uwagę istniejący stan zagospodarowania i użytkowania terenu ustalenia planu ogólnego gminy w sposób optymalny rozwiązują problem hałasu.

Podsumowując, plan ogólny gminy Suchy Las będzie miał pozytywny wpływ na jakość życia mieszkańców. Wyznacza on ramy, których nie można przekraczać, ale są na tyle

elastyczne, że w dokumentach planistycznych mogą być dostosowane w sposób uwzględniający lokalne uwarunkowania.

13. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Podstawowym celem każdej gminy jest osiągnięcie stabilnego rozwoju, w którym byłoby zapewnione zaspokojenie bieżących potrzeb mieszkańców, warunki umożliwiające wzrost poziomu życia oraz zaspokojenie przyszłych potrzeb następnych pokoleń. Cel ten osiągnąć można poprzez prowadzenie odpowiedniej polityki przestrzennej, w ramach, której przeznaczanie terenów dla określonych działalności oraz zasady ich zagospodarowania oparte będą na zasadach rozwoju zrównoważonego (ekorozwoju). Określenie uwarunkowań dla funkcjonowania przyrody oznacza rozpoznanie i ocenę elementów środowiska oraz zagrożeń z pozycji jego składników biotycznych, w tym również człowieka, natomiast określenie uwarunkowań przyrodniczych dla zagospodarowania przestrzennego stanowi ofertę środowiska dla rozwoju różnych funkcji z uwzględnieniem stosownych ograniczeń. Taka kompleksowa ocena jest przedmiotem opracowania ekofizjograficznego, które zostało wykonane dla potrzeb opracowania planu ogólnego gminy. W planie ogólnym gminy Suchy Las, strefy planistyczne wyznaczono w oparciu o analizę istniejącego zagospodarowania terenu, zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, projektów planów miejscowych, które wejdą w życie przed uchwaleniem planu ogólnego, obszarów uzupełnienia zabudowy w ramach istniejącej zabudowy oraz w oparciu o uwzględnione wnioski i potrzeby rozwojowe gminy. Podział gminy na strefy planistyczne został przeprowadzony w taki sposób, aby ograniczyć nadmierne rozpraszanie zabudowy i zapewnić harmonijne współistnienie terenów mieszkalnych, gospodarczych, rolniczych i przyrodniczych. Planowany podział na strefy planistyczne jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju.

14. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Ponieważ z poprzednich rozdziałów wynika, że planowane zagospodarowanie gminy nie będzie miało znaczącego negatywnego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska oraz na zdrowie i życie ludzi, mając również na uwadze położenie geograficzne omawianego terenu, nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko.

15. Alternatywne rozwiązania

Niniejsza prognoza nie przewiduje alternatywnych rozwiązań, ponieważ przyjęte rozwiązania są wynikiem szczegółowej analizy różnych wariantów oraz konsultacji społecznych i ostatecznym wyborze tych, które odpowiadają potrzebom gminy, zapewniając zrównoważony rozwój zrównoważony zdefiniowany jako rozwój społeczno - gospodarczy,

prowadzący do zaspokojenia potrzeb ludzkich z uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych.

16. Metody analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko wymienia projekty dokumentów wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wśród wielu wymienionych dokumentów znajduje się plan ogólny gminy. Organ opracowujący projekt dokumentu sporządza prognozę oddziaływania na środowisko. Wśród elementów, które prognoza powinna zawierać wymienia się również propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Plan ogólny jest aktem prawa miejscowego i wyznacza ogólne ramy i zasady kształtowania przestrzeni, które muszą być respektowane w szczegółowych dokumentach planistycznych.

Poziom szczegółowości prowadzonej strategicznej oceny oddziaływania jest powiązany z poziomem szczegółowości planu ogólnego. Strefy planistyczne w planie ogólnym wyznaczają jedynie ramy dla przyszłego rozwoju przestrzennego gminy, które będą uszczegóławiane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Ocena skutków realizacji zapisów planu ogólnego gminy nastąpi na etapie uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy.

Zgodnie z Art. 52 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, informacje zawarte w prognozie powinny być dostosowane do stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

STRESZCZENIE

Rada Gminy Suchy Las w dniu 25 września 2024 r. podjęła uchwałę nr V/44/24 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Planu Ogólnego Gminy Suchy Las. Plan ogólny gminy jest aktem prawa miejscowego, którego ustalenia są wiążące dla sporządzanych projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy.

W prognozie do planu ogólnego przeanalizowano poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego tj.: rzeźbę terenu, geologię gleby, środowisko wodne, środowisko biotyczne i położenie na tle przyrodniczych obszarów chronionych, klimat, powietrze, klimat akustyczny. Gmina Suchy Las jest gminą specyficzną. Ponad połowę powierzchni gminy stanowią wojskowe tereny zamknięte, które częściowo pokrywają się z przyrodniczymi obszarami chronionymi w części środkowej i wschodniej gminy. Część zachodnia gminy leży również w granicach przyrodniczych obszarów chronionych. Tereny zamknięte są wykluczone z zainwestowania, a w granicach przyrodniczych obszarów chronionych istnieją ograniczenia w zainwestowaniu terenów. Istnieją też ograniczenia związane z obiektami liniowymi (linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia, gazociągi, rurociągi naftowe, linie teleradiowe). Inne ograniczenia wynikają z położenia względem lotniska Ławica oraz lotniczych urządzeń naziemnych. Ograniczenia dotyczą wysokości zabudowy. Przez teren gminy przebiegają główne szlaki komunikacyjne: drogi krajowe S11, Nr 11, linia kolejowa Poznań – Piła.

Prognozę podzielono na dwa etapy. Etap I, to analiza stanu oraz funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Etap II, to ocena przewidywanych skutków oddziaływań na środowisko w granicach potencjalnych wpływów oraz sposoby łagodzące potencjalne, negatywne oddziaływania. Oceny stanu środowiska dokonano dla całej gminy, pomimo że plan ogólny nie obejmuje terenów zamkniętych.

Gmina Suchy Las leży w centralnej części województwa wielkopolskiego, w powiecie poznańskim. Zachodnia i środkowa część gminy leży na Pojezierzu Poznańskim, a wschodnia część to Poznański Przełom Warty. Budowa geologiczna warstwy przypowierzchniowej jest zróżnicowana. Są to gliny zwałowe, piaski i żwiry lodowcowe oraz rzeczne. W dolinach rzecznych występują holocenijskie utwory aluwialne, piaski gliniaste i piaski torfiaste. Na terenie gminy znajduje część udokumentowanego złoża węgla brunatnego „Szamotuły. Jest to złożo rozpoznane wstępnie.

Gmina Suchy Las leży w dorzeczu Warty. Podstawowym elementem w gospodarowaniu wodami jest jednolita część wód powierzchniowych (JCWP). Gmina Suchy Las leży w granicach trzech JCWP (Samica Kierska, Warta od Kopli do Wełny, Bogdanka). Wszystkie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Gmina leży w granicach JCWPd GW600060, której stan wód został oceniony jako dobry.

Na terenie gminy funkcjonują trzy ujęcia zbiorowego zaopatrzenia w wodę bazujące na utworach czwartorzędowych. Są to ujęcia zlokalizowane w Zielątkowie, Chłudowie

i Biedrusku. We wschodniej części gminy, w dolinie Warty występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi. Na terenach szczególnego zagrożenia powodzią nie ma zabudowy.

Docelowo odprowadzanie ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych odbywać się będzie w wyznaczonych aglomeracjach ściekowych Poznań, Chludowo i Czerwonak.

Gminę cechuje urozmaicona szata roślinna. Północno – zachodni fragment gminy leży w granicach Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Puszcza Notecka”, w obrębie którego leśnicy promują zrównoważoną gospodarkę leśną, wspierają badania naukowe i prowadzą edukację leśną społeczeństwa.

Część obszarów przyrodniczo cennych została objęta ochroną prawną. Przyrodnicze obszary chronione na terenie gminy stanowią 60% powierzchni. Są to obszary Natura 2000: obszar specjalnej ochrony ptaków „Dolina Samicy” i specjalny obszar ochrony siedlisk „Biedrusko” oraz obszary chronionego krajobrazu: „Dolina Samicy Kierskiej” i „Biedrusko”. W granicach gminy znajduje się również rezerwat „Gogulec.” Na terenie gminy Suchy Las znajdują się 24 pomniki przyrody. Są to pojedyncze drzewa oraz skupiska drzew i jeden głaz narzutowy.

Gmina leży w strefie klimatu umiarkowanego i znajduje się pod wpływem oceanicznych mas powietrza. Bardzo niekorzystne są zmiany klimatyczne w skali globalnej, to wzrost temperatury oraz częstotliwość i nasilenie zjawisk ekstremalnych. Ocieplanie spowodowane jest zwiększającą się ilością gazów cieplarnianych wytwarzanych przez człowieka.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonał rocznej oceny jakości powietrza w województwie wielkopolskim dotyczącej roku 2024. Stwierdzono potrzebę realizacji działań naprawczych mających na celu poprawę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi dla strefy wielkopolskiej. Została ona zakwalifikowana do klasy „C” ze względu na przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10.

Źródłem hałasu na terenie gminy Suchy Las jest przede wszystkim hałas komunikacyjny w otoczeniu dróg krajowych nr 11, S11. Drogą o dużym natężeniu ruchu jest droga gminna (ul. Obornicka) dawna droga krajowa będąca nadal główną osią komunikacyjną gminy, dla ruchu lokalnego i ponadlokalnego oraz droga powiatowa nr 2406P. Źródłem hałasu jest też Ośrodek Szkolenia Biedrusko.

Główne problemy dotyczące środowiska to: zła jakość wód powierzchniowych, zła jakość powietrza, hałas.

Zakres planu ogólnego obejmuje określenie: stref planistycznych oraz gminnych standardów urbanistycznych, stanowiących elementy obligatoryjne oraz obszarów uzupełnienia zabudowy i obszarów zabudowy śródmiejskiej będącymi elementami fakultatywnymi. Na podstawie istniejącego stanu zagospodarowania terenu, obecnie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, projektów planów miejscowych, które wejdą w życie przed uchwaleniem planu ogólnego, obszarów uzupełnienia

zabudowy w ramach istniejącej zabudowy oraz pozytywnie rozpatrzenia wniosków wyznaczono 12 stref planistycznych:

- SW - strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SJ – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SZ - strefy z wielofunkcyjne z zabudową zagrodową,
- SU – strefy usługowe,
- SH – strefy handlu wielkopowierzchniowego,
- SP – strefy gospodarcze,
- SR – strefy produkcji rolniczej,
- SI – strefy infrastrukturalne,
- SN – strefy zieleni i rekreacji,
- SC – strefy cmentarzy,
- SO – strefy otwarte.
- SK – strefy komunikacyjne.

Dla wszystkich wyżej wymienionych stref określone zostały podstawowe profile funkcjonalne oraz w wielu przypadkach profile dodatkowe. Głównym założeniem przy delimitacji stref planistycznych było zachowanie ustaleń miejscowych planów, których ustalenia zostały wypracowane na podstawie kompromisów i jako obowiązujące akty planowania przestrzennego, stanowią podstawę do ich przeniesienia do ustaleń planu ogólnego. Na terenach, które nie są objęte miejscowymi planami, strefy wraz z parametrami zostały dobrane na podstawie inwentaryzacji urbanistyczno-architektonicznej oraz przebiegu obszarów uzupełnienia zabudowy.

Plan Ogólny Gminy Suchy Las w sposób kompleksowy wpływa na ochronę powierzchni ziemi, dbając o racjonalne gospodarowanie gruntami, ochronę gruntów rolnych i leśnych, ograniczenie rozpraszania zabudowy, chroniąc bioróżnorodność.

W zakresie ochrony krajobrazu porządkuje przestrzeń wyznaczając strefy planistyczne w sposób zapewniający równowagę pomiędzy potrzebami rozwoju gminy a koniecznością zachowania walorów estetycznych i kulturowych, uwzględniając równocześnie rekomendacje i wnioski wynikające z audytu krajobrazowego.

Plan ogólny poprzez optymalne gospodarowanie przestrzenią tworzy odpowiednie warunki dla ochrony wód przed zanieczyszczeniem, a także warunki dla ich retencji, co ma szczególne znaczenie w okresie postępujących zmian klimatycznych. Umożliwia lokalizację urządzeń infrastruktury związanej z odprowadzaniem ścieków, gospodarowaniem odpadami, We wszystkich strefach planistycznych jest możliwość lokalizowania terenów zieleni, co korzystnie wpływa na retencję.

Poprawy jakości powietrza można oczekiwać przy znaczącym udziale energii pozyskiwanej ze źródeł odnawialnych. Plan stwarza taką możliwość (instalacje fotowoltaiczne). W każdej strefie planistycznej, czy to w profilu podstawowym czy dodatkowym są uwzględnione tereny zieleni naturalnej, urządzonej, tereny lasów. Zieleń ma pozytywny wpływ na jakość powietrza. Ww. ustalenia są również korzystne dla klimatu. Istotną rolę w kształtowaniu warunków

klimatycznych odgrywają również korytarze ekologiczne tworzące ciągi klimatyczne sprzyjające wymianie mas powietrza.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu urbanizacji na różnorodność biologiczną, plan ogólny zakłada ograniczenie intensywnej zabudowy na terenach cennych przyrodniczo, również w granicach korytarzy ekologicznych. Na obszarach tych nie lokalizuje się też instalacji służących do wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Na obszarach Natura 2000 nie planuje się podejmowania działań mogących, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000. W granicach obszarów chronionego krajobrazu wprowadza się sposób zagospodarowania pozwalający na realizację celów ochrony, którymi są: zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk, ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, sprzyjanie tworzeniu zwartych kompleksów leśnych.

Problemem na terenie gminy jest hałas komunikacyjny. W planie ogólnym przy drogach stanowiących znaczące źródło hałasu nie wyznacza się nowych stref planistycznych z możliwością lokalizowania terenów wymagających ochrony akustycznej.

Ustalenia planu ogólnego zapewniają ochronę poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, nie ingerują w obszary przyrodniczo cenne, a także nie powodują zakłócenia funkcjonowania powiązań przyrodniczych. Planowany sposób zagospodarowania nie jest sprzeczny z zasadą rozwoju zrównoważonego definiowanego jako rozwój społeczno - gospodarczy, prowadzący do zaspokojenia potrzeb ludzkich z uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych.

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

- Audyt krajobrazowy dla województwa wielkopolskiego (uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego nr LI/1000/23 z 27 marca 2023 roku).
- Baza CBDG – <http://geoportal.pgi.gov.pl>.
- Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla gminy Suchy Las na lata 2022 – 2025.
- GZWP - pgi.gov.pl/psh/psh-2/ochrona-wod-podziemnych.html.
- Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego – https://www.powodz.gov.pl/pl/o_mapach.
- Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego (<https://isok.gov.pl/hydroportal.html>)
- PIG - PIB Centralna Baza Danych Geologicznych (CBDG) - Geoportal danych przestrzennych (<https://baza.pgi.gov.pl/cbdg/geoportal>),
- PIG - PIB, Baza danych o Głównych Zbiornikach Wód Podziemnych (<https://www.pgi.gov.pl/psh/dane-hydrogeologiczne-psh/947-bazy-danych-hydrogeologiczne/8890-gzwp.html>)
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z dnia 23 lutego 2023 r. poz. 335).
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+. Poznań 2019.).
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2024.
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U. Nr 52, poz. 315).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1311).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych Dz.U. 2021 r. poz. 1475).
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 24 lipca 2023 w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, bazy i stacje gazu płynnego, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz.U. 2023 poz. 1707).
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 listopada 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. 2022 r. poz. 96).
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 22 listopada 2024 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. 2024 r. poz. 1775).
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 22 listopada 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. z 2024 r. poz. 1775),
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 9 maja 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2024 r. poz. 726).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. Nr 25, poz. 133).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. 2014 r. poz. 112).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2380).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014 r. poz. 1408).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 r. poz. 1409).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 10 sierpnia 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2023 r. poz. 1724).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 r. poz. 1839).
- Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowania (Dz. U. 2013 r. poz. 640).

- Sidło P.O., Błaszowska B. & Chylarecki P. (red.) 2004. Ostoje ptaków o randze europejskiej w Polsce. OTOP: Warszawa 2004 r.
- Sołowiej Daniela. Podstawy metodyki oceny środowiska przyrodniczego człowieka. Wydawnictwo Naukowe UAM. Poznań 1992.
- Ustawa o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (t.j. Dz.U. 2023 r., poz. 1587 ze zm.).
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 266).
- Ustawa z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu (t.j. Dz.U. 2023 r. poz. 1597).
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. 2025 r. poz. 733).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. 2026 r. poz.13).
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. 2025 r. poz. 960 ze zm.).
- Ustawa z dnia 20 lutego 2015 o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 1361 ze zm.).
- Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 317).
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 1292 ze zm.).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. 2025 r. poz. 647 ze zm.).
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 1130 ze zm.).
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. 2025 r. poz. 567 ze zm.).
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 82).
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2025 r. poz. 1112 ze zm.).
- Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 1590).
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz.U. z 2024, poz. 757).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1290).

Oświadczenie o spełnieniu wymagań upoważniających do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko

Oświadczenie

Oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, upoważniające mnie do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko.

Informuję, że w 1974 r. ukończyłam studia magisterskie na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi w zakresie geografii, na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, a prognozy oddziaływania na środowisko wykonuję od 2001 r.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Maria Dobroń



Ww. oświadczenie stanowi załącznik do Prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu Panu Ogólnego Gminy Suchy Las